

Tirsdag den 18. januar 2011 (D)

1

42. møde

Tirsdag den 18. januar 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til udenrigsministeren om hemmelige CIA-flyvninger (hasteforespørgsel).

Af Mogens Lykketoft (S), Holger K. Nielsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV) og Frank Aaen (EL).

(Anmeldelse 14.01.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 15.12.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktions-evne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).

(Fremsættelse 15.12.2010).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union og lov om udlevering af lovovertrædere. (Gennemførelse af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse m.v. og rammeafgørelsen om afgørelser afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.12.2010).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af FN's konvention om beskyttelse mod tvungne forsvindinger.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 05.11.2010).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om sociale klausuler om lærlinge og elever i statens udbud.

Af Karsten Hønge (SF) og Christine Antorini (S) m.fl.

(Fremsættelse 19.11.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om sociale klausuler om lærlinge og elever i bolig- og pensionssekskabers byggeri.

Af Karsten Hønge (SF) og Christine Antorini (S) m.fl.

(Fremsættelse 19.11.2010).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Der er i dag følgende anmeldelser:

Søren Krarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 60 (Forslag til folketingsbeslutning om opsigelse af FN's konvention om begrænsning af statsløshed).

Per Clausen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 61 (Forslag til folketingsbeslutning om total mobiltelfondækning i Danmark).

Per Ørum Jørgensen (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 62 (Forslag til folketingsbeslutning om maksimalt 30 minutters transporttid til nærmeste sygehus).

Sophie Hæstorp Andersen (S), Jonas Dahl (SF), Manu Sareen (RV), Per Clausen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 63 (Forslag til folketingsbeslutning om at afskaffe skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Retsudvalget har afgivet

Betænkning og indstilling vedrørende Folketingets Ombudsmands beretning for året 2009.

(Beslutningsforslag nr. B 59).

Beslutningsforslaget vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Kl. 13:03

Medlemmer af Folketinget Mette Gjerskov (S) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om at undgå import af HCB-affald fra Australien.
(Lovforslag nr. B 35).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15: Forespørgsel til udenrigsministeren om hemmelige CIA-flyvninger (hasteforespørgsel).

Af Mogens Lykketoft (S), Holger K. Nielsen (SF), Niels Helveg Petersen (RV) og Frank Aaen (EL).
(Anmeldelse 14.01.2011).

Kl. 13:01

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 98: Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Med lovforslaget her forlænger vi endnu en gang den revisionsfrist, som vi har i henhold til lov om udstationering af lønmodtagere. Det støtter Venstre naturligvis.

Revisionsbestemmelsen blev i sin tid sat ind i loven efter drøftelse med arbejdsmarkedets parter. Der fandt faktisk forud for lovens vedtagelse tilbage i 1999 en meget grundig drøftelse sted med arbejdsmarkedets parter. Drøftelsen handlede om, hvorvidt mindstelønnen skulle fastsættes ved lov i Danmark. Det afviste arbejdsmarkedets parter. Det er en afvisning, der er blevet gentaget i forbindelse med dette lovforslags høring. Jeg håber derfor meget, at et enigt Folketing vil bakke op om det her lovforslag, så vi får videreført muligheden for at kunne revidere loven, hvis der skulle opstå et ønske om det. Tak.

Formanden:

Tak til fru Ulla Tørnæs. Der er ingen, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det hr. Leif Lahn Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Det var egentlig hr. Lennart Damsbo-Andersen, der skulle være ordfører, men jeg skal læse hans ordførertale op, da han ikke kan være til stede.

Arbejdskraftens fri bevægelighed er jo en af grundpillerne i EU-samarbejdet, men det kan ikke finde sted, uden at landene sikrer, at det foregår under ordnede forhold. Derfor er der selvfølgelig en række initiativer og direktiver, der kan regulere dette område, og der er også flere på vej. I Danmark er vi jo lidt specielle med hensyn til den måde, som vi har indrettet arbejdsmarkedet på. Det betyder, at vi f.eks. ikke har bestemt, at mindstelønnen på det danske arbejdsmarked bestemmes ved lov. Det at sikre mindstelønnen har vi her i Tinget trygt overladt til arbejdsmarkedets parter at ordne. I Socialdemokratiet er vi helt tilfredse med den arbejdsdeling, og vi ser ingen grund til at lave den om. Derfor siger vi også ja til at fastholde revisionsbestemmelsen i loven og til, at datoen for næste revision senest bliver den 1. januar 2014.

Men når det så er sagt, er det også nødvendigt at påpege de svagheder, der er i det nuværende system. I de senere år har der været hårdt brug for hænder i Danmark, og der er kommet mange udenlandske arbejdere hertil. Det er godt nok, for det har jo betydet, at der på trods af den højkonjunktur og den usædvanlig lave ledighed, der var på det tidspunkt, ikke har været mangel på arbejdskraft. Men der har været utallige tilfælde af grov udnyttelse, underbetaling af medarbejdere, manglende betaling af skat og moms, eksempler på firmaer, der ikke eksisterer som andet end postadresser i deres hjemland, og alt for mange tilfælde af arbejdsskader. Det viser, at systemet ikke fungerer, uden at vi som samfund holder øje med det og kontrollerer, at tingene foregår på en ordentlig måde.

Selv om vi har lavet en arbejdsdeling mellem staten og arbejdsmarkedets parter, betyder det ikke, at vi bare kan læne os tilbage. Vi skal hver især udføre vores del af opgaven. Parterne må via deres opsgøende arbejde sikre, at der er overenskomster, og at de, der arbejder, er organiseret. Vi som stat og myndighed må sikre, at der er de nødvendige ressourcer til stede i Arbejdstilsynet, SKAT og politiet, så de netop er i stand til at følge op på sagerne og straffe dem, der bryder loven. Det sker ikke i det fornødne omfang i dag, og det er vores ansvar her i salen at sørge for, at det ikke sker.

RUT, Registret over Udenlandske Tjenesteydere i Danmark, vil tage hånd om en del af de problemer, forudsat at myndighederne har de fornødne ressourcer, men der er stadig en lang række problemer, der ikke er taget hånd om, og som vi selvfølgelig også skal løse. I Socialdemokratiet går vi ind for, at arbejdskraften kan bevæge sig rundt mellem EU-medlemslandene, men vi kan og vil ikke acceptere løndumping, socialt bedrageri og skattesnyd. Vi ser da også frem til, at regeringen som opfølgning på dette lovforslag kommer med tiltag, der kan sikre, at arbejdskraftens fri bevægelighed foregår på en ordentlig måde.

Kl. 13:06

Formanden:

Tak til hr. Leif Lahn Jensen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Forslaget her virker som et lille, uskyldigt forslag. Det går ud på at forlænge revisionsfristen. Det der med forlængelsen betyder, at hvis ikke man forlænger revisionsfristen, bliver forslaget skubbet til side, og det bliver fjernet, og så skal man ikke kigge på forslaget mere. Derfor er det nødvendigt at sige, at vi gerne vil beholde revisionsfristen, for det kunne jo være, at der var noget, der skulle tages op i udstationeringsdirektivet.

Det mener vi i Dansk Folkeparti at der faktisk allerede er nu. Jeg synes jo, at vi nu har mulighed for at tage fat på udstationeringsdirektivet. Vi ved, at der er mange udenlandske arbejdstagere, der rejser frit rundt i landet. Det er bl.a. udstationeringsdirektivet, der er skyld i, at arbejdere fra bl.a. Polen, Letland og Litauen frit kan rejse rundt i Danmark i 3 måneder og søge arbejde. Man har ikke rigtig styr på, hvor mange der er i landet.

Så er der udenlandske virksomheder, der også er årsag til, at der kommer mange udenlandske arbejdstagere til Danmark. Der er det berømte RUT-register, registrering af udenlandske tjenesteudbydere. Der er virksomheder, der kommer til Danmark og byder ind på opgaver i Danmark. Det skulle virke. Der er kommet opstramninger. I Dansk Folkeparti troede vi fra starten ikke på, at det virkede. En opgørelse fra Dansk Byggeri viste, at der var 2.500 udenlandske byggevirkomheder i Danmark, men at der kun var 140, der var registreret. Så kom opstramningen, der trådte i kraft den 1. januar. Vi må så håbe, at den kommer til at virke og samle en hel del op. Det tvivler jeg egentlig på.

I den forbindelse synes jeg, at det var på sin plads, hvis beskæftigelsesministeren tog fat i udstationeringsdirektivet. Er der noget i udstationeringsdirektivet, vi kan ændre, og som kan sikre, at vi ikke får et pres på det danske arbejdsmarked i form af underbetalt udenlandsk arbejdskraft? Det ville være formålstjenligt. Det er lagt op, som om det kun er et spørgsmål om, hvorvidt der er mindsteløn, men der er mange andre ting, man kunne kigge på i udstationeringsdirektivet. Jeg opfordrer beskæftigelsesministeren til at tage hånd om det her – hvis ellers beskæftigelsesministeren vil høre efter, hvad der bliver sagt – og sige: O.k., vi har en revision af udstationeringsdirektivet; arbejdsgivere og lønmodtagere ønsker ikke, at der skal fastsættes en mindsteløn, men det kunne jo godt være, at der var andre ting, vi kunne se på i udstationeringsdirektivet. Og så kunne man indkalde til et møde om, hvordan vi kan gøre det. Hvordan kan vi stramme op på det her udstationeringsdirektiv, så vi ad den vej kan modvirke underbetalt arbejdskraft, der kommer til Danmark?

Det er der jo en oplagt lejlighed til at gøre nu her, men jeg må indrømme, at jeg har mine tvivl om, at ministeren vil gøre det. For det er nok noget med, at det er EU, og at det kan vi ikke, og at der er sådan nogle regler, vi er underlagt, og at det ikke er det, arbejdsgivere og lønmodtagerorganisationer vil. De har jo kun fokus på, om det skal være en mindsteløn, der skal fastsættes ved lov, eller ej. Men der er altså rigtig mange ting, man måske kunne gøre. Man kunne se på, hvordan vi kan stramme udstationeringsdirektivet op, så det bliver vanskeligere for dem, der egentlig underbyder den danske arbejder, at komme til landet og arbejde.

Det ville være en opfordring fra Dansk Folkepartis side. Umiddelbart er vi ikke begejstret for, at man bare lader det stå hen. Men hvis ikke revisionsfristen bliver forlænget, ved vi, at det bliver skubbet til side, og så bliver der aldrig nogen sinde mere taget fat på udstationeringsdirektivet. Så derfor er det også nødvendigt at beholde den revisionsfrist.

Men det er i hvert fald en opfordring fra Dansk Folkepartis side til, at ministeren tager sig sammen og ser på, om vi kan stramme udstationeringsdirektivet op. Nu har vi lejligheden til det. Det skal til revision. Det kan godt være, at arbejdsgivere og lønmodtagere ikke

Kl. 13:06

ønsker, at der skal være mindsteløn, men lad os kigge på alt det andet, der ligger i udstationeringsdirektivet. Kan vi stramme op ad den vej?

Kl. 13:10

Formanden:

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så er det hr. Karsten Hønge som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

SF støtter forslaget. De eneste ekstra bemærkninger skulle da være, at vi vil kigge på sagen igen, hvis der på EU-plan skulle blive foretaget andre ændringer vedrørende vilkårene for udstationering af lønmodtagere, eller hvis der skulle komme et massivt ønske fra parterne på arbejdsmarkedet om f.eks. at få en lovbestemt mindsteløn.

Men indtil videre forventer vi, at den nuværende model med de nødvendige ressourcer er stærk nok til at sikre, at der er danske vilkår på danske arbejdspladser.

Kl. 13:11

Formanden:

Tak til hr. Karsten Hønge. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Da vores ordfører, fru Helle Sjelle, desværre ikke kan være til stede, skal jeg hermed tilkendegive den konservative holdning:

Udstationeringsloven stammer fra 1999, da Folketinget implementerede EU's udstationeringsdirektiv, som i al sin enkelhed går ud på at give virksomheder fra andre EU-lande mulighed for at udstationere deres medarbejdere i Danmark. Direktivet er en hjørnesten i EU, hvor vi i mange år har nydt godt af arbejdskraftens, varernes, tjenesteydelsens og kapitalens frie bevægelighed. Fortidens toldmure og handelsrestriktioner er afløst af et moderne fællesskab, hvor vi handler med hinanden på tværs af grænser til gensidig fordel.

Da Folketinget i 1999 vedtog udstationeringsloven, var der bred enighed om, at vi som lovgivere ikke ved lov skulle fastsætte en mindsteløn; en lovbestemt mindsteløn ville være et brud på den gode tradition for et aftalebaseret arbejdsmarked i Danmark. Til gengæld indførte Folketinget dengang i 1999 en revisionsbestemmelse, der handler om løbende at genoverveje spørgsmålet om en lovbestemt mindsteløn. Det har vi så drøftet både i 2002, 2005 og 2008, hvor vi blev enige om at forlænge revisionsfristen og om ikke at indføre en lovbestemt mindsteløn.

Derfor støtter vi også beskæftigelsesministerens forslag om at forlænge revisionsfristen til år 2014, hvor vi så igen kan tage stilling til spørgsmålet om en lovbestemt mindsteløn.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det hr. Morten Østergaard som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Som jeg læser lovforslaget, er der vel nærmest blevet ført en slags trepartsdrøftelse – det er jo nok så bemærkelsesværdigt – mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter, hvor man er enige om at udskyde revisionsfristen, i forhold til om udstationeringsdirektivet efterlader et behov for en lovfastsat mindsteløn i Danmark. Vi støtter

helt forslaget om at udskyde den, også fordi det jo er forhold, der i Danmark er ordnet af arbejdsmarkedets parter gennem aftaler, og når disse parter ønsker at udskyde fristen, synes vi sådan set, det er helt fornuftigt.

Jeg havde egentlig ikke forberedt mig på at holde en længere tale, men jeg vil gerne, når debatten nu alligevel er blevet rejst, sige, at vi jo altid hører på jungletrommerne, at udstationeringsdirektivet og generelt samarbejdet i det indre marked er en trussel mod den danske model. Nu er det så tredje gang, at vi udskyder revisionsfristen, fordi det har vist sig, at den danske model faktisk er ganske robust over for det indre marked. Al den dommedagstale, vi har hørt, om, at nu ville den ene og den anden EU-regel, EU-direktiver og samarbejdet på tværs af grænserne føre til, at man ikke kunne opretholde den danske arbejdsmarkedsmodel, viser sig jo at blive gjort til skamme af udviklingen.

Derfor står vi jo også her i dag og bevarer godt nok muligheden for på et tidspunkt at kunne gå ind og eventuelt vælge at suspendere den del af den danske model, der handler om minimumslønnen, og pr. lov fastsætte en minimumsløn, men vi siger jo med det samme også, at der blandt arbejdsmarkedets parter i dag ikke er nogen fornemmelse af, at der er belæg for at hævde, at den udvikling, som vi har haft i de senere år med østeuropæisk arbejdskraft og på andre tidspunkter med sydeuropæisk arbejdskraft, har ført til et sådant pres, at der nu er behov for en lovfastsat minimumsløn.

Det synes jeg bare at alle skeptikerne skal holde sig for øje: at det her lovforslag og historikken bag det jo netop illustrerer, at den danske arbejdsmarkedsmodel er robust over for de ting, vi laver på EU-området, og ikke det modsatte, selv om man næsten kunne fornemme det, når man hørte bl.a. hr. Bent Bøgsted.

Derfor vil jeg også gerne nævne – fordi debatten nu er rejst og vi hører meget om væsentlige emner som løntrykkeri og social dumping, som vi bestemt skal gøre hvad vi kan for at bekæmpe – at det jo var Rockwool Fondens Forskningsenhed, der første gang dokumenterede, at eksempelvis den østeuropæiske arbejdskraft, der under højkonjunkturer kom til Danmark og hjælp til, har været en fremragende forretning for den danske samfundsøkonomi, fordi de kom på et tidspunkt, hvor vi havde underskud af arbejdskraft, og så tog af sted igen, da vinden desværre vendte og vi kom ind i en lavkonjunktur. Og det er jo, fordi det er let, fordi det er nemt at flytte arbejdskraften hen over grænser, altså fordi vi er en del af det samme europæiske fællesskab.

Det synes jeg også hører til i debatten. Særlig når det gælder de områder, hvor folk er inden for det indre marked, men også når de kommer fra nogle af de områder, man har været mest nervøs for og mest kritisk over for, altså østudvidelsen, har det faktisk vist sig at være til gavn og glæde for både den migrerende arbejdskraft og den danske samfundsøkonomi. Det betyder ikke, at der ikke er problemer, vi skal forholde os til, men vi kan konstatere med lovforslaget her, at pres på mindstelønnen ikke er problemet.

Arbejdsmarkedets parter er enige om, at der ikke er behov for at bryde den danske tradition for, at der ikke er en lov om minimumsløn, men at det i stedet for er noget, der klares i overenskomster. Det synes vi er meget positivt, og vi tager udskydelsen af revisionsfristen som et vidnesbyrd om, at skeptikernes dommedagssnak i et vist omfang er gjort til skamme.

Derfor kan vi også støtte lovforslaget.

Kl. 13:16

Formanden:

Tak til hr. Morten Østergaard. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Nu havde jeg sådan set tænkt mig forholdsvis stilfærdigt at sige, at Enhedslisten kan stemme for det her lovforslag, fordi vi er enige i, at det er fornuftigt, at man ved at udskyde den her frist bevarer mulighederne for at foretage nogle opstramminger, når der bliver enighed om, at det er nødvendigt.

Men på baggrund af hr. Morten Østergaards indlæg kunne det jo opfattes som en tilslutning til, at der ikke forekom social dumping af betydning i Danmark, hvor de chauffører, de bygningsarbejdere, de mennesker, der arbejder i landbrugssektoren, hver eneste dag oplever at se, at der er arbejde i Danmark, der udføres til lønninger, som ligger under overenskomsten, og under nogle forhold, som både arbejdsmiljømæssigt og på anden måde er fuldstændig uacceptable, og hvor arbejdet ofte gennemføres af firmaer, der i øvrigt har et tvivlsomt forhold til den danske lovgivning på en række områder. Hvis det at tilslutte sig det her lovforslag skulle opfattes, som om jeg ikke erkender, at de har ret, og at de måske også har et lidt tættere forhold til, hvad der sker ude i det danske samfund, end man har i fagbevægelsens top, ja, så ville jeg jo synes, det var kedeligt.

Så derfor bliver jeg nødt til at sige, at der efter Enhedslistens opfattelse er et meget stort behov for at få strammet op på såvel udstationeringsdirektivet som på den lovgivning og på de overenskomster osv., der findes i Danmark, for vi må konstatere, at det, der foregår nu, faktisk er, at de eksisterende regler bruges eller misbruges med den konsekvens, at vi har omfattende problemer på det danske arbejdsmarked. Det er heller ikke så underligt, for formålet med det her er jo også at sikre, at man kan konkurrere og også bruge løn som et konkurrenceparameter på tværs af landegrænserne – det er jo hele formålet med den liberalisering, som EU's regler på det her område er udtryk for. Så kan vi sige, at det kunne der være nogle fordele ved, hvis man i øvrigt var i stand til at sikre sig imod social dumping.

Men det har man indtil nu ikke været i stand til. Vi kan jo konstatere, at det udstationeringsdirektiv, der er på området, ikke sikrer det, måske snarere tværtimod. Vi kan konstatere, at dansk lovgivning, danske overenskomster eller administrationen af dem i hvert fald heller ikke sikrer os mod social dumping. Så derfor er det da mit håb, at der hos det flertal, der er i Folketinget, som, tror jeg nok, erkender, at der er en udfordring her, på et eller andet tidspunkt vil vise sig en vilje til at gennemføre de nødvendige opstramminger af lovgivningen, som jo også handler om at give fagforeningerne bedre mulighed for at kontrollere, om de regler, der eksisterer, reelt bliver overholdt.

Vi kan i de høringssvar, der er til det her lovforslag, jo bare se, at der er sådan et enkelt spændende element, nemlig det element, der handler om, at den måde, man administrerer den eksisterende lovgivning på med dispensationer til f.eks. transportområdet, til cabotagekørselsområdet, er noget, som giver enorme problemer, og hvorom arbejdsgivere og lønmodtagerorganisationer i enighed siger, at det burde håndteres anderledes. Alligevel vælger man altså i regeringen her den helt utraditionelle udgave af den danske model, nemlig at man, selv når arbejdsgiverne og fagforeningerne er enige om, at noget burde gøres anderledes, så alligevel handler i strid med det.

Så der er mange ting, som der skal strammes op på på det her område, men af samme grund er det jo godt nok at have en mulighed for, at man kan gennemføre en evaluering og gennemføre de nødvendige lovtiltag på et senere tidspunkt. Jeg deler nok LO's opfattelse af, at vi ikke skal vente til 2014, men at vi bør komme i gang med en evaluering relativt hurtigt, også af de nye tiltag, som er trådt i kraft her den 1. januar, og som formentlig heller ikke er tilstrækkelige.

Formanden:

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:20

kassen; og at forskerne siger, at fremadrettet er det noget af det, der kan holde bunden oppe vores ret dårlige økonomiske udsigter. Jeg vil bare bede hr. Per Clausen om tilsvarende at anerkende, at der også er goder, ved at bl.a. østeuropæere lettere har kunnet komme til Danmark og give en hånd med, da vi havde brug for det.

Kl. 13:20

Kl. 13:23

Morten Østergaard (RV):

Det er bare, fordi hr. Per Clausen gør mig uret, når han siger, at jeg skulle have sagt, der ikke var problemer med social dumping. Det sagde jeg ikke. Jeg sagde, at det var en væsentlig problemstilling, som vi skulle holde os meget for øje og søge at bekæmpe mest muligt. Men jeg sagde også – og det må hr. Per Clausen anerkende – at det jo ikke har ført til, at arbejdsmarkedets parter er kommet til den konklusion, at der er behov for at lovfæste minimumslønnen. Det er jo det, lovforslaget handler om, og det er derfor, jeg siger, at grunden til, at det i sin tid kom med, var, at nogle frygtede, at det ville blive konsekvensen. Det er det så ikke blevet. Det betyder ikke, der ikke er problemer, vi skal håndtere, men vi skal ikke håndtere det ved at afvikle den danske arbejdsmarkedsmodel, og det er sådan set det, lovforslaget står som vidnesbyrd om.

Kl. 13:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:21

Per Clausen (EL):

Nu er jeg sådan set enig med hr. Morten Østergaard i, at vi skal afprøve alle andre muligheder for at stoppe social dumping på det danske arbejdsmarked, før man går til den yderlighed at gøre op med, at løn- og ansættelsesforhold sådan i princippet aftales mellem arbejdsmarkedets parter – vi ser bort fra alle de gange, Folketinget alligevel har grebet ind og vedtaget, hvordan det skulle være, imod lønmodtagersynspunkter. Men det er jeg enig i, og derfor skal der tages en række andre initiativer for at få løst den udfordring, vi står over for, nemlig at der foregår social dumping ude på arbejdsmarkedet. Jeg skal beklage, hvis jeg hørte hr. Morten Østergaards begejstring for den frie bevægelighed sådan, at han måske underkendte de store problemer, der var. Hvis hr. Morten Østergaard er enig i, at der er store udfordringer, så bliver det så meget desto nemmere at løse de udfordringer, når vi nu i fællesskab skal til at lave en lovgivning, som sikrer, at vi kan sætte en stopper for social dumping og måske endda få lavet om på nogle EU-regler. Det er jo også en mulighed, som, om ikke ligger lige for, så eksisterer.

Kl. 13:22

Formanden:

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:22

Morten Østergaard (RV):

Det vil da kun være glædeligt, hvis hr. Per Clausen vil være med til at lave regler på det her område. Enhedslisten har jo ikke haft for vane at deltage i, bl.a. hvordan vi har organiseret overgangen til de nye vilkår, efter at man uvidede mod øst i den berømte østaf-tale. Men det er jo kun glædeligt, hvis hr. Per Clausen er parat til det.

Når vi så er enige om, at der er udfordringer, som vi skal håndtere på en anden måde end ved at afvikle den danske arbejdsmarkedsmodel, så kunne det jo bare være interessant at få hr. Per Clausen til også at anerkende, at der også er goder: at det har været et gode for det danske samfund som sådan, for hver eneste dansker, at der er kommet udenlandsk arbejdskraft fra andre europæiske lande, primært de nye østlande, dengang vi havde højkonjunktur og ikke havde arbejdskraft nok selv; at det har givet et væsentligt bidrag til stats-

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:23

Per Clausen (EL):

Nu er der ikke noget nyt i, at Enhedslisten siger, at vi synes, det er rigtig godt, at mennesker har mulighed for at tage arbejde i andre lande. Det er vi altid gået ind for. Af samme grund har vi i forhold til EU-regler arbejdet hårdt på at få et flertal i det danske Folketing for, at Danmark ville yde en indsats for at sikre, at den vandring, der er af arbejdskraft hen over grænserne, skete på vilkår, som gjorde, at man kunne være fuldstændig sikker på, at de mennesker fik samme løn- og arbejdsforhold, som de danskere, som bor i Danmark, i forvejen har. Der må jeg bare sige, at det har knebet med at samle flertal for en sådan indsats i det danske Folketing og Europaudvalget.

Når vi i sin tid ikke var med til at lave østaf-talen, hang det sammen med, at man valgte at kombinere nogle fornuftige tiltag med nogle tiltag, som handlede om at diskriminere mennesker, der kom fra Østeuropa til Danmark for at arbejde, i forhold til hvis man f.eks. kom fra Tyskland, og det syntes vi var en rigtig dårlig idé.

Kl. 13:24

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:24

(Ordfører)**Villum Christensen (LA):**

Parterne på det danske arbejdsmarked, som det er svært at komme uden om har stolte traditioner for regulering af løn- og arbejdsvilkår, har sagt rimelig klart og tydeligt, at de ikke ønsker, at der lovgives om udstationering af lønmodtagere. Der er derfor endnu en gang anmodet om, at revisionsbestemmelsen udskydes fra 2011 til 2014, altså udskydes i 3 år.

Liberal Alliance ønsker ikke at lovgive og statsregulere mere end højst nødvendigt og kan derfor bifalde, at vi forlænger fristen, således at man samtidig har sikkerhed for, at der holdes øje med problemerne med social dumping. Der er ingen grund til at skyde gråspurve med kanoner – heller ikke på dette område.

Kl. 13:25

Formanden:

Tak til hr. Villum Christensen. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:25

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne takke den lange stribede ordfører, der har støttet lovforslaget om at forlænge revisionsbestemmelsen i udstationeringsloven. En revisionsbestemmelse i udstationeringsloven giver os anledning til sammen med arbejdsmarkedets parter, som også flere har nævnt her under debatten, løbende at overveje, om der skal ske ændringer i den måde, som vi hidtil har valgt for at sikre os mod social dumping.

I 1999, da udstationeringsdirektivet blev gennemført, blev det drøftet med arbejdsmarkedets parter, om der ved lov skulle fastsættes en mindsteløn i Danmark for at forhindre social dumping. Det

ønskede hverken Folketinget eller arbejdsmarkedets parter, men alle var enige om at sætte en revisionsbestemmelse ind i udstationeringsloven, så vi med jævne mellemrum kan genoverveje muligheden.

Revisionsbestemmelsen er blevet forlænget i henholdsvis 2002, 2005 og 2008 efter drøftelse med arbejdsmarkedets parter. Parterne er også denne gang blevet hørt, og der er også denne gang bred enighed om, at der fortsat ikke er behov for at fastsætte en mindsteløn ved lov her i Danmark. Men parterne har samtidig udtrykt ønske om at opretholde revisionsbestemmelsen, og derfor foreslår vi fra regeringens side at forlænge fristen til den 1. januar 2014.

Hvis der skulle være uafklarede spørgsmål, er jeg ikke i tvivl om, at vi nok skal få dem besvaret under udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:27

Formanden:

Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 99:**Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Alarm- eller pejlesystemer over for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne anbragt i døgninstitution eller på opholdssted).**

Af socialministeren (Benedikte Kiær).
(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 13:27

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette lovforslag skal gøre det muligt at sætte GPS på børn og unge, som har en betydelig og permanent nedsat psykisk funktionsevne, og som er på døgninstitution eller opholdssted. Baggrunden for forslaget er, at vi ønsker at undgå historier om udviklingshæmmede, der kan gå sig en tur, men som ikke kan finde hjem eller er til fare i trafikken. Det er ture, som i værste tilfælde kan være fatale, f.eks. hvis det er koldt udenfor.

Med en GPS, også kaldet et alarm- og pejlesystem, vil man altid kunne finde den udviklingshæmmede, når vedkommende ikke selv kan finde hjem. En GPS giver derfor mulighed for, at både den unge og familien får betydelig større sikkerhed. Det er vigtigt, at et indgreb, der er så indgribende i den personlige frihed, kun kan bruges, når det er allermost nødvendigt. Derfor er indgrebet kun muligt med tilladelse fra kommunalbestyrelsen og godkendelse fra forældrene.

Det er også vigtigt, at man ikke opgiver den pædagogiske indsats, fordi det er lettere at bruge GPS. GPS er en støtte, ikke et alternativ til den pædagogiske indsats. Kommunalbestyrelsen skal derfor sørge for, at anbringelsesstederne tydeligt gør rede for de pædagogiske redskaber, der samtidig med indgrebet vil blive anvendt for at gøre

den unge i stand til at færdes på egen hånd. Ligeså skal den unge naturligvis stadig opleve omsorg og pleje i det daglige.

Der findes allerede i dag en lignende lovgivning for voksne. Med denne lovgivning bliver det muligt også at bruge et alarm- og pejlesystem på udviklingshæmmede børn og unge, som er anbragt på døgninstitution eller opholdssted.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Og så er det fru Maja Panduro som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Det her lovforslag handler jo om en ganske snæver personkreds, nemlig mellem 55 og 110 børn og unge, som er anbragt i døgninstitution eller på opholdssted, og som har en betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, og som dertil mangler evnen til at kunne færdes alene i trafikken eller kunne finde rundt på steder, hvor omgivelserne kan udgøre en fare for barnet eller den unge.

Men forslaget bliver jo ikke mindre vigtigt af, at det handler om den her meget snævre gruppe, snarere tværtimod, fordi vi har at gøre med en gruppe af børn og unge mennesker, som vi skylder at gøre os al tænkelig umage for at forbedre vilkårene for. Det mener Socialdemokraterne at vi nok vil kunne gøre med det her lovforslag.

Vi skælder jo tit gevaldigt ud på hinanden her i salen, så jeg synes også, at det er på sin plads at huske at rose, når der er anledning til den slags. Og jeg vil gerne rose Socialministeriet for, hvor lydhøre man har været over for de høringssvar, der er kommet til det her lovforslag. Jeg synes, at lovforslaget er et rigtig godt eksempel på, hvor vigtig høringsfasen er, og i hvor høj grad høringsparterne kan være med til at kvalificere lovgivningen, og det er sket her, hvor høringsringen har givet anledning til en række ændringer i lovforslaget.

Det er blevet klargjort, at der er tale om en »kan«-bestemmelse, som kun kan anvendes i særlige tilfælde. Der er blevet indført samtykkekravet til forældremyndighedsindehaveren. Der er også indsat en bemyndigelsesbestemmelse for ministeren til at udarbejde en bekendtgørelse både i forhold til den tidsmæssige udstrækning og i forhold til opfølgningen på kommunernes brug af foranstaltningen, og det vil jeg vende tilbage til. Det er også blevet gjort tydeligt i bemærkningerne, at det her alarm- og pejlesystem ikke må erstatte det pædagogiske arbejde, og at man løbende skal arbejde for at udvikle netop pædagogiske metoder, som kan erstatte magtanvendelsen, og der er specificeret nogle punkter, som man skal overveje, når man skal finde ud af, om betingelsen for den her altså meget særlige foranstaltning overhovedet er opfyldt. Det bliver også specificeret, at personen stadig skal kunne færdes frit. Der er præciseret klageadgangen til det sociale nævn, og det er netop også blevet gjort tydeligt, at det, når der nu særlig er tale om børn, er vigtigt, at der bliver fulgt op løbende, fordi de jo har det med at udvikle sig ganske hurtigt.

Det er mit stille håb, at lovforslaget her måske også kunne tjene som en lille påmindelse til andre ministre om, hvor vigtigt det netop er for lovgivningens kvalitet, at vi får sikret en ordentlig høringsproces, for de ændringer, som der er blevet lavet her, er vi meget tilfredse med hos Socialdemokraterne. Det er nogle ændringer, som især understreger, hvor alvorligt vi altid må tage det, når vi skrider til nogen som helst former for magtanvendelse, men jo særlig når det er børn, vi har med at gøre.

Ændringerne er også en meget væsentlig grund til, at vi fra Socialdemokraternes side er positivt indstillet over for det her forslag.

Vi har nogle spørgsmål med hensyn til netop opfølgningen og tidsbegrænsningen, som jo også mange af høringssvarene beskæfti-

ger sig med, og som vi ikke synes at vi endnu er nået helt i mål med, men det håber vi så at vi kan komme.

For det første: Når nu lovforslaget her giver ministeren bemyndigelse til at kunne fastsætte nærmere regler om afgrænsningen af perioden, hvori man kan bruge alarm- og pejlesystemer, vil ministeren så ikke over for os løfte sløret for, hvilken tidsperiode man forestiller sig? For vi er umiddelbart enige i de høringssvar fra bl.a. Børnerådet og DH, som anfører, at hvis hensigten er de 8 måneder, som gælder for voksne, synes de, at det er meget lang tid, når det drejer sig om børn, der udvikler sig rasende hurtigt.

For det andet vil vi gerne høre nogle svar fra ministeren i forhold til opfølgningen på kommunernes brug af den her foranstaltning. Den snævre personkreds taget i betragtning kan vi sådan set godt leve med, at der ikke indføres nogen revisionsbestemmelse, men vi synes, at det så må være rimeligt, at vi i Socialudvalget bliver orienteret, f.eks. en gang om året, om udviklingen, sådan at vi kan følge med i, om der skulle ske et skred i personkredsen, eller om der skulle være andet, der kunne give anledning til bekymring, i forhold til om de her redskaber bliver brugt til andet og mere, end hvad der er intentionen, og om det f.eks. går ind og erstatter det pædagogiske arbejde, for så skal vi jo kunne råbe vagt i gevær.

Muligheden for at råbe vagt i gevær er også det, vores sidste spørgsmål handler om. Vi vil nemlig gerne høre om, hvordan det forholder sig med foranstaltningen her i forhold til § 71-udvalgets kompetencer til at foretage tilsyn, og det håber jeg også ministeren kan svare på.

Hvis ministeren her i dag kan give os nogle gode svar på de spørgsmål, vil vi være rigtig glade for det, og vi vil med stor sandsynlighed også allerede nu kunne støtte forslaget. Hvis ikke, vil vi starte med at forholde os positivt til lovforslaget og dets intentioner, men altså lige gemme vores endelige støtte, til vi har fået en afklaring på spørgsmålet.

Kl. 13:35

Formanden:

Tak til fru Maja Panduro. Så er det fru Tina Petersen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg kan starte med at sige, at det er dejligt at høre, at der tilsyneladende er den her fælles glæde over, at vi nu etablerer det her, og specielt hvad angår Socialdemokratiet, må ministeren da tænke, at det er henrivende at blive skamrost på denne måde.

Men det er selvfølgelig ministerens forslag, vi kigger på her i dag, og forslaget går jo som sagt ud på at kigge på alarmsystemer og pejlesystemer over for børn og unge med psykiske handicap og dem, der har en funktionsnedsættelse og er anbragt på en døgninstitution eller har andet ophold.

Da jeg først kiggede på forslaget, kom jeg til at sidde og tænke lidt dybere end bare på det, der handler om alarmer og pejlesystemer. Jeg begyndte faktisk at danne mig nogle billeder vedrørende den risiko, det indebærer, når man ikke har den mulighed, som det her forslag lægger op til. Og det var lidt skræmmende – også fordi jeg af egen erfaring kender gevaldigt meget til området – at tænke på de konsekvenser, det kan få for disse børn, hvis man ikke har en mulighed som den, ministeren lægger op til her.

Samtidig vil jeg også sige, at når man nu så bestemt ønsker at etablere det, ser jeg stadig væk på det med en vis bekymring, og det gør jeg, fordi det er en ting at anvende det, men det er en anden ting, om nødvendigheden er der. Og der håber jeg på, at ministeren er meget opmærksom på det, og måske et eller andet sted har taget med i sine overvejelser, at det selvfølgelig kun skal bruges i de situationer,

hvor det er nødvendigt, fordi den unge handicappede eller det handicappede barn ikke er i stand til at tage vare på sig selv.

Som sagt kan der jo gives utallige eksempler på, at børn med varigt nedsat psykisk funktionsevne ubemærket er listet af fra en døgninstitution eller andre former for institutioner og er gået på opdagelse, og hvor personalet desværre ikke lige har været opmærksomme. Og det er jo så det, man prøver at imødekomme med forslaget.

Når man kigger på forslaget, så minder det jo meget om det, vi har foretaget os i forbindelse med ældre på demensområdet, hvor der også er blevet lavet pejle- og alarmsystemer, så de ældre kan spores. Jeg håber inderligt, at det her i hvert fald kan være med til at mindske den risiko, der er for disse børn og unge, som er så udsatte på grund af deres psykiske handicap.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til fru Tina Petersen. Så er det fru Anne Bastrup som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

Det er jo i virkeligheden en meget principiel debat, vi har, og derfor har der også været mange principielle overvejelser om brugen af ny teknologi, når det drejer sig om mennesker med alvorlige psykiske funktionsnedsættelser eller andre former for manglende forståelse af, hvor de er, og hvor de er på vej hen. Derfor er det jo naturligt, at vi nu også ser på de børn, der har alvorlige psykiske funktionsnedsættelser. Kan vi bruge den teknologiske udvikling til også at sikre, at de holdes der, hvor de tænkes at skulle være?

Jeg oplever, at ministeriet med det her lovforslag virkelig har forsøgt at tænke sig om, og vi kan jo også se på de her høringssvar, at der er bred opbakning. Og hvor der har været problemer, hvor det har været nævnt, at her burde man have gjort lidt, er der blevet fulgt op på det. Så jeg deler til fulde fru Maja Panduros ros til ministeriet for, at man i den her sammenhæng har været meget åben over for den kritik, der har været af nogle punkter.

Der er bare nogle elementer, som man ikke har været inde på, og som jeg synes vi burde give os selv en anledning til at overveje. Når det drejer sig om brug af teknologiske hjælpemidler til voksne med psykiske funktionsnedsættelser, har man jo en formålsbestemmelse, sådan som jeg har forstået Socialpædagogernes Landsforbunds høringssvar. Og der synes jeg i og for sig det kunne være meget rart at få at vide, hvorfor man ikke har gjort sig den her overvejelse i udarbejdelsen af det her lovforslag, når det drejer sig om børn og unge. Jeg tror, det er vigtigt for os alle at få en drøftelse af, hvad det egentlig er, der er formålet, og så lave det som en egentlig bestemmelse.

Der har været andre, der har været inde på spørgsmålet om den bemyndigelsesbestemmelse, ministeren nu får – og jeg kvitterer for, at man har sat den ind – til at fastsætte, hvor lang en periode et sådant indgreb skal foregå i. Danske Handicaporganisationer gør særlig opmærksom på, at 8 måneder er rigtig, rigtig lang tid for et barn. Jeg kan heller ikke forestille mig, at ministeren vil bruge denne bestemmelse til at sige, at 8 måneder skal være den periode, man må være omfattet af det her indgreb.

Så nævner Danske Handicaporganisationer spørgsmålet, om der altid skal foreligge samtykke fra forældrene, og jeg læser i hvert fald bestemmelsen sådan, at det skal der. Man kan ikke foretage et sådant indgreb, medmindre forældrene har givet samtykke; sådan som jeg i hvert fald læser teksten, synes jeg, at det står klart, men det vil jeg selvfølgelig godt lige have bekræftet.

Endelig er der det der mere principielle. Vi taler om børn og unge, der har psykiske funktionsnedsættelser af en sådan karakter, at man bliver nødt til at give dem en GPS eller andet for at sikre, at

de er der, hvor de skal være. Og det er under helt særlige omstændigheder, man laver det her indgreb. Der skal være nøje overvejelser om, hvorvidt andet kan lade sig gøre eller andet kan bruges i stedet for.

Når man så giver disse børn og unge en klageadgang, bør man vel også, som Danske Handicaporganisationer er inde på, give dem hjælp – en bistandsperson, der kan hjælpe dem med at udforme den her klage – og definere, hvordan en klage eventuelt formuleres. Danske Handicaporganisationer er jo inde på det, at der bør ligge en klage i det, at man gør modstand. Det kan godt være, at man derved går for langt, men omvendt synes jeg, at det må give os anledning til nogle sådan lidt mere principielle overvejelser om, hvad der skal til, før man anerkender, at et barn har klaget, og hvordan man kan sikre, at den klage bliver modtaget og behandlet seriøst i det sociale nævn.

Så deler jeg også opfattelse med de ordførere, der mener, at det her er nyt græs, vi betræder. Derfor tror jeg at det er vigtigt, at vi i de næste par år får viden om, hvor mange indgreb der er foretaget, hvor lang tid de har vareet, og hvad grundlaget har været for dem. Da vi ikke skal sidde så meget med konkrete sager i Socialudvalget – det burde vi i hvert fald principielt ikke – kunne det jo være, at man så kunne overlade det til § 71-tilsynet at lave en sådan en årlig redegørelse de næste par år, for i mine øjne er der ingen tvivl om, at § 71-tilsynet vil være kompetent efter grundlovens regler og den praksis, som tilsynet i øvrigt har tilrettelagt for sig selv. De vil være berettigede og forpligtigede til at se på sager, der måtte komme vedrørende brug af elektroniske overvågningsmidler over for børn. Det kan vi jo så særskilt tage stilling til, når ministeren nu har svaret, men grundlæggende vil SF støtte lovforslaget.

Kl. 13:43

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det fru Vivi Kier som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Bekymringen for, om pædagogik nu skal erstattes af elektronik, er fuldt forståelig, men hensigten med det her forslag er jo at beskytte et meget lille antal børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, og som har et betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsniveau. For mig som konservativ er det rigtig vigtigt, at forældrene skal give et samtykke, hvis man vil benytte det her værktøj. Tryghed og sikkerhed for de meget få børn og unge, som kan være udsat for fare, er jo det, som det her lovforslag går ud på at skabe.

Vi kan fra konservativ side tilslutte os det og sige, at nu putter vi et ekstra stykke værktøj i værktøjsskassen – et værktøj, der kan tages i brug i de rette situationer, og som aldrig skal være en erstatning for pædagogisk arbejde og pædagogiske tiltag. Jeg synes, at det er vigtigt, at vi også tør se på alle de nye teknologiske tiltag, der kommer, og som kan medvirke til, at vi kan skabe tryghed og sikkerhed for alle.

Til slut vil jeg bare sige, at jeg godt kan tilslutte mig fru Anne Baastrups ønske om, at udvalget løbende bliver orienteret om, hvor meget den her ordening fremadrettet vil blive brugt.

Kl. 13:45

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen fra Det Radikale Venstre.

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Med det her lovforslag indfører man som sagt hjemmel til, at der kan anvendes alarm- og pejlesystemer over for en lille gruppe af børn og unge. De er anbragt på døgninstitution eller opholdssted og har svært ved at færdes i bl.a. trafikken, hvor de kan være til stor skade for dem selv og andre. I et konkret tilfælde løb en ung pige ofte ud på en trafikeret vej og udsatte dermed sig selv og også andre for fare. Forældrene var magtesløse, og institutionen havde svært ved at forebygge den slags situationer. Det er situationer som denne, som forslaget forhåbentlig vil kunne afhjælpe. Alarmsystemet kan advare, når barnet eller den unge forlader stedet, og pejlesystemet kan bruges til at lokalisere vedkommende.

Umiddelbart er vi positive over for forslaget, men vi har dog også nogle ønsker til forbedringer. I Det Radikale Venstre finder vi, at det er af yderste vigtighed at holde fast i, at magtanvendelse aldrig må være mere indgribende, end situationen kræver det. Denne foranstaltning er en form for magtanvendelse, hvilket med fordel kunne gøres mere tydeligt i lovtæksten. Foranstaltningen skal dog også kunne bruges undtagelsesvis, og den skal godkendes af kommunalbestyrelsen, således at der er en vis kontrol med magtanvendelsen. Ligeledes er det et krav, at der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, og det finder vi meget positivt.

Vi finder det også positivt, at foranstaltningen kun skal gælde for en afgrænset periode, så den ikke træder i stedet for den pædagogiske indsats. Med hensyn til netop den pædagogiske indsats er vi også tilfredse med, at det er gjort tydeligt i lovforslaget, at alarm- og pejlesystemer ikke må træde i stedet for eller bruges på bekostning af denne.

Hvad angår afgrænsning, er det ifølge lovforslaget op til socialministeren at fastsætte regler om dette. På baggrund af ministerens svar på høringssvarene tyder det på, at ministeren kun vil afgrænse perioden, såfremt det bliver nødvendigt. Vi mener, at der bør være en grænse, og vi vil meget gerne have socialministerens bekræftelse på, at hun vil benytte denne bemyndigelse til at fastsætte en grænse, samt et svar på, hvor denne må formodes at komme til at ligge.

Ordningen skal ifølge forslaget ikke evalueres, som andre også har været inde på. Men socialministeren skal løbende følge udviklingen på området. Vi mener, at det som et minimum bør indgå, at Socialudvalget informeres løbende herom. Men da der er tale om magtanvendelse, bør det kraftigt overvejes, om ikke der også bør være en eller anden form for national overvågning, en indberetningspligt eller lignende. Vi påtænker at stille et ændringsforslag om en revisionsklausul, sådan at man kan få ordningen evalueret. Her bør det ikke mindst sikres, at forslaget ikke bruges til at skære ned i personalenormeringen, da det ikke er hensigten.

Desuden undrer vi os over, at det forventes, at klagemuligheden hyppigst vil være aktuel for forældremyndighedsindehaveren. Hvis det skyldes, at børn ikke vurderes til selv at være i stand til at benytte sig af klagemuligheden, så bør man måske sikre noget bistand til dette. Man kunne også overveje, om det burde opfattes som en klage, hvis barnet, som andre har været inde på, modsætter sig foranstaltningen. Det ville vi meget gerne have en drøftelse af.

Sidst vil jeg sige, at der står i bemærkningerne, at det ikke er nok, at anbringelsesstedet har en formodning om, at barnet måske vil forlade stedet, men at der *kan* være konkret kendskab til, at den pågældende ofte forlader stedet eller bevæger sig mod et farligt område. Vi antager selvfølgelig, at der skulle have stået »skal«.

Overordnet set er vi positive over for forslaget, men vi har en række spørgsmål, som vi meget gerne vil have opklaret under udvalgsbehandlingen.

Formanden:

Tak til fru Anne Marie Geisler Andersen. Så er det hr. Per Clausen, stadig væk som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Enhedslisten vil gerne indgå i en positiv drøftelse af det her forslag, fordi vi på den ene side anerkender, at alarm- og pejlesystemer kan skabe større sikkerhed og tryghed for børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne og formentlig også være med til at afværge personskader og ulykker og i nogle tilfælde faktisk give børnene og de unge større frihed, fordi de ikke behøver at føle sig konstant overvåget. Det er et positivt element i forslaget.

På den anden side skal man også anerkende, at der er tale om magtanvendelse og indgreb i den personlige frihed. Og det, vi i hvert fald er betænkelige ved, er, om man kan forestille sig – det kan man godt, spørgsmålet er så, om det sker – at alarm- og pejlesystemer medfører nedskæringer og bruges til at erstatte menneskelig og social kontakt, nærhed og omsorg. Der har vi selvfølgelig godt bemærket, at det er udførligt og næsten smukt beskrevet i bemærkningerne, at det ikke må forekomme. Det har vi forstået, og vi er enige med ministeren i, at det er vigtigt, at det ikke sker, men det er jo ikke alt det, man erklærer og siger, som også kommer til at holde i den virkelige verden.

Enhedslisten vil altså gerne gå ind i debatten om det her. Der er en række ting, vi gerne vil have undersøgt, og vi mener også, at der er nogle områder, hvor man måske med fordel kan ændre lovteksten, men det vil vi tage op under udvalgsarbejdet og så tage endelig stilling til vores holdning til lovforslaget ved tredjebehandlingen.

Jeg vil godt sige, at vi har bemærket, og det synes vi er godt, at der faktisk er sket en del ændringer i lovforslaget, efter at det har været i høring. Der har været en, sådan opfatter vi det i hvert fald, meget positiv holdning til at lytte til de indvendinger og forslag, der er kommet fra høringsparterne. Det synes vi er rigtig godt. Vi har så nogle bemærkninger til nogle områder, hvor høringsparterne også er kommet med nogle indsigelser, som der ikke er taget højde for. Vi vil gerne under udvalgsarbejdet have diskuteret, hvorfor man ikke har gjort det.

Det første er spørgsmålet om periodens længde, hvor der i hvert fald har været adskillige organisationer, som har sagt, at de faktisk synes, at periodens længde skal fremgå af lovteksten. Jeg tror, at de er glade nok for, at man har fjernet det, at man sagde højst 8 måneder, men så vil de gerne have, at der kommer et præcist bud på, hvor lang man så kan forestille sig perioden skal være, i stedet for bare at overlade det til ministeren. Vi vil godt have drøftet, om man ikke skal lægge sig fast på, at den højst må være på f.eks. 3 måneder.

Så har Børnerådet og Danske Handicaporganisationer nævnt, at det kan være nødvendigt, at de her børn og unge får hjælp til at klage, hvis der er noget, de er utilfredse med, fordi de ikke selv kan løfte den opgave. Der synes vi i hvert fald at man burde overveje, om man ikke kunne lave en instans, som sikrede, at børnene fik hjælp fra en uvildig person eller instans til at klage.

Beslutningskompetencen er også blevet kritiseret både af Børnerådet og Danske Handicaporganisationer, som siger, at de finder det betænkeligt, at det er den samme instans, nemlig kommunalbestyrelsen, der både træffer afgørelse om magtanvendelse og er økonomisk ansvarlig for institutionens drift og personalenormering. Vi kan jo godt være lidt bekymrede for, at der mere eller mindre bevidst kan ske en sammenblanding, og derfor synes vi, at det ville være fornuftigt, hvis man forsøgte at adskille de ting.

Så er der spørgsmålet om målgruppen. Jeg tror, at alle er enige om, at der er tale om en meget, meget lille målgruppe. Jeg har forstå-

et, at socialministeren skønner, at der er mellem 55 og 100 børn, der kan blive berørt af lovforslaget. Så mener Landsforeningen Evnesvages Vel, at tallet er mindre og omfatter under 55 børn. Det synes jeg ikke at vi skal bruge så meget energi på her i dag, men jeg tror bare, at det er vigtigt, at man i hvert fald i udvalgsarbejdet får diskuteret, hvordan man sikrer en overvågning, sådan at der ikke sker et skred med hensyn til, hvilke grupper, altså hvilke børn, der bliver opfattet af de her ordninger. Der kunne vi godt være betænkelige, og derfor synes vi, at det er vigtigt, at der sker en systematisk indberetning af den her magtanvendelse til et nationalt overvågningsorgan, sådan at der hele tiden er styr på, at det ikke er noget, der udvikler sig i en retning, der ikke var hensigten.

Men Enhedslistens hovedsynspunkt er, at vi gerne indgår positivt i drøftelserne i udvalget af det her lovforslag, og vi håber da, at vi kan få klarhed på de områder, hvor der kan være uklarheder, og måske også få ændret nogle ting, sådan at vi til sidst kan stemme for lovforslaget.

Kl. 13:53

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det socialministeren.

Kl. 13:53

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil gerne sige tak for partiernes bemærkninger til lovforslaget.

I forhold til muligheden for at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer har regeringen lagt vægt på, at der skal skabes øget tryghed og sikkerhed for denne gruppe børn og unge og deres forældre, herunder at der skal forhindres risiko for alvorlig personskade for barnet såvel som for trafikanter.

Jeg vil gerne understrege, at der med lovforslaget ikke bliver skabt hjemmel til at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer på alle anbragte børn og unge, men kun på børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne, der er anbragt uden for hjemmet, og som ikke er trafiksikre m.v. Der vil således være tale om et meget begrænset antal børn og unge, der vil være omfattet af muligheden, og vores forventning er, at der vil blive tale om et sted mellem 55 og 110 sager årligt.

Jeg vil også gerne understrege vigtigheden af, at brugen af personlige alarm- eller pejlesystemer bliver undtagelsen. Anvendelsen af et alarm- eller pejlesystem kan og må ikke erstatte det pædagogiske arbejde hos det professionelle personale på anbringelsesstederne. Det er derfor vigtigt, at der løbende arbejdes med den pædagogiske indsats i forholdet til barnet eller den unge, så der udvikles pædagogiske metoder, der kan erstatte magtanvendelsen i det konkrete tilfælde.

Det er derfor kun i særlige tilfælde, og når forældremyndighedsindehaveren har givet samtykke, at anbringelsesstederne får mulighed for at søge kommunalbestyrelsen om tilladelse til at anvende alarm- eller pejlesystemer over for børn med svære handicap, der er anbragt i døgninstitutioner eller på opholdssteder.

Jeg vil se frem til behandlingen i udvalget.

Kl. 13:55

Formanden:

Tak til socialministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om almene boliger m.v. (Rammeaftaler).

Af socialministeren (Benedikte Kiær).
(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 13:58

Kl. 13:55

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første er fru Louise Schack Elholm som ordfører for Venstre.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Lovforslag nr. L 100 handler om rammeaftalerne og ændringer af disse. Rammeaftalerne blev indført med kommunalreformen, hvor regionerne fik forsyningspligt af tilbud i serviceloven og i almenboligloven. Rammeaftalerne skulle sikre planlægning og udvikling i regionernes tilbud til kommunerne og hjælpe kommunerne med at regulere kommunernes behov og regionernes forsyningspligt.

L 100 tager konsekvensen af, at kommunerne har overtaget mange institutioner på det sociale og det almene ældreboligområde fra regionerne. Det betyder, at koordinering af rammeaftalerne flyttes fra regionerne til kommunerne. Samtidig bliver rammeaftalerne gjort mere enkle og fleksible.

Rammeaftalerne skal desuden indeholde en faglig udviklingsstrategi og en kapacitets- og økonomistyringsaftale. Udviklingsstrategien indeholder bl.a. ønsker og løsningsmuligheder i forhold til den faglige udvikling i tilbuddene og muligheder for fleksibel anvendelse af eksisterende tilbudstyper. Styringsaftalen skal lægge rammerne for kapacitets- og prisudviklingen i de kommende år. Styringsaftalen skal omhandle en angivelse af, hvilke tilbud den omfatter, og aftaler for udvikling i taksterne for disse tilbud, prisstrukturerne i tilbuddene, overvejelse om anvendelse af sær- og enkeltmandsforanstaltninger m.m.

Således sikrer forslaget et nyt koncept af rammeaftalerne, at rammeaftalerne overordnet set bliver et redskab til styring af både økonomi- og fagligt indhold. Lovforslaget kommer på baggrund af kommuneaftalerne.

Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:57

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Så er det hr. René Skau Björnsson som ordfører for Socialdemokratiet.

Er der bedt om ordet? Fru Meta Fuglsang kommer ind her.

Der er en kort bemærkning til fru Louise Schack Elholm fra fru Meta Fuglsang. Værsgo.

Kl. 13:58

Meta Fuglsang (SF):

Tak for ordførertalen. Forklaringen på, hvad baggrunden er for det her, er jo rigtig nok. Grunden til, at jeg tager ordet nu for en kort bemærkning, er spørgsmålet om, hvad det egentlig er, det her lovforslag tager fat på. Spørgsmålet er jo, om det lovforslag, der ligger her, egentlig rammer det, som rammeaftalerne faktisk skulle omfavne, nemlig det udbud, der skal være af pladser på specielt de små tilbud. Så spørgsmålet er egentlig, om ordføreren mener, at det lovforslag, der ligger her, er svaret på udfordringerne omkring at sikre, at der er tilstrækkelig mange af de her specialiserede tilbud, også til de meget små grupper, der har brug for specialiserede tilbud.

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Louise Schack Elholm (V):

Rammeaftalerne skal hjælpe kommunerne med at koordinere de tilbud, der er, og det behov, der er for tilbud. Det er ideen med rammeaftalerne.

Kl. 13:59

Formanden:

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 13:59

Meta Fuglsang (SF):

Hvis formålet er at koordinere det, der allerede er, hvor skal vi så gå hen for at sikre, at der bliver det, der er brug for? Det er vel mere det, der er spørgsmålet. At rammeaftalerne skal koordinere det, der allerede er, er ordføreren formulering af det her. Men hvem skal så sørge for, at der er de nødvendige tilbud, når vi taler specielt om de små tilbud?

Kl. 13:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:59

Louise Schack Elholm (V):

Det er meningen, at man skal se, hvor meget kommunerne har behov for, og hvad der er af muligheder her, og på den måde skal man koordinere det. Det er hele tanken med rammeaftalerne, at man skal have en højere grad af kommunikation, og at man bedre skal kunne se, hvad der er behov for, og hvad man har. Derfor er der både en styringsdel og en udviklingsdel, så man både kan se på, hvordan man kan styre det, og hvordan man kan udvikle det faglige indhold.

Kl. 14:00

Formanden:

Tak til fru Louise Schack Elholm. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Og så er det hr. René Skau Björnsson som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:00

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

Tak. Det her forslag går jo ud på at ændre rammeaftalerne og flytte koordineringen til kommunerne på det specialiserede socialområde. Fra socialdemokratisk side har vi en række betænkeligheder ved lovforslaget. Vi var som bekendt imod kommunalreformen i sin tid, bl.a. på grund af frykten for, at der skete en afspecialisering på det sociale område. Allerede under forhandlingerne dengang påpegede vi, at der er brug for en særlig omhu, en særlig eftertænksomhed, når vi laver lovgivning for handicappede børn og voksne, psykisk syge, børn, der har oplevet omsorgssvigt, hjemløse og misbrugere. Vi var og er tilhængere af, at der sker en glidende decentralisering af institutionerne der, hvor det er hensigtsmæssigt for det enkelte menneske, og hvor det samtidig kan sikres brugerne, at behandlingen, kvaliteten og indsatsen som minimum er på samme niveau som før.

Forudsætningen er jo, at man anerkender, at ikke alle institutioner kan decentraliseres. Der er simpelt hen handicappede med så specialiserede behandlingsbehov, at der er brug for og behov for et større befolkningsgrundlag, end de fleste kommuner kan levere. Af forslaget her fremgår det så, at koordineringen nu skal overdrages til kommunerne i stedet for regionerne, fordi de jo i langt højere grad

end forventet har overtaget tidligere amtslige eller regionale tilbud, og det var jo sådan set også det, der var vores bekymring i sin tid, for vi frygtede som sagt, at det ville føre til en afspecialisering på det sociale område.

Der er mange ting i det her forslag, som vi gerne vil have belyst nærmere under udvalgsbehandlingen. Vi synes bl.a., at det er problematisk, at kommuner og regioner ikke bliver forpligtet til at inddrage brugerorganisationerne, patientorganisationerne. En problemstilling, som vi også synes vi skal have belyst, er, hvem der fremover skal tage initiativ til at få lavet nye specialiserede tilbud på det sociale område. Der er jo mange eksempler på, at det fælleskommunale initiativ ikke rigtig fungerer i praksis. Det er jo også det, der fremgik af en undersøgelse, vi fik fra KREVI, og som hedder »Samarbejde på formel – en analyse af de sociale rammeaftaler«. Den viste, at ingen kommuner ønsker at oprette tilbud, hvor de ikke selv kan benytte størsteparten af pladserne. Det skyldes, viste det sig, i høj grad den finansieringsstruktur, der findes på området; den underbygger ikke samarbejdet mellem kommunerne.

Desuden er der en del hørings svar til det her lovforslag, der også giver anledning til en række spørgsmål, som vi skal have undersøgt til bunds i det videre udvalgsarbejde.

Så med de her kommentarer skal jeg sige, at vi Socialdemokrater ikke kan stemme for forslaget, som det foreligger nu. Vi vil gerne have igangsat en ordentlig evaluering af kommunalreformen, bl.a. for at se på det specialiserede socialområde, herunder også en belysning af de stigende udgifter, der har været på det sociale område. Tak.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak. Såfremt lovforslaget vedtages, vil rammeaftalerne forenkles, og koordineringen vil blive flyttet til kommunerne. Og baggrunden for det er, som andre ordførere også har været inde på, at udviklingen har vist, at kommunerne i langt højere grad end forventet har overtaget tidligere amtslige eller regionale tilbud, og at de også i højere grad end forventet selv har oprettet nye tilbud. Det giver derfor efter Dansk Folkepartis opfattelse god mening at overlade en større del af ansvaret til kommunerne, og jeg håber og har da også en forventning om, at de enkelte kommunalbestyrelser vil gøre deres bedste i forhold til at udvikle gode aftaler og initiativer på området.

Det er hensigten, at lovgivningen sætter de overordnede retningslinjer for rammeaftalerne, som udfyldes af kommunalbestyrelserne og regionsrådene. Rammeaftalerne skal bidrage til at skabe et godt beslutningsgrundlag for den enkelte kommunalbestyrelses tilrettelæggelse af det sociale område og det almene ældreboligområde. Det er fornuftigt, at parterne efter den foreslåede model får mulighed for selv at beslutte, hvilke tilbudstyper der skal behandles i udviklingsstrategien, ligesom det er fornuftigt, at denne mulighed suppleres med en adgang for socialministeren til at udmelde, at bestemte temaer eller tilbudstyper skal behandles for et givent år. Det er godt, at kommunerne i højere grad får ansvaret, og at det bliver det klare udgangspunkt, men det er også godt, at muligheden for en mere central styring i forhold til temaer og tilbud tages med i lovforslaget. Folketingets Socialudvalg kan jo også, hvis det er et ønske, overveje at tilkæde give over for ministeren, hvis der er særlige områder, som kunne tænkes at indgå som temaer på et tidspunkt.

I forhold til brugerinddragelse er der i hørings svarene rejst en kritik af, at brugerorganisationerne ikke er nævnt i tilstrækkelig grad i lovforslaget. I Dansk Folkeparti mener vi, at det er væsentligt at ind-

drage organisationerne i tilrettelæggelsen af indsatsen, og mit umiddelbare indtryk, da jeg så det første udkast, var da også, at inddragelse af brugerorganisationerne fyldte for lidt.

Efter høringsen har vi i Dansk Folkeparti noteret os, at forventningen om inddragelse står tydeligere i lovforslagets bemærkninger, ligesom vi har noteret os, at Danske Handicaporganisationer, Skole og Samfund og Kommunernes Landsforening har indgået en aftale, der netop sikrer brugerinddragelse. Disse to elementer fjerner de bekymringer, som vi har haft i forhold til lovforslaget, men vi vil dog følge udviklingen.

Det er et væsentligt ansvar, som kommunerne har, og det handler om – koft ned til substansen – hvordan samfundet tilrettelægger indsatsen og giver de bedste tilbud til nogle af de mest udsatte grupper. Dette lovforslag fjerner en række regler, medfører administrative lettelser og færre offentlige udgifter, og derudover fastsættes nogle fornuftige retningslinjer, som skal medvirke til, at borgerne får de bedste tilbud. Med disse bemærkninger kan Dansk Folkeparti støtte lovforslaget.

Kl. 14:05

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:05

Meta Fuglsang (SF):

Der er afgivet hørings svar. Der er et par af hørings svarene, som ordføreren ikke nævnte sådan specifikt, primært fra handicaporganisationerne og fra Socialpædagogernes Landsforbund. I de hørings svar blev der jo givet udtryk for nogle bekymringer om initiativpligt. Der blev givet udtryk for nogle bekymringer om, hvorvidt der er et tilstrækkeligt incitament til, at der bliver givet tilbud til de små grupper, der har brug for særlige tilbud.

Så spørgsmålet er, om ordføreren har en bekymring, eller om han har forholdt sig til den bekymring, de her hørings svar udtrykker, om de her små grupper med handicap eller grupper med brug for særlige tilbud. Er den bekymring også en, der er rejst fra ordførerens side?

For en ting er at have nogle rammeaftaler, der ligesom koordinerer det eksisterende, men spørgsmålet om initiativpligt må jo fylde lidt, hvis man har en oprigtig bekymring for, om særlig de små grupper, der har særlige behov, bliver tilgodeset.

Kl. 14:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:06

Martin Henriksen (DF):

En del af pointen med det her er jo netop, at man ikke bare skal koordinere, hvordan det eksisterende fungerer, men også skal se lidt fremad. Og der er det jo op til kommunerne i samarbejde med regionerne at finde ud af, hvordan udviklingen bliver, og hvordan de ønsker at tilrettelægge deres fælles indsats på det her område.

Det er klart, at der jo vil være nogle grupper, der er mindre, og som er meget specialiserede, og som kræver noget ekstra. Så er det jo netop op til kommunerne som initiativtagere på det her og til regionerne – de to parter i samarbejde med hinanden – at finde ud af, hvordan man eksempelvis kan etablere nogle tilbud til f.eks. meget små grupper af udsatte borgere. Det er jo en del af det, der er tankegangen bag det her.

Men jeg synes, det er væsentligt at påpege, at der jo også er en initiativret fra ministerens side. Ministeren har jo mulighed for det, hvis det er sådan, at ministeren vurderer det, og der kan Folketingets socialordførere jo give et venligt skub i en bestemt retning. Ministeriet kan vurdere, at der er et område, som trænger til særlig opmærksomhed, og det kan netop godt være en lille afgrænset gruppe, som

kommunerne måske ikke i det foregående år har været særlig opmærksomme på. Men her kan ministeren så synes, at der skal man lige have et ekstra fokus.

Så der er forskellige muligheder i lovforslaget.

Kl. 14:07

Formanden:

Hvis man ønsker ordet, skal man trykke på knappen, for ellers virker teknikken ikke. Værsgo til fru Meta Fuglsang.

Kl. 14:08

Meta Fuglsang (SF):

Man kan have et andet synspunkt og kigge på det fra borgernes side. Man kan tage udgangspunkt i den borger, som har brug for et særligt tilbud; den borger, der har brug for et meget højt specialiseret tilbud, og som tilhører en lille gruppe af de her med særlige behov. Hvis man kigger på det her lovforslag og rammeaftalekonceptet med den borgers øjne, kan man jo godt sætte spørgsmålstegn ved, om der er tilstrækkelig meget fokus på borgerens ret til at få et tilbud, der passer.

Så jeg må bede ordføreren om at tage stilling til det her set med borgerens øjne, ikke med kommunens øjne eller med regionens øjne eller med socialordførernes øjne, men se på det fra borgerens synspunkt. Mener ordføreren så, at der i den model, der ligger her, er en tilstrækkelig sikring af den borgers ret til at få et tilbud, der passer?

Kl. 14:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:08

Martin Henriksen (DF):

Nu ved jeg ikke, om spørgeren bevidst valgte at overhøre de punkter i min ordførertale, hvor jeg netop talte om borgeren, og hvor jeg talte om udsatte borgere. Det her er sådan set til gavn for borgerne. Det er jo til gavn for borgerne, at man i kommunerne i et område sætter sig ned og koordinerer, hvilke tilbud og hvilke strategier der er behov for, for at vi bedst muligt kan tilgodese f.eks. de handicappede borgere i det danske samfund.

Kommunernes opgave i det her arbejde er at varetage borgernes interesser. Regionernes opgave i det her arbejde er at varetage borgernes interesser. Og det er også vores opgave herinde at varetage borgernes interesser. Og hvis det er sådan, at der er nogle herinde – Dansk Folkeparti eller andre – der vurderer, at kommunerne ikke varetager borgernes interesser godt nok, så er der jo netop i lovforslaget, og det synes jeg er meget godt tænkt, en mulighed for, at socialministeren kan handle, og der kan Socialudvalget jo godt komme med en indstilling, hvis det er det, man har lyst til, altså et godt råd til socialministeren om, at man prioriterer et bestemt område fremadrettet, fordi man mener, at kommunerne ikke har prioriteret det her.

Men det her er jo rent faktisk noget af det, som bl.a. Socialistisk Folkeparti efterlyser fra tid til anden, nemlig at man giver kommunerne noget mere ansvar. Det er faktisk det, vi gør her.

Kl. 14:10

Formanden:

Tak til hr. Martin Henriksen, der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Meta Fuglsang som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

I forbindelse med kommunalreformen hjemtog kommunerne jo langt flere tilbud end forventet fra amterne, og der er en god grund til at

kigge på den udvikling, der har været siden kommunalreformen, og evaluere den udvikling, der har været.

Debatten om rammeaftalerne – den debat, som kommer i forbindelse med det lovforslag, der ligger her – er en udmærket anledning til at evaluere kommunalreformen og kigge på, hvad der så er sket, og om det har været en relevant udvikling, der har været, men det er ikke det, der sker i det lovforslag, der ligger.

Der er et stort behov for, at vi kigger på det specialiserede socialområde og kigger på, hvordan vi sikrer, at der er de rigtige tilbud til de mennesker, der har brug for det – og netop kigger på det med borgeren i centrum. Den gode debat ville være med borgerne, brugerne, i centrum, og det, der er her, er tydeligvis sket med kommunerne og økonomien i centrum.

Det lovforslag, der ligger, er lavet på baggrund af økonomiaftalen mellem KL og regeringen. Det betyder også, at vi har fået et lovforslag, der ikke er svaret på tidens udfordringer, når det gælder borgernes behov, og for så vidt heller ikke, når det gælder kommunernes behov. For svaret her er en regelforenkling, men hvordan kommunerne lever op til forpligtelsen til at bruge de rigtige og relevante tilbud, er ikke løst. Det kan kun løses ved at tage fat på pligten til at sørge for, at de rigtige tilbud eksisterer. Nu skal kommunerne overtage koordineringen, og der sker en forenkling af de opgaver, som kommunerne har. Det, vi mangler, er stadig væk et overblik.

Det, vi har brug for for at varetage det her område på en relevant måde, er en initiativpligt. Man kan f.eks. kigge på det hørings svar, der ligger fra Danske Handicaporganisationer, der peger på det helt centrale, at der skal fastlægges en klar og tydelig initiativpligt, der skal sikre, at der til enhver tid er de tilbud, der er behov for. Problemet er det ganske enkle, at det af helt naturlige grunde, skal jeg sige, er svært at få kommunerne til at oprette tilbud i tilfælde, hvor de kun selv bruger ganske få pladser. Der er brug for en mere overordnet tilgang til etableringen af pladser. Vi har brug for en udvikling af tilbud på det specialiserede socialområde, så der også sikres tilbud til de meget begrænsede grupper, der har særlige behov. Der er brug for, at vi går ind og kigger på at stoppe den afspecialisering, der er sket.

Vi har også brug for, at kommuner og regioner kan planlægge over lidt længere tid, og den del har man i hvert fald til dels taget hul på i det lovforslag, der ligger her.

Så er brugerinddragelse nævnt i flere hørings svar, og jeg er enig i, at der er brug for at kigge på brugerinddragelse i et større omfang, og det er forhåbentlig noget af det, vi i hvert fald kan tage fat på under udvalgsbehandlingen af det lovforslag, der ligger her.

Vi har også brug for en evaluering af styringsaftalen. Vi har brug for at finde ud af, hvorfor udgifterne stiger på det specialiserede socialområde, og jeg kunne godt tænke mig, at ministeren var lidt mere optaget af, hvordan området udvikles bedst muligt, og lidt mindre optaget af at tilrette lovgivningen efter økonomiaftalerne mellem regeringen og KL. Det er måske lidt meget at bede om, men jeg prøver alligevel at appellere lidt til den faglige tilgang til rammeaftalerne og de problemstillinger, som lovgivningen her skal klare.

Det vil også være rart at få ministeren til at forholde sig til, om hun mener, at der er sikkerhed for udbud af de nødvendige pladser i fremtiden. Og jeg vil spørge, om ministeren vil garantere eller i hvert fald sandsynliggøre, at der i fremtiden vil være de nødvendige tilbud også til de små grupper af brugere.

Kl. 14:13

Formanden:

Tak. Der er ønske om korte bemærkninger, og det er hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:13

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg er sådan set enig i, at det er vigtigt, at man tager nogle initiativer på et område, og en del af meningen med det her er jo også netop, at man kan se lidt frem og så vurdere, hvilke behov der er, og hvilke behov man forventer vil opstå. Men hvis nu det er sådan, at kommunerne ikke gør det godt nok, så er der jo en mulighed for, at ministeren kan komme med et indspark til, hvad det er, man skal behandle i rammeaftalerne. Dermed er der jo nogle kommuner og nogle regioner, som kan tage et initiativ, ud fra hvad de vurderer er bedst for borgerne, og så er der ministeren, der også kan tage et initiativ, ud fra hvad ministeren vurderer – eventuelt på baggrund af et råd fra Folketinget – er bedst for borgerne. Så kan ordføreren ikke bekræfte, at der i det her lovforslag er mulighed for at tage initiativer, som bl.a. sikrer små grupper?

Kl. 14:14

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:14

Meta Fuglsang (SF):

Jo, jeg kan bekræfte, at der er mulighed for at tage nogle initiativer. Det, jeg taler om, er, at jeg godt kunne tænke mig, at den mulighed for at tage de initiativer ikke lå lige så langt væk, så man ikke skulle ud i en politisk debat om den ene eller den anden lille gruppes særlige behov, men så der faktisk var et fagligt fokus på de små grupper og de tilbud, der skal være på det specialiserede område, sådan at kommunerne havde mulighed for faktisk at henvise til de tilbud, der er. Der mener jeg at der er brug for, at vi mere overordnet kigger på, hvordan vi sikrer det udbud. Det siger jeg også af hensyn til kommunerne, sådan at det arbejde, kommunerne har, selvfølgelig består i at koordinere og henvise, men sådan at det også er en hjælp til at sikre udbuddet af tilbud, så de faktisk kan løse den opgave, de har.

Kl. 14:15

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:15

Martin Henriksen (DF):

Jeg bed mærke i, at ordføreren sagde, at der ikke skulle være en politisk debat om det her. Jeg synes netop, at en af fordelene ved det her er, at kommunerne får mulighed for at diskutere og debattere, hvordan man ønsker at prioritere forskellige grupper af udsatte borgere. Det er jo noget af det gode ved det her. At der selvfølgelig også skal være en faglig vurdering, er indlysende. Men det her lovforslag går jo rent faktisk ud på, at kommunerne sammen med regionerne skal sætte sig ned og debattere, hvordan man bedst muligt tilrettelægger indsatsen, ikke alene her og nu, men også fremadrettet. Det er så nok bare en uenighed. Det var mere en kommentar end et spørgsmål.

Kl. 14:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:15

Meta Fuglsang (SF):

Det, jeg mente var, at vi to ikke nødvendigvis behøver at stå herinde og diskutere en henvendelse fra en borger, der mangler et tilbud til et familiemedlem eller til sig selv. Selvfølgelig skal kommunerne og regionerne diskutere på det politiske og det faglige plan, hvad der skal til. Så den debat er selvfølgelig nødvendig. Men vi har brug for at sikre, at der er nogle, der tager initiativet, og jeg synes, initiativpligt er fuldstændig centralt, når det handler om at sikre det område,

som de her rammeaftaler skal dække. Det er initiativpligten, jeg mangler.

Kl. 14:16

Formanden:

Tak til fru Meta Fuglsang. Så er det fru Vivi Kier som ordfører.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Der er gjort mange erfaringer, siden kommunalreformen blev vedtaget og de første rammeaftaler så dagens lys. Dengang troede vi jo, at det ville blive regionerne, som tog sig af rigtig mange af de specialiserede tilbud. Det har vist sig, at virkeligheden ikke så sådan ud. Kommunerne har faktisk påtaget sig en masse »kan«-opgaver. Derfor finder jeg det ret naturligt og glædeligt, at vi nu tilpasser og forenkler de styringsværktøjer, der er behov for ude i kommunerne og regionerne.

Rammeaftalerne skal jo både ses som en udviklingsstrategi og som en styringsaftale. Jeg synes, det er rigtig positivt, at vi forenkler det, at vi lægger koordineringen ud i kommunerne. Det betyder jo, at vi giver større bevægelsesfrihed til kommunerne, og noget af det, jeg meget har oplevet herinde i salen, er, at man har ønsket, at vi ikke skal detailstyre og detailregulere ned til mindste detalje. Så jeg synes, det er et rigtig fint forslag, ministeren kommer med, og som det også tidligere er blevet sagt, har ministeren også mulighed for at melde et særligt tema ud.

Så fra konservativ side kan vi støtte det her forslag, som også KL støtter, og som er en del af økonomiaftalen.

Så får jeg lyst til at sige, at det er rigtig, rigtig vigtigt, at vi alle sammen husker, at det er borgeren, der skal være i centrum. Det skal altid være målet, uanset om man er kommunalpolitiker, regionspolitiker eller folketingspolitiker. Kommunerne og regionerne mødes altså og har mulighed for at mødes i dialog, snakke med hinanden og stille spørgsmål til hinanden: Hvad er det for nogle tilbud? Vil I bruge vores tilbud? Hvad er det for en borger, vi har, som vi ikke har noget tilbud til? Skal vi gøre noget samlet eller hvad? Så jeg ser frem til, at man faktisk tager den her nye måde at definere rammeaftaler på til sig. Det er en mulighed, der faktisk giver kommunerne større bevægelsesfrihed, end de hidtil har haft, og det synes jeg da er positivt.

Kl. 14:18

Formanden:

Tak til fru Vivi Kier. Så er det fru Anne Marie Geisler Andersen som ordfører.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Anne Marie Geisler Andersen (RV):

Forslaget indebærer, at koordineringen af rammeaftalerne flyttes fra regionsråd til kommunerne. Derudover indebærer det en forenkling af rammeaftalerne, som betyder, at kommunerne ikke længere skal lave omfattende årlige redegørelser om deres behov for pladser, og det bliver i høj grad op til regionsrådet og kommuner at vurdere, hvilke oplysninger der er nødvendige i forbindelse med indgåelse af rammeaftalerne.

Forslaget skal også sikre, at lovgivningen kun sætter overordnede rammer for aftalerne. Aftalerne skal indgås årligt, men kan indeholde flerårige elementer. Sidstnævnte finder vi i Det Radikale Venstre meget fornuftigt, for det giver en bedre mulighed for mere langsigtet planlægning.

Forslagets forenklingsforslag ligger også fint i tråd med den radikale tillidsreform og ønsket om at afbureaukratisere samt vores ønske om at sikre det kommunale selvstyre. Vi finder det desuden posi-

tivt, hvis forslaget vil medføre en større gennemsigthed med hensyn til behov, kapacitet og takster, ikke mindst set i lyset af den voldsomme udgiftsstigning, der har været på området.

Vi har dog også en række betænkeligheder på linje med de øvrige ordførere. Af bemærkningerne fremgår det, at det er hensigtsmæssigt, hvis aftalerne drøftes med repræsentanter for brugerorganisationerne. Af ministeriets svar på høringssvarene kan vi se, at man vil tydeliggøre, at inddragelse er meget væsentligt. Men det finder vi dog ikke helt tilstrækkeligt. Vi mener, det burde være et krav, at man inddrog brugerorganisationerne. Vi mener, at man fint kan gøre det obligatorisk uden nødvendigvis at skulle lave specifikke regler for, hvordan denne inddragelse skal foregå.

Af høringen fremgår det også, at bl.a. Danske Handicaporganisationer, som det allerede har været nævnt, ikke mener, at forslaget vil sikre udvikling af tilbud til små grupper og grupper med komplicerede behov. Det finder vi også problematisk. I den forbindelse synes det også rimeligt at problematisere, om det i virkeligheden er hensigtsmæssigt, at kommunerne har overtaget så stor en del af de tidlige amtslige tilbud, som tilfældet er. Dette burde vi måske have drøftet, før vi vedtager et lovforslag, som tager udgangspunkt i netop denne udvikling. I det mindste vil vi meget gerne have uddybet, hvordan man mere konkret vil sikre sig, at de små handicapgruppers behov kan tilgodeses. Det kan være, at ministeren vil komme ind på det efterfølgende.

Umiddelbart er vi positive over for i hvert fald den del af forslaget, som omhandler forenkling og større indflydelse på aftalerne fra kommunernes side, men vi har som sagt også en række betænkeligheder og en række spørgsmål, som vi vil stille under udvalgsbehandlingen, hvorefter vi vil tage endelig stilling til det samlede forslag.

Kl. 14:21

Formanden:

Tak til fru Anne Marie Geisler Andersen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Efter gennemførelsen af kommunalreformen og strukturreformen er der opstået en række problemer på det sociale område og især på det specialiserede socialområde. Det viser for så vidt de høringssvar, der er kommet til det her lovforslag, tydeligt, og det viser den rapport, »Samarbejde på formel – En analyse af de sociale rammeaftaler«, som Det Kommunale og Regionale Evalueringsinstitut KREVI har udarbejdet, også.

For Enhedslisten er det vigtigste mål, når vi diskuterer det her, at alle borgere i Danmark og alle brugerne får de specialtilbud og sociale tilbud, som de har behov for og ret til. Det var amtskommunerne tidligere en garant for. I dag er det overladt til kommunerne, der jo ikke hver for sig kan løfte opgaverne, men er afhængige af et samarbejde med andre kommuner og med regionen. Den usikkerhed, der er opstået i forlængelse af det, særligt på det specialiserede socialområde, bliver efter Enhedslistens opfattelse ikke løst med det forslag, som ligger her. Vi er enige i, at vi skal bekæmpe unødvendigt bureaukrati, og at vi skal forenkle regler, hvor det kan lade sig gøre. Vi er også enige i, at vi skal bekæmpe unødigt kontrol. Men på det sociale område, vi snakker om her, mener vi, det er vigtigt og nødvendigt, at der er en instans, der overvåger, at alle de sociale tilbud er til stede, og at kvaliteten er i orden.

En af de ting, der kan sikre kvaliteten og sikre, at der er de rigtige tilbud, er, at man inddrager brugerne, når der skal udarbejdes rammeaftaler. Det har man forsøgt at tage højde for i bemærkningerne til lovforslaget, men vi synes sådan set, at man burde præcisere det i lovtæksten, at der skal være den inddragelse.

Et andet væsentligt problem er, at der mangler en klar og tydelig initiativpligt, der skal sikre, at der til enhver tid er de tilbud, der er behov for. Når det drejer sig om tilbud, som den enkelte kommune ikke har befolkningsgrundlag for at oprette, er der tale om en fælles kommunal initiativpligt. Det fremgår af KREVI's undersøgelser, at ingen kommuner ønsker at oprette et tilbud, hvor de ikke selv kan benytte størstedelen af pladserne, og at der i loven ikke er noget incitament til at bygge højt specialiserede tilbud på områder, hvor kommunen selv kun har få brugere.

Det fremgår af forslaget, at alle kommunalbestyrelser skal være enige om rammeplanerne. Det er ikke nødvendigvis hensigtsmæssigt, når det handler om at få oprettet nye og højt specialiserede tilbud med kun få brugere i hver kommune. Derfor støtter vi det forslag, der er kommet fra Danske Handicaporganisationer og Socialpædagogerne om, at en eller flere kommuner kan anmode regionsrådet om at udvide eller oprette en bestemt type tilbud. På den måde sikrer man, at små kommuner, som ikke har mulighed for selv at oprette et specialiseret tilbud, kan bede regionen om det, uden at store selvforsynende kommuner kan blokere for det. Det fremgår af KREVI's undersøgelse, at regionerne gerne vil påtage sig risikoen ved nyetablering af tilbud, men at de oplever, at kommunerne ikke kan blive enige om det, og så bliver det ikke til noget, fordi alle kommuner skal godkende det.

Vi mener også, at det er uhensigtsmæssigt, at rammeaftalerne er etårige. Af hensyn til langsigtet planlægning og udvikling af nye tilbud bør udvekslingsaftalerne være flerårige. Vi støtter i lighed med Danske Regioner og Danske Handicaporganisationer en model, hvor alle udviklingsaftaler er flerårige og styraftaler er etårige.

Vi mener, at i den udstrækning der overføres opgaver i forbindelse med de foreslåede ændringer, er det vigtigt, at de ansatte omfattes af virksomhedsoverdragelsesloven, og at kommunerne skal overtage de regionalt ansatte medarbejdere, der udelukkende eller helt overvejende er beskæftiget med opgaver, der nu overføres til kommunerne, og at lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse skal finde anvendelse på personalet, der overtages af kommunerne.

Der har også været kritik fra Sammenslutningen af Boformer for hjemløse i Danmark, som mener, at de rammeaftaler, der eksisterer, på nuværende tidspunkt ikke i tilstrækkeligt omfang sikrer, at der er de tilbud til stede, der skal være, og at man i hvert fald har oplevelser med, at kommunerne faktisk ikke prioriterer de tilbud højt nok.

Altså, set fra vores synspunkt er der mange uløste problemer, både med de nuværende rammeaftaler og med de foreslåede rammeaftaler. Vi kan derfor ikke støtte forslaget, som det foreligger, bl.a. fordi det ikke sikrer, at der klart og entydigt placeres et ansvar for at oprette og drive højt specialiserede sociale tilbud, og fordi vi mener, at det er nødvendigt, at der er en overordnet instans, som naturligt vil være regionerne, som har det endelige ansvar for, at alle behov for sociale tilbud i regionen bliver tilgodeset.

Kl. 14:25

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det socialministeren, værsgo.

Kl. 14:26

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg vil sige tak for den engagerede modtagelse af forslaget til en ny model for rammeaftaler på det sociale område og det almene ældreboligområde. De specifikke spørgsmål, som er fremkommet under debatten, ser jeg frem til at besvare under udvalgsbehandlingen.

Det er centralt for regeringen, at det nye koncept for rammeaftaler skal styrke kommunernes muligheder for planlægning og for styring, og det gælder både den faglige udvikling i tilbuddene og den økonomiske styring. Det er kommunerne, der har det overordnede ansvar for tilrettelæggelse af området, for økonomien og for, at de

rette tilbud er til rådighed for borgerne. Derfor er bedre styringsmuligheder til gavn for alle, både borgerne og samfundsøkonomien.

Det er også centralt for regeringen, at rammeaftalerne bliver et ubureaukratisk og fleksibelt redskab, som kommunerne skal kunne tilpasse efter lokale behov. Den indbyggede fleksibilitet er dog suppleret af en adgang for mig til at udmelde et særligt tema for det enkelte år, som skal behandles på tværs i rammeaftalerne.

I år vil jeg i forbindelse med, at Folketinget forhåbentlig vedtager lovforslaget, melde anvendelsen af sær- og enkeltmandsforanstaltninger ud som det første obligatoriske tema for rammeaftalerne. Det er et område, hvor der er brug for bedre løsninger, både fagligt og økonomisk. Vi skal fortsat kunne tage hånd om borgere, som ikke kan rummes i de sædvanlige tilbud på grund af f.eks. en voldelig eller selvskadende adfærd, men vi skal også gøre det på en mere hensigtsmæssig måde, så vi undgår ukontrollable, stigende udgifter. Væjen frem er et tættere samarbejde mellem kommunerne og regionerne baseret på viden om, hvad der virker.

Jeg vil foreløbig sige tak for en god debat, og jeg ser frem til behandlingen af forslaget i udvalget.

Kl. 14:28

Formanden:

Tak til socialministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget, hvis ingen gør indsigelse.

Det ses ikke at være tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union og lov om udlevering af lovovertrædere. (Gennemførelse af rammeafgørelsen om gensidig anerkendelse af og tilsyn med afgørelser om pligter og påbud i forbindelse med udsættelse af straffastsættelse eller straffuldbyrdelse m.v. og rammeafgørelsen om afgørelser afsagt, uden at den pågældende har været til stede under retssagen).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 14:28

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Flemming Møller som ordfører for Venstre.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Flemming Møller (V):

Lovforslaget er en direkte følgelovgivning af EU-rammeafgørelser. Derfor har vi sådan set allerede forpligtet os til at gennemføre en sådan lov.

Den første del af L 103 drejer sig om, at folk, der får en betinget dom eller bliver prøveløsladt i et andet EU-land, kan få tilsynet hermed overdraget til hjemlandet. Det betyder, at den dømte kan opholde sig nær sit arbejde, sin familie og sin bopæl, hvilket vil give bedre

muligheder for resocialisering til gavn for os alle. En lignende ordning har jo i mange år været gældende mellem de nordiske lande.

Den anden del af L 103 medfører en harmonisering af de såkaldte in absentia-afgørelser, altså domfældelser, hvor den tiltalte ikke er til stede i retten. Hidtil har der været forskellige bestemmelser fra land til land for anerkendelsen og fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser. Her vil loven give større gennemsigthed og ensartethed, der vil gøre det lettere at afgøre, om sådanne domfældelser lever op til de betingelser, hjemlandet stiller til in absentia-afgørelser.

Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 14:30

Formanden:

Tak. Der er ikke ønske om korte bemærkninger, og så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Tak for det. Nu har Venstres ordfører jo gennemgået, hvad forslaget handler om. Jeg synes da, at Venstres ordfører – måske med sådan en lidt negativ indledning – fik sagt, at vi jo allerede har forpligtet os til at gennemføre lovgivningen. Men der synes jeg faktisk det er nødvendigt at sige: Ja, vi har forpligtet os til det, men det er nu faktisk også en god idé. Det er en forbedring, og det er en rigtig god idé, og derfor er det glædeligt, at vi nu kan tilslutte os den rammeafgørelse og sørge for, at det bliver ført ud i livet, og at det bliver til lov.

Det her handler, som Venstres ordfører sagde, om, at danske statsborgere og andre, der har sædvanligt eller permanent ophold i Danmark, og som har fået en dom eller en sanktion i udlandet, kan komme tilbage hertil og afsone, og at man kan lave regler for tilsyn og kontrol. Alt i alt er det her et rigtig godt forslag, som vil forbedre mulighederne for at kunne vende tilbage for folk, der har modtaget en straf eller en sanktion i andre lande, ligesom vi også får mulighed for at kunne bede andre lande om at respektere vores afgørelser.

Så fra Socialdemokraternes side står vi ikke nølende over for, at man allerede har forpligtet sig til at gennemføre den her lovgivning, vi synes, at det er en klar forbedring.

Kl. 14:31

Formanden:

Tak til fru Karen Hækkerup. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:31

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Forslaget er en udvidelse af det retspolitiske samarbejde, som handler om gensidig anerkendelse. Formålet er at indføre regler i Danmark, så rådets rammeafgørelse om gensidig anerkendelse og tilsyn med pligter og påbud indføres i dansk lovgivning.

Endvidere er formålet at fastsætte regler, så en EU-medlemsstat med henblik på at lette domfældte personers resocialisering og forbedre beskyttelsen af ofre og offentligheden skal føre tilsyn med de vilkår, der er fastsat f.eks. i forbindelse med en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse i en anden medlemsstat. Sagt på godt dansk: Hvis en prøveløsladt fra Tyskland flytter til Danmark eller omvendt, skal de danske myndigheder sørge for, at vedkommende overholder de betingelser, der er i forbindelse med prøveløsladelsen. Det samme gør sig gældende i forbindelse med betingede domme.

For at denne anerkendelse af tilsyn kan finde sted, skal det som udgangspunkt ske, hvis den dømte har lovligt ophold i det land, som skal udføre kontrollen. Dog står der på s. 14 i bemærkningerne til lovforslaget:

»Udstedelsesstaten kan dog også efter anmodning fra den domfældte fremsende afgørelsen til en anden medlemsstat end den, hvor den domfældte har lovligt ophold, såfremt denne anden medlemsstat har meddelt samtykke hertil«.

Jeg håber, at justitsministeren kan give nogle eksempler på, hvordan det skal forstås, da jeg ikke umiddelbart kan se lyset her.

Man kan ikke stille krav om dobbelt strafbarhed, altså at lovovertrædelsen, som afgørelsen vedrører, skal være strafbar både i landet, hvor man er dømt, og i det land, der skal føre tilsyn. Jeg må indrømme, at vi i Dansk Folkeparti finder det noget mærkværdigt, at Danmark skal til at overvåge prøveløsladte eller mennesker med en betinget dom i situationer, hvor sagen ikke er ulovlig i Danmark. Man kan jo spørge sig selv, om det er en opgave, der vil blive taget særlig seriøst.

En gensidig anerkendelse forudsætter i alle tilfælde som minimum, at vi ved, at retssamfundet, retsgarantierne og retsbeskyttelsen i de øvrige EU-lande er fuldt på højde med det, vi normalt tilbyder vores statsborgere. Det mener vi i Dansk Folkeparti ganske enkelt ikke er tilfældet, da der i en del af EU-landene foregår korrupsion.

Vi kan derfor ikke støtte forslaget.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der bliver jo mindre og mindre at sige om det her lovforslag. Nu er det gennemgået, og som det også har været fremme tidligere, er det et lovforslag, der er blevet til på baggrund af nogle beslutningsforslag, som vi har behandlet i 2008.

Ligesom dengang synes vi også nu, at det er rigtig, rigtig godt, at der er mulighed for, at Danmark kan få sine statsborgere hjem og overtage tilsynet og de vilkår, der er i forbindelse med at de har fået en dom i udlandet, ligesom det også er fornuftigt, at vi kan bede andre europæiske stater om at gøre det samme for deres statsborgere. Jeg tror, det er bedst for alle, at de bliver resocialiseret og sluset ud i samfundet der, hvor de kommer til at bo bagefter.

Jeg vil godt sige i den forbindelse, at jeg synes, det kunne være relevant, at Danmark så også indledte et samarbejde med kriminalforsorgen i de andre lande, og der tænker jeg særligt på nogle af de lande, hvor mange af de udenlandske kriminelle i Danmark kommer fra. F.eks. kunne der være god grund til også at styrke kriminalforsorgen i lande som Rumænien eller Bulgarien, eller hvor det nu kan være, så vi sikrer, at de mennesker rent faktisk også har noget at vende hjem til bagefter.

Hvad angår den anden del, som handler om domme afsagt in absentia, så var vi jo noget kritiske, sidste gang beslutningsforslaget blev behandlet her i Folketingssalen. Der var en lang række kritiske høringssvar, men det synes ikke at være tilfældet denne gang, hvorfor vi ikke rigtig har bemærkninger til den del.

Så vi kan støtte det her lovforslag i dag.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Forslaget her er jo endnu et forslag i rækken af forslag, der handler om, at vi i EU-landene laver en gensidig anerkendelse af hinandens

afgørelser, nemlig på en sådan måde, at hvis man har forbrudt sig mod et eller andet i et andet EU-land og har fået en afgørelse ved en domstol der, så er det sådan, at selv om man suser hjem til Danmark, sørger vi for at effektivere det, som en domstol i et andet land har bestemt. Det er jo fint nok, for så kan man ikke sådan shoppe rundt og gemme sig, men man må stå til ansvar for det, man har gjort.

Det, vi gør med det forslag, vi behandler her i dag, er jo, at vi går ind og laver gensidig anerkendelse i forhold til betingede domme, primært i forhold til de vilkår, der altid er knyttet til en betinget dom, nemlig vilkår om, at man skal gøre et eller andet. Der overtager vi så den vilkårsforpligtelse her i Danmark og sørger for, at dommen sker fyldest. Og det er selvfølgelig hensigtsmæssigt.

Det drejer sig selvfølgelig også om udeblivelsesdomme, et fænomen, som vi heldigvis også har fået i Danmark, og som jo ikke er en dom, fordi man ikke er kommet, det er ikke en dom for at blive væk fra et retsmøde, men det betyder, at en domstol kan afsige en dom, selv om man ikke er mødt op. Det er jo typisk i de små sager, hvor man siger, at hvis en borger ikke ønsker at give fremmøde, når domstolen har kaldt til møde, må borgeren også selv om det, så afsiger man en dom alligevel, man hører de vidner, der er, man hører anklageren og forsvareren, hvis der er sådan en til stede – det bør der jo være – og så afsiger man en udeblivelsesdom og siger, at der ikke på det foreliggende grundlag er nogen grund til andet end at afsige en dom. Det gør man selvfølgelig også i andre lande. Der anerkender vi så, at hvis der er afsagt en dom, kan den blive effektivt her i landet, hvis det er sådan, at man synes, man vil hjem til Danmark igen.

Alt i alt er det et lovforslag, som vi fra konservativ side kan støtte.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Manu Sareen.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Tak. Nu har alle jo stort set gennemgået lovforslaget, så det vil jeg prøve at gå lidt lettere hen over. Formålet med lovforslaget er jo at indføre de regler, som er nødvendige, for at Danmark kan opfylde en rådsrammeafgørelse, og det ligger jo i forlængelse af de forslag om harmonisering og gensidig anerkendelse på det retslige område, som tidligere er blevet behandlet her i Folketinget.

Vi synes, det er et fornuftigt tiltag, der i visse situationer giver dømte mulighed for resocialisering, hvor medlemslandet fører tilsyn med de pligter, der følger med. Det kan ske i forbindelse med f.eks. en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse osv. Det bakker Det Radikale Venstre fuldt ud op om.

Der er dog nogle betænkeligheder i høringssvarene, som vi håber vi kan få uddybet i udvalgsarbejdet. Det er Institut for Menneskerettigheder, der problematiserer brugen af positivlister, dobbelt strafbarhed osv. De kommer ikke rigtig ind på baggrunden for, hvorfor de problematiserer det, og det håber vi lidt på at vi kan få uddybet i udvalgsarbejdet.

Så håber jeg også, at vi kan få uddybet instituttets ønske om, at der skal foreligge oversættelse til dansk, hvis der er tvivl om, hvorvidt afgørelserne er truffet i overensstemmelse med den europæiske menneskerettighedskonvention. Men det kan vi selvfølgelig tage i udvalgsarbejdet, som vi også glæder os til.

Kl. 14:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Umiddelbart virker det jo sympatisk, at Danmark kan overtage tilsynet med personer, som har fået en udenlandsk straffedom, og på den måde sikre, at personen kan være i egne omgivelser, tæt på familie m.v., men det, der jo er det grundlæggende problem i det her forslag, er det grundlæggende problem, der eksisterer i den gensidige anerkendelse af de domstolsafgørelser, der afsiges i andre EU-lande.

Det forholder sig jo på den måde, at der mindst kan være to grunde til, at det er problematisk. Den første er, at man jo kan dømmes i andre EU-lande for handlinger, som ikke er ulovlige i Danmark. Det vil sige, at man altså kan risikere, at man skal føre tilsyn med en person, som er dømt for noget, vedkommende aldrig kunne dømmes for i Danmark. Det synes jeg er en selvmodsigtelse, som er vanskelig at leve med.

Så er der også det, at der blandt EU-landene findes eksempler på, at retssystemerne ikke fungerer på en måde, som vi mener er hensigtsmæssig eller for den sags skyld acceptabelt. Man kan selvfølgelig bevæge sig til østeuropæiske lande og måske også til sydeuropæiske lande, hvor det er vores indtryk, at retssystemerne og i øvrigt også politisystemerne er præget både af korruption og af magtmisbrug. Så også der eksisterer der altså risiko for, at der kan blive afsagt domme, som aldrig ville være blevet afsagt i Danmark.

Det er det, der får os til at sige, at vi ikke mener, at det er forsvarligt at anerkende domme eller afgørelser afsagt i en anden stat, uden at disse kan afprøves i det danske retssystem – og slet ikke når der i flere tilfælde kan være tale om noget, der ikke er kriminelt i Danmark. Det var da også derfor, vi oprindeligt stemte imod den gensidige anerkendelse, og at vi også stemte imod den tidligere rammeafgørelse på det her område. Derfor kan vi heller ikke støtte det forslag, der ligger her.

Vi er også imod anvendelse af positivlisten og fravigelsen af kravet om dobbelt strafbarhed. Vi er enige med Institut for Menneskerettigheder, som anbefaler, at man stiller krav om dobbelt strafbarhed som betingelse for anerkendelse af afgørelser og overtagelse af tilsyn. Det hænger jo også sammen med, at selv om man har lavet en positivliste, hvor det ikke gør sig gældende, må vi konstatere, at disse forbrydelser, som er oplyst i positivlisten, ikke defineres ens i EU-landene. Det betyder altså også, at en handling kan være på positivlisten i et land og ikke i et andet. Så vi har altså igen problemet med, at vi ved at anerkende det her også anerkender domme, som vi med nogenlunde sikkerhed ved ikke ville blive resultatet i Danmark.

Så selv om der kan være positive elementer i, at Danmark kan overtage tilsynet med personer, der har fået en udenlandsk dom, så borgere kan være i Danmark, når straffen afsendes, kan vi altså ikke støtte det lovforslag, der ligger her.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Liberal Alliance har ved tidligere lejligheder stemt for de beslutningsforslag, der gør, at vi nu står her i dag, så derfor er det jo oplagt, at vi i hvert fald også har en positiv tilkendegivelse her i dag, og når jeg siger det med vilje, er det jo også bare, for at det ikke skulle være et gummistempel til, at alle de andre implementeringer ville vi være tilfredse med i al fremtid, uden vi kendte dem på forhånd. Men vi er sådan set positive over for forslaget.

Jeg synes også, efter at jeg hørte hr. Per Clausens tale her til sidst, at man jo bliver nødt til at overveje situationen nærmere, for hvis danskere bliver dømt i et andet EU-land – det gør de sådan set, lige meget om vi vedtager det her eller ej – vil Enhedslisten åbenbart ikke stemme for, fordi det er bedre, at de så har deres straffuldbyrdelse i Rumænien, Bulgarien eller Slovakiet. Det er det, Enhedslisten tilbyder dem som alternativ, så vidt jeg forstod på den ordførertale, der lige blev holdt, og det foretrækker man så; jeg fristes til at sige, at de altså har skiftet system for lidt over 20 år siden, men jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor det er, at man synes, det er bedre, at danske statsborgere skal have fuldbyrdet deres straf i diverse østlande, hvis retssystemer det af ordførertalen ret tydeligt fremgik man ikke havde den klare tillid til. Men det er jo et valg.

Vi synes, det er fint, at danske statsborgere kan komme hjem til Danmark og få deres straf fuldbyrdet. Det er på den måde, vi kan sikre, at de bedst kommer ud i det danske samfund igen på et senere tidspunkt eller er ude og bliver en del af det danske samfund igen på bedst mulig måde, og det har jeg svært ved at se hvordan man skulle kunne være imod. Så kan der være andre elementer i forslaget, hvorom man kan sige, at der er nogle små hjørner, vi skal have styr på i udvalgsbehandlingen og få noget afklaring på, men hovedprincippet i det her forslag er jo at sørge for, at danske statsborgere kan få fuldbyrdet deres straf i Danmark i stedet for i Øst- og Sydeuropa, og det synes vi sådan set er et o.k. princip.

Kl. 14:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Justitsministeren. Undskyld, jeg har ikke været opmærksom på, at der faktisk var en kort bemærkning. Fru Pia Adelsteen. Tak, og undskyld.

Kl. 14:45

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Jeg følte mig jo helt overset på et tidspunkt. Grunden til, at jeg egentlig trykkede på knappen for at få ordet, var, at det er helt tydeligt for mig, at ordføreren altså åbenbart synes, at når man er på besøg i et andet land, behøver man egentlig ikke at overholde det pågældende lands love. For hvis man får en dom, er det forfærdeligt synd for en, og så skal man hjem og afsone. Det er så det, Liberal Alliance synes; det er det, jeg mener ordføreren siger.

Hvis man er dansker og er i Rumænien og man får en dom for at have gjort noget, der i øvrigt er ulovligt i Rumænien, så skal man ikke afsone sin straf dernede. Så skal man pænt tage hjem. Men hvis man er i Thailand, som ikke er en del af EU, så har man et andet problem. Vi prøver jo altid på at få vores danske statsborgere hjem til et ordentligt retssystem, men ikke desto mindre må det da være gældende, at når man er i et andet land, overholder man det pågældende lands love.

Kl. 14:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det var rigtig godt, at fru Pia Adelsteen fik lov til at stille sit spørgsmål, for så kan jeg bringe fru Pia Adelsteen ud af den vildfarelse, at vi i Liberal Alliance skulle synes, at det var en god idé, at danske statsborgere tog til andre lande og brød deres love. Det kan jeg berolige spørgeren med at vi ikke mener. Vi mener sådan set, at når man tager til andre lande, må hovedprincippet – selv om der kan være visse forbehold – være, at man skal overholde disse landes love.

Men jeg tror også, at man samtidig kan kombinere det med det gode princip, at vi gerne vil have de mennesker ud i det danske samfund på et tidspunkt. Og så er det ikke sikkert, at det bedste vil være,

at de er blevet resocialiseret i Rumænien eller Thailand for den sags skyld. Så det er sådan set bare en balance, der går ud på, at man selvfølgelig bliver straffet for de forbrydelser, man begår – sådan er reglerne, og sådan skal det være – men at selve fuldbyrdelsen af straffen foregår i Danmark. Det synes jeg da sådan set er klogest af Danmark.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 14:47

Pia Adelsteen (DF):

Men det her forslag er jo ikke kun møntet på danske statsborgere, der begår en forbrydelse, altså noget, der er ulovligt, i et andet EU-land og får en dom dér. Det kan jo også dreje sig om en hollænder, der bliver dømt for noget i Rumænien, bliver prøveløsladt og får et arbejde i Danmark, og så skal de danske myndigheder holde øje med hollænderen. Der ligger jo flere ting i det her lovforslag. Det kan da ikke være rigtigt, at man i Danmark skal sidde og holde øje med andre landes statsborgere, der nu er på lovligt ophold i Danmark. De skal vel afsone deres dom i det land, hvor de kommer fra. Det er så et spørgsmål vedrørende bemærkningerne, jeg har stillet justitsministeren.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er fuldstændig enig med fru Pia Adelsteen i, at der er andre forhold i dette forslag end selve hovedsigtet, som var det, jeg beskæftigede mig med. Jeg sagde også i min ordførertale, at det måtte vi tage i udvalgsbehandlingen. Jeg er sådan set lige så spændt på svaret på det spørgsmål, som fru Pia Adelsteen stiller, som fru Pia Adelsteen er. Men jeg tror, at det er justitsministeren og ikke mig, der skal svare på det spørgsmål, og det kan være, at det først kan ske under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil ikke stille et spørgsmål nu, for der er ikke flere korte bemærkninger fra fru Pia Adelsteen, men jeg vil bare sige, at jeg indtil i dag har opfattet det sådan, at Dansk Folkeparti faktisk er tilhængere af den del af EU, der hedder det indre marked. Der er vi jo så nødt til at sige, at det også bringer os i nogle andre problemer en gang imellem, og det er så dem, vi skal ind og undersøge nærmere.

Sidst, men ikke mindst, havde jeg egentlig forestillet mig, at Dansk Folkeparti ville synes, at det var prægtigt, at rumænere, bulgarere og slovakker kunne komme hjem og afsone deres straf i deres respektive lande. Men det har jeg så åbenbart også misforstået.

Kl. 14:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren. Jeg beklager det tidligere skete.

Kl. 14:49

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Tak for en god modtagelse af forslaget. Det er jo sådan, at den første del af det her lovforslag i overensstemmelse med rammeafgårelsen i EU på området fastlægger en forpligtelse til under visse betingelser at føre tilsyn med den domfældte, som i forbindelse med, det kunne være en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse i en anden EU-medlemsstat, er blevet pålagt nogle tilsynsvilkår. Den vigtigste forudsætning for at overtage tilsynet er jo, at den domfældte enten har lovligt og sædvanligt ophold her i landet, eller at hensynet

til den domfældtes resocialisering i øvrigt taler for, at tilsynet bør overtages.

Det bærende hensyn bag det her forslag er, at man skal forbedre den domfældtes forudsætninger for at skabe sig en kriminalitetsfri tilværelse, ved at man giver mulighed for, at den domfældte kan blive undergivet tilsyn i det land, hvor vedkommende f.eks. har sin bopæl, sin familie eller sit arbejde, og hvor betingelserne for resocialisering altså på den måde er bedst. En lignende ordning har jo i mange år været gældende mellem de nordiske lande, og med det her forslag sker der altså en udstrækning af ordningen til også at gælde for afgørelser, der er afsagt i EU-medlemsstater uden for de nordiske lande.

Samtidig foreslås det at give mulighed for, at danske myndigheder på samme måde kan anmode andre medlemsstater om at overtage tilsynet med personer, som har modtaget en betinget dom eller en afgørelse om prøveløsladelse i Danmark, men har lovligt og sædvanligt ophold i en anden medlemsstat.

Så er der den anden del af lovforslaget. Den vedrører de såkaldte in absentia-afgørelser og har til formål at ensarte og forbedre de krav, som medlemsstaterne kan stille som en betingelse for anerkendelse og fuldbyrdelse af en strafferetlig afgørelse, der er afsagt i en anden medlemsstat, uden at den pågældende har været til stede under sagen. Forslaget indebærer en styrkelse af den domfældtes proceduremæssige rettigheder, fordi de ændrede regler skabe større gennemsigthed og ensartethed med hensyn til de krav, der efter EU-retten kan stilles som betingelse for at anerkende og fuldbyrde sådan nogle afgørelser.

Desuden betyder forslaget, at det fremover bliver lettere for myndighederne at vurdere, om en afgørelse, der er afsagt in absentia i en anden medlemsstat, lever op til betingelserne for anerkendelse og fuldbyrdelse.

Jeg synes, det er et rigtig godt forslag. Som fru Karen Hækkerup sagde, er det ikke kun, fordi vi er forpligtet til det, men også fordi det rent faktisk er godt, at der er den fleksibilitet i håndhævelsen af tilsynsvilkår og lignende, så det kan ske der, hvor vi bedst kan sikre, at den pågældende kan føres ind i en kriminalitetsfri tilværelse på længere sigt. Det har vi alle sammen gavn af i de europæiske lande. Jeg ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling.

Kl. 14:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er det fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:52

Pia Adelsteen (DF):

Jeg bliver simpelt hen nødt til at spørge om – det kan godt være, at det fremgår, men så har jeg i hvert fald ikke opfattet det – hvilken stat, der afgør, om det er godt for resocialiseringen? Altså, er det modtagerstaten eller domsstaten? Hvilken stat er det, der afgør, at det ligesom vil være en god ting, at vedkommende skal have ophold og tilsyn i et andet land?

Kl. 14:52

Anden næstformand (Søren Espersen):

Justitsministeren.

Kl. 14:52

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der er jo to led i det, kan man sige. Der er de tilfælde, hvor man har lovligt ophold eller sædvanligt ophold i, lad os sige, Danmark, hvis det er os, der er modtager af nogle; så er der jo en gensidig forpligtelse i forslaget her. Og så er der den anden del af det, som i øvrigt drejer sig om de tilfælde, hvor det er sådan, at det skønnes, at vedkommende bedst kan resocialiseres, hvis det sker, i Danmark, selv om vedkommende måske befinder sig i et andet land på det tids-

punkt. Med forbehold for, at der er noget, jeg overser – og så må vi vende tilbage til det under udvalgsbehandlingen – må det jo være sådan, at det så er noget, vi vurderer i Danmark, altså om vi mener, at den pågældende skal have ophold i Danmark og resocialiseres i Danmark.

Kl. 14:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 22:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af FN's konvention om beskyttelse mod tvungne forsvindinger.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 05.11.2010).

Kl. 14:54

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 14:54

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette beslutningsforslag vedrører jo FN's konvention om beskyttelse mod tvungne forsvindinger. Forslaget går ud på, at Folketinget skal meddele sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne ratificerer denne konvention. Vi har jo fra dansk side undertegnet konventionen den 25. september 2007, og i lighed med de fleste andre lande, som har undertegnet konventionen, derunder Norge og Sverige, har Danmark endnu ikke ratificeret konventionen. Hovedbegrundelsen for forslaget synes at være, at Danmark ved at ratificere konventionen kan foranledige, at den træder i kraft, fordi konventionen i så fald vil være ratificeret af de nødvendige 20 lande.

Jeg vil godt starte med nogle enkelte ord om selve konventionen. Ifølge konventionen består en tvangsforsvinding – det er ikke et ord, jeg egentlig havde hørt før – i en anholdelse, tilbageholdelse, bortførelse eller enhver anden form for frihedsberøvelse, der foretages af statslige aktører eller af personer eller grupper, der handler med statens samtykke. Der skal samtidig være tale om, at man efterfølgende afviser at anerkende, at frihedsberøvelsen finder sted, eller at den forsvundne persons skæbne eller opholdssted bliver skjult. Konventionen har i det lys bl.a. til formål at sikre, at ingen bliver udsat for en tvangsforsvinding; at tvangsforsvindinger efterforskes og straffes; at ofre sikres ret til kompensation; og at f.eks. pårørende får ret til at kende sandheden om omstændighederne ved en tvangsforsvinding.

Der skal ikke herske tvivl om, at konventionen efter regeringens opfattelse er et væsentligt led i kampen mod den alvorlige forbrydelse, som tvangsforsvindinger udgør. Justitsministeriet har imidlertid endnu ikke afsluttet undersøgelsen af, om det vil være nødvendigt at ændre dansk lovgivning, for at Danmark kan opfylde forpligtelserne i henhold til konventionen. Det er en større og kompliceret proces at undersøge, om konventionens bestemmelser er dækket af eksisterende

lovgivning, eller om lovændringer er nødvendige. Hertil kommer så arbejdet med at udforme forslag til den nye lovgivning.

Selv om undersøgelserne altså ikke er færdiggjorte, er det efter alt at dømme nødvendigt i hvert fald at gennemføre en lovændring, hvis Danmark skal opfylde forpligtelserne efter konventionen, og det skyldes, at konventionens artikel 13, stk. 1, hvorefter tvangsforsvindinger ikke i udleveringssammenhæng må anses for en politisk forbrydelse efter Justitsministeriets foreløbige vurdering, nødvendiggør en ændring af den danske udleveringslov. Det vil altså formentlig være nødvendigt at indføje en ny undtagelse om tvangsforsvindinger til reglen i den danske udleveringslovs § 5 om, at udlevering for en politisk forbrydelse ikke kan finde sted.

Da der altså formentlig er behov for at gennemføre lovgivning, for at Danmark kan opfylde forpligtelserne efter konventionen, bør Danmark naturligvis ikke ratificere konventionen, før den nødvendige lovgivning er på plads. I lyset af, at der endnu ikke er klarhed over, hvilke nærmere ændringer af den danske lovgivning der er nødvendige, er det min opfattelse, at Folketinget bør vente med at give sit samtykke, til regeringen på et senere tidspunkt fremsætter et samlet lovforslag med de ændringer, som altså bliver nødvendiggjort i henhold til konventionen.

Jeg kan derudover nævne, at det, der fremstår som hovedbegrundelsen for beslutningsforslaget – altså at en dansk ratifikation af konventionen vil sikre konventionens ikrafttræden – ikke længere er aktuelt. På nuværende tidspunkt er konventionen ratificeret af 21 lande, og konventionen trådte i kraft den 23. december 2010.

Sammenfattende kan regeringen af de grunde, jeg har anført, ikke støtte beslutningsforslaget. Regeringen vil i stedet på et senere tidspunkt fremsætte et lovforslag med de ændringer af dansk ret, som konventionen nødvendiggør, og regeringen vil i den forbindelse søge Folketingets samtykke til ratifikation.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Frank Aaen (EL):

Jeg kan bekræfte, at konventionen er trådt i kraft, fordi Irak netop har underskrevet den. Man kan undre sig lidt over, at det skulle være et land som Irak, der udløste, at konventionen trådte i kraft, men på det tidspunkt, hvor Enhedslisten fremsatte forslaget, var den ikke trådt i kraft. Derfor ser forslaget ud, som det gør, men kan selvfølgelig ændres til den nye virkelighed.

Det, jeg bare ikke forstår, er, hvorfor man ikke for længst har ratificeret. Det er mere end 3 år siden, at Danmark underskrev konventionen. Har 3 år ikke været nok til at undersøge, hvad der eventuelt skulle gennemføres af lovændringer i Danmark i den anledning?

Kl. 14:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Justitsministeren.

Kl. 14:59

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan ikke give en historisk redegørelse for forløbet af de undersøgelser. Jeg kan bare konstatere, at der, som vi står her, altså ikke er gennemført de nødvendige undersøgelser af det, og derfor kan vi ikke ratificere på nuværende tidspunkt. Jeg håber heller ikke, at hr. Frank Aaen har den tanke, at der i Danmark er problemer af den art, som konventionen søger at afdække og løse. Det er nok andre lande, der tænkes på. Og nu er den som sagt trådt i kraft, og derfor er vi i hvert fald ikke længere nogen blokering for, at den kan træde i kraft.

Men altså, som jeg nævnte: Andre lande som Norge og Sverige har jo heller ikke ratificeret endnu. Man kan diskutere det interessan-

te i, at det lige – tilfældigvis måske – var en beslutning i Irak, der udløste, at den altså kunne træde i kraft, i og med at der så er 21 lande, der har ratificeret. Så kan vi jo i fællesskab glæde os over, at vi har befriet Irak fra Saddam Husseins styre, for det er jo ikke sikkert, at de havde truffet den beslutning under denne despot. Men det er vel en anden sag.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:00

Frank Aaen (EL):

Jeg synes jo, at når man har haft tid til at forberede sådan en debat her i temmelig lang tid, bør man kunne svare på, hvorfor det har taget så lang tid at komme frem til, at man ikke har kunnet fremsætte forslag om ratifikation. Det er dog bemærkelsesværdigt, at der er gået mere end 3 år, siden den blev underskrevet – også ud fra, at da man underskrev den, havde man en vis idé om, hvad den havde af konsekvenser for dansk lovgivning; det er vel ikke noget, der lige er dukket op.

Med hensyn til om den har betydning for Danmark, vil jeg sige: Jo, den har da den betydning, at hvis en dansk statsborger deltager i en tvungen forsvinding, er det strafbart og kan ifølge den her konvention retsforfølges i Danmark. Hvis det er sådan, som vi så det med CIA's hemmelige fangeflyvninger, kan den her ratifikation også betyde, at det er helt indlysende, at vi må gribe ind, fordi det er tvungen forsvinding. Så selvfølgelig har den da også betydning for Danmark. Selv om der er andre lande, hvor det er værre, har den også betydning for Danmarks deltagelse i kampen mod tvungen forsvinding.

Kl. 15:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 15:01

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Mine bemærkninger gik på handlinger, som den danske regering måtte foretage, og der tror jeg ikke der er nogen der forestiller sig, at den danske regering er involveret i den slags forsvindinger – det var sådan set det, det gik på.

Så kan jeg bare sige, at det altså er en omfattende sag at få gennemgået den lovgivning, der skal gennemgås for at sikre, at vi kan ratificere på et fornuftigt grundlag.

Kl. 15:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 15:02

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Altså godt nok må man sige, at vi har en erkendelse af, at den her regering arbejder lidt langsomt, og at den ikke får gjort de ting, som den går rundt og siger den vil gøre. Men at der skulle gå mere end 3 år, fra daværende udenrigsminister Per Stig Møller, ministerens egen partikollega, underskrev konventionen på FN's generalforsamling til i dag, hvor der endnu ikke er blevet kigget på de lovændringer, der er nødvendige, for at den underskrift, daværende udenrigsminister Per Stig Møller satte for mere end 3 år siden, også har en effekt for Danmark, må trods alt være lidt over gennemsnittet. Vil ministeren ikke mene, at det er lidt over gennemsnittet for, hvor lang tid det tager, fra en minister skriver under på en konvention, til den konvention rent faktisk også har en betydning for det land, som ministeren underskriver på vegne af, nemlig Danmark?

Kl. 15:03

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 15:03

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg har ikke nogen statistik over, hvor lang tid der i gennemsnit går fra en underskrift til en ratifikation, men jeg kan jo konstatere, at det, i hvert fald når vi sammenligner med andre lande, ikke er usædvanligt, at man bruger tid på at gennemgå lovgivningen for at kunne ratificere. I den her sammenhæng er det altså nu 21 lande, som har ratificeret, fordi – går jeg ud fra – de har gennemført de nødvendige lovgivningsmæssige analyser. Men som jeg har nævnt et par gange, er den heller ikke på nuværende tidspunkt ratificeret i Norge og Sverige, så der er altså ikke noget usædvanligt i det. Men nu er vi i gang med at gennemgå lovgivningen, og vi agter altså at fremsætte et lovforslag, så snart vi er klar med det.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:04

Kamal Qureshi (SF):

Ja, nu kan man sige, at det nok ender med, at det er den nye regering, der kommer til at lave de ændringer, men det gør jo heller ikke så meget.

Ministeren sagde tidligere, at det jo ikke nødvendigvis var sådan, at konventionen var noget, som havde en betydning, men daværende udenrigsminister Per Stig Møller mente i hvert fald på det tidspunkt, han underskrev, at den havde en betydning. Han sagde, og jeg citerer den daværende udenrigsminister: Konventionen udfylder et hul i det internationale menneskerettighedsvern. Jeg er klar over, at ministeren mener, at det ikke nødvendigvis har en effekt i forhold til den danske regerings overtrædelser, men der kunne så være tale om nogle danske borgere, det gik ud over.

Så vil jeg gerne spørge ministeren helt konkret, når nu ministeren siger, at man er i gang: Hvad er tidsrammen? Hvornår vil Danmark så have lavet de lovgivningsmæssige ændringer, som gør, at vi kan leve op til konventionen og dermed også ratificere konventionen?

Kl. 15:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Justitsministeren.

Kl. 15:05

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg kan i hvert fald berolige hr. Kamal Qureshi med, at jeg ikke tror, der går så mange år med at gennemgå den lovgivning, at det først bliver på det tidspunkt, hvor vi engang måtte have fået en ny regering her i landet. Faktisk vil jeg tro, at vi allerede kunne være klar med den nødvendige lovgivning i næste folketingsssamling.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:05

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Som justitsministeren lige har redegjort for, har vi at gøre med et beslutningsforslag, der skal skubbe på den implementeringsproces, der er i gang, med den FN-konvention, som Danmark har tilsluttet sig, om tvungne forsvindinger, altså om at forhindre tvungne for-

svindinger. Justitsministeren redegjorde også for, hvad det er, men i daglig tale kan man sige, at det er en diskussion, som er aktualiseret af det, man har set ske på Guantánamo og andre steder, og af det faktum, at de regler, der er for krig rundtomkring i verden, har ændret sig, i takt med at verden har ændret sig og at terrorisme mere end krig og kamp mellem nationer er det, der er kommet på verdensscenen. Derfor har man også opdateret nogle af de konventioner, som man så bruger til at regulere nogle af de her ting med, og det er nogle ganske udmærkede konventioner.

I Venstre er vi fuldt tilfredse med den proces, der har været i Justitsministeriet, med først at undersøge, hvilke ændringer der skal ske af lovgivningen med henblik på derpå at fremsætte de nødvendige lovforslag, hvilket justitsministeren lige har redegjort for. Og vi bliver nødt til at sige, at det jo er helt normal praksis. Som jeg har forstået det, er der 86 lande, der har tilsluttet sig konventionen, og 21 lande, som har implementeret den i den nationale lovgivning, og det betyder så ved umiddelbar hovedregning, at der så er 65 lande, der ligesom Danmark ikke er blevet helt færdige med de nødvendige undersøgelser – det bliver vi snart – men det er altså ikke usædvanligt. Det er det samme, der er tilfældet med Norge og Sverige, hvilket justitsministeren også sagde. Derfor har vi fuld tillid til, at den undersøgelse, der er i gang, bliver færdiggjort hurtigst muligt, og at man så får fremsat den nødvendige lovning.

Det er jo lidt mærkeligt at høre oppositionen, for på den ene side skal vi skynde os med at få inkorporeret konventionerne i dansk lov, og andre gange hører vi, at den inkorporering, der er sket, ikke er god nok, og man må jo vælge, hvilket af synspunkterne man vil have. Skal det være hurtigt og så ikke være blevet gjort godt nok, eller skal man tage den tid, der er nødvendig, for at få implementeret de konventioner, vi tilslutter os, ordentligt i dansk lovgivning? Det er det sidste, vi i Venstre tilslutter os.

Så må jeg da her til sidst ønske Enhedslisten tillykke med, at det, der er formålet med beslutningsforslaget, nemlig at skubbe på for at få de 20 lande, der skal til, er lykkedes, og at det så blev Irak, og det synes jeg da at hr. Frank Aaen skulle påskønne. Det er sjældent, man hører hr. Frank Aaen og Enhedslisten omtale noget af det, der foregår i Irak, som noget positivt, men det er fuldstændig korrekt. Tingene bevæger sig i den rigtige retning i Irak, og det betyder også, at man nu begynder at tage international lov og ret mere alvorligt, end man tidligere har gjort, og jeg formoder også, at det er derfor, man har ratificeret og inkorporeret konventionen, og Danmark kommer så meget meget hurtigt derefter, og det har vi i Venstre fuld tillid til.

Derfor skal jeg sige, at Venstres folketingsgruppe såvel som den konservative folketingsgruppe – den konservative ordfører kunne ikke være her i dag – tilslutter sig konventionen, men afviser beslutningsforslaget.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Har justitsministeren bedt om ordet?

Der er blevet trykket på knappen, hvorpå der står justitsministeren. Det må være en fejl. Godt. Så går vi tilbage til de almindelige bemærkninger. Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:09

Frank Aaen (EL):

Det er rigtigt, at den nu er ratificeret af det antal lande, der skulle til, for at konventionen er trådt i kraft, men der er en meget vigtig del af konventionen, der ikke er trådt i kraft endnu, fordi lande har undsagt en del af konventionen, nemlig den del, der handler om, at man får en kommission, hvortil ofre og pårørende kan klage og få hjælp til at få deres sag undersøgt. Det er altså den aktive del af konventionen. Den træder ikke i kraft nu, og derfor ville det være meget vigtigt, hvis Danmark ratificerede og sagde, at selvfølgelig skal den komité have mulighed for at undersøge klager. Ved Venstres ordfører noget

om, hvornår undersøgelsen af den her sag, altså lovkonsekvenserne, er gået i gang, og hvornår man kan forvente den er færdig?

Kl. 15:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Karsten Lauritzen (V):

Det må jeg svare nej til til Enhedslistens ordfører. Jeg er ikke bekendt med, præcis hvilken proces der har været i Justitsministeriet, men jeg er sikker på, at det er noget, der er mulighed for at spørge ind til i den efterfølgende udvalgsbehandling. Men som jeg forsøgte at understrege i min ordførertale, er det ikke unormalt, at der går noget tid, fra man tilslutter sig en konvention, og til den bliver implementeret og der bliver lavet de nødvendige lovændringer.

Som sagt er der jo altså 65 lande, som er i den samme situation som Danmark, herunder Norge og Sverige, og jeg kan da heller ikke lade være med at sige – og det er jo så lidt et svar på et spørgsmål, der tidligere var – at jeg ikke tror, det er noget, man kan pådutte regeringer af bestemte farver, sådan at borgerlige regeringer skulle være imod at inkorporere konventionerne hurtigt. I Norge, hvor man har en rød regering, er man på det samme stadie i processen, som vi er i Danmark, man er nemlig ved at undersøge, hvordan man præcis kan lave implementeringen i den nationale lovgivning.

Kl. 15:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:10

Frank Aaen (EL):

Jo, men når nu Danmark faktisk har haft en sag, nemlig de hemmelige CIA-flyvninger over dansk territorium og grønlandsk og færøsk territorium, som vi i hvert fald fik regeringen ord for nok var foregået tilbage i 2008, så kunne man jo godt forestille sig, at der var blevet sagt: Hov, vi er nok nødt til at skubbe på for at få den her sag ratificeret, fordi vi altså selv bliver brugt i forbindelse med sådanne tvungne forsvindinger. Og det underer mig altså stadig væk, at man så lang tid efter ikke har fået gjort noget ved det.

Men så om selve beslutningsforslaget: Et beslutningsforslag er jo ikke en ratifikation. Et beslutningsforslag er en bemyndigelse til regeringen om at gøre det. Den bemyndigelse til regeringen kunne man jo sagtens vedtage, og så må man komme tilbage med en eventuel lovgivning. Der er jo ingen grund til at afvise beslutningsforslaget med den begrundelse, vi har hørt her i dag. Det er bare, når man støtter konventionen, så også at støtte, at den ratificeres, og så lægger det jo lidt pres på Justitsministeriet på at få det gennemført.

Kl. 15:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Karsten Lauritzen (V):

Med hensyn til hele debatten om CIA-indflyvninger og andet får vi jo i morgen i Folketingssalen en hasteforespørgsel, som, hvis jeg ikke tager meget fejl, Enhedslisten også står bag eller i hvert fald ser frem til, så den debat vil jeg lade hvile til morgen.

I forhold til beslutningsforslaget må jeg sige, at jeg opfatter beslutningsforslaget og læser det som en kritik af Justitsministeriets praksis i forhold til undersøgelse og ratifikation af konventioner og i hvert fald en konstatering af, at man kunne have gjort det for lang tid siden. Og der må jeg sige, at der er jeg uenig i Enhedslistens beslutningsforslag og også uenig med Enhedslistens ordfører. Den slags

ting tager tid, og det må vi acceptere, for man kan ikke få tingene gennemført lynhurtigt, uden at der bliver begået fejl, og så må man vælge, om man skal tage sig den nødvendige tid til at finde ud af, hvordan det kan inkorporeres i dansk lovgivning, eller om man vil have det hastet igennem. Og der vælger vi altså i Venstre som sagt det første.

Så hvis vi stemte for beslutningsforslaget, ville vi også kritisere Justitsministeriets procedurer og praksis på det her område, og det har vi ikke noget ønske om, for dem er vi ikke utilfredse med.

Kl. 15:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 15:13

Kamal Qureshi (SF):

Jeg kunne ikke lade være med at undre mig over hr. Karsten Lauritzens blinde tiltro til Justitsministeriet. Ordføreren siger, at han er ganske tilfreds med det tidsforløb, der har været, og at det nu er, som det skal være, og at det åbenbart nu skal være sådan, at man skal bruge standarden med, hvor mange lande, der ikke har gjort det, som et måleparameter for, hvordan vi i Danmark skal gøre det.

Man ved ikke, hvor processen er nu, man ved ikke, hvordan det foregår i Justitsministeriet, eller hvordan processen skal være, hvornår der vil komme et forslag, og hvad man kan regne med fremefter, men alligevel er man tilfreds med processen. Jeg må sige, at det godt nok er en meget blind tiltro, man har til et ministerium, når man, selvom man ikke ved, hvad der foregår, ikke ved, hvornår der kommer noget, og ikke ved, hvordan processen er, så alligevel synes, at det er en god proces.

Kl. 15:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Karsten Lauritzen (V):

Vi Venstrefolk er tillidsfulde folk – det kan jeg bekræfte, det er fuldstændig rigtigt. Og jeg vil sige, at vi i den her sag har fuld tillid både til den ansvarlige minister, som jo kontrollerer embedsmændene og er ansvarlig for det, der foregår i ministeriet, og til embedsværket. Det har vi jo, fordi Norge og Sverige og andre lande som sagt også er i undersøgelsesfasen i denne forbindelse, så der er ikke noget, der ikke går den gang, som det skal.

Jeg synes da egentlig, at hr. Kamal Qureshi skulle være glad og tilfreds med det, som justitsministeren sagde i sin tale, nemlig at det her er lige på trapperne, at det er på vej.

Hvis jeg skulle kritisere noget ved processen, skulle det faktisk være, at jeg synes, at Folketinget og folkestyret burde bruge lidt mere tid på at finde ud af, hvad konsekvenserne af de konventioner, som vi tilslutter os, er, også på den lange bane. Men det er jo en mere principiel diskussion, for vi tilslutter os nogle konventioner, som er formet i en tid, hvor tingene er på en bestemt måde, og så kan der gå 30, 40, 50 eller 70 år, hvor konventionerne stadig er gældende, men hvor tingene har ændret sig.

Så hvis jeg skulle nævne noget, skulle det være, at folkestyret måske burde bruge lidt mere tid her i Folketingssalen på at diskutere, hvilke konventioner vi tilslutter os. Men dem, vi tilslutter os, skal vi selvfølgelig overholde.

Kl. 15:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi ønsker en bemærkning igen. Man skal bare lige huske altid at trykke, når man vil have ordet – også i anden omgang. (*Kamal Qureshi* (SF): Ja). Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:15

Kamal Qureshi (SF):

Man kan da sige, at ordføreren i hvert fald taler på baggrund af ministerens egne erfaringer, når han konstaterer det her med, at man skal passe på med, hvilke konventioner man tiltræder – i forhold til de konventionsbrud fra Integrationsministeriets side, der er kommet frem på det seneste. Så man må da i hvert fald sige, at det er afgørende.

Man kan også sige, at det er væsentligt, at Danmark også på det her område kunne gå hen og blive et foregangsland. Hvorfor skal vi ligesom sige: Jamen der er lande, der ikke har gjort det, og derfor gør det heller ikke noget, at vi ikke har gjort det?

Jeg er da helt enig i, at vi ikke skal haste lovgivning igennem i Folketinget – det har den her regering i høj grad gjort på en lang række afgørende områder – men det, vi snakker om, er jo, at der er blevet brugt mere end 3 år på at sidde og kigge den danske lovgivning igennem på det her område. Det er trods alt meget, meget lang tid at bruge for et embedsapparat til at kigge på, hvad det er for noget lovgivning, der skal ændres, for at Danmark kan ratificere konventionen. Så lang tid behøver det ikke tage, hvis der ligger en politisk prioritering bag ved at få det gjort.

Kl. 15:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Karsten Lauritzen (V):

Hr. Kamal Qureshi siger noget, som jeg er fuldstændig enig i, nemlig det om politisk prioritering. Tingene skal gennemgås ordentligt, og så er det selvfølgelig også et spørgsmål om, at hvis man sætter enormt mange ressourcer af, ja, så kan det gøres hurtigt, og hvis man sætter færre ressourcer af, tager det lidt længere tid. Der er jeg bare nødt til at sige, at man jo ikke kan sætte alle embedsmændene, alle juristerne, i Justitsministeriet til at tage sig af den her sag, for selv om den er vigtig internationalt og menneskerettighedsmæssigt, er der altså også sager, som er vigtige andetsteds i det danske samfund: bekæmpelse af bandekrig, at sikre sig, at straffen for vold og voldtægt er tilstrækkelig høj til at opnå det, vi ønsker, at sikre sig, at politiet fungerer ordentligt, og en lang række andre ting.

Men jeg er da sikker på, at hvis Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti ville give tilsagn om at halvere antallet af spørgsmål til Justitsministeriet, kunne man frigøre en del ressourcer, og så kunne man sørge for, at arbejdet med sådan en konvention som den her ville skride hurtigere frem. Så det var da et forslag.

Kl. 15:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jørgen Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:17

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg kan heller ikke lade være med at undre mig over den langsommelighed, der har været. Jeg kan sagtens forstå, at der er en masse ting, der skal bringes i orden, men det lyder jo næsten, som om Venstres ordfører er rimelig tilfreds med, at det har taget så lang tid, og det har jeg meget svært ved at forstå. Samtidig synes jeg, at det er mangel på logik her, når Venstres ordfører så fremhæver, at Irak – ministeren har også fremhævet det – jo har lettere ved det end Danmark. Det kan jeg ikke forstå, eftersom vi hører, at Danmark slet ikke har problemer på det område. Hvad er det egentlig, ordføreren mener med, at det er meget lettere for Irak end for Danmark?

Kl. 15:18

Kl. 15:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Tina Petersen.

Kl. 15:21

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror ikke, jeg sagde, at det var lettere for Irak. Det er hr. Jørgen Poulsen, der lægger mig ord i munden. Det var blot et forsøg på, hvad skal man sige, parlamentarisk at påpege, at Enhedslisten jo sjældent er tilfreds med noget af det, der foregår i Irak. Nu har man da trods alt på det her område så tilsluttet sig konventionen og også ratificeret den og altså været med til at udløse, at den som sagt gør sig gældende. Jeg ved ikke, hvilken proces der har været i Irak. Jeg vil stadig gætte på, at den er mindre grundig end den, der gør sig gældende i det danske justitsministerium eller det norske justitsministerium eller det svenske justitsministerium, også qua vi har en længere tradition for lovgivning, end man har i sådan et land som Irak. Men det er dog positivt, at man nu begynder at tilslutte sig international lov i større omfang end tidligere.

Jeg må sige til hr. Jørgen Poulsen, hvis han ikke er klar over det, at det gjorde Saddam Hussein og det regime, han stod i spidsen for, bestemt ikke. Man overholdt i hvert fald ikke det, man tilsluttede sig.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:19

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg vil også gerne vedgå, at det undrer mig stærkt, at de nordiske lande ikke er i front her, men jeg synes jo så også, at man skulle bemærke, at lande som Frankrig, Spanien, Tyskland, Japan dog har kunnet ratificere. Det er da lande, som man kunne forvente også ville have store vanskeligheder med at få lovgivningen på plads i forhold til de her ting. Men jeg tror ikke, at vi kommer det meget videre, og jeg vil bare slutte med at spørge, om hr. Karsten Lauritzen måske kunne være lidt behjælpelig, eftersom ordføreren også anser indholdet i selve det her for at være en meget, meget vigtig ting, med at skubbe lidt på, så der ikke skal gå år og dag, før vi går til sagen.

Kl. 15:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:20

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror sådan set – for at svare hr. Jørgen Poulsen – at jeg og Venstre er af den opfattelse, at man skal ratificere så hurtigt som overhovedet muligt. Man skal så bare sørge for at gøre det grundigt, og både justitsministeren og jeg har jo forsøgt at forklare, at det altså er rimelig normalt.

Jeg kunne forstå, at det, hvis der ud af de over 80 lande, der har skrevet under på konventionen, var 70 eller 80, der havde ratificeret, og vi så var bagefter, så ville være en valid diskussion at tage. Men når der altså er 65 lande, der er på det samme stadie som Danmark, så er det måske ikke unormalt.

Så kan jeg sige til hr. Jørgen Poulsen, at jeg sådan set tror, at man er med til – med den debat, vi har i Folketingssalen i dag – at skubbe på, for at ratifikationsprocessen foregår en lille smule hurtigere end ellers. Men lad os nu se. Justitsministeren har givet tilsagn om, at man regner med, at det kan nås i den næste folketingssamling, så det regner vi selvfølgelig med vil ske.

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Jeg vil starte, lidt som ministeren gjorde, og sige, at det har været lidt af en sag at finde ud af, hvad det forslag, der foreligger her i dag – og som vi nu også har fået at vide til og med er forældet – egentlig handler om. For at man kan forstå forslaget, kræver det helt klart en forklaring på, hvad ordet forsvindinger betyder. Og der har vi jo fået den her forklaring på, hvad tvungne forsvindinger er, og der står i konventionens artikel 2 – og konventionen blev vedtaget af FN's generalforsamling den 20. december 2006 – en meget nøjagtig beskrivelse af, hvad tvungne forsvindinger er: Det er mennesker, som arresteres og varetægtsfængsles eller bortføres eller frihedsberøves på en eller anden måde af statslige aktører eller personer eller grupper, som nu har fået en bemyndigelse af staten til at gøre de her ting.

Det, der undrer mig i al den her diskussion, er, at man igen fra venstrefløjens side hykler – føler jeg lidt – over, at der ikke er sket noget i de her 3 år. Det er nu ikke helt sandt, kan man se, hvis man kigger i historien bag selve tilblivelsen af konventionen. Nu er det jo sådan, at Danmark allierer sig med lande ude i verden, og de lande har jo som sagt allerede i FN-regi fået vedtaget tre resolutioner – to i år 2001 og en i år 2007 – hvor man forpligter sig lige netop til de her ting. Det er at stoppe pirateri og overførsel af f.eks. våben og langt flere af de her ting, som tidligere er blevet nævnt. Og her har Danmark faktisk været en af frontløberne; Danmark var faktisk med fra starten på området.

Dansk Folkeparti er generelt ikke den store tilhænger af FN-konventioner og slet ikke, når vi her kigger på, at meningen med den her aftale er, at Danmark kommer til at stå over for en helt anden type af krigsfanger, end vi nogensinde tidligere har gjort. Vi kommer til at stå over for nogle mennesker, som ingen papirer eller nationalitet har. De kommer sådan set uden uniform og er ret sjældent genkendelige. Det gjorde jo, at man i sin tid lavede de her små aftaler inden for de multinationale styrker om lige at sikre sig, at man faktisk havde den enhed, der blev kaldt taskforcen, som var den allierede sammenslutning, som sørgede for, at de her mennesker ikke kunne vandre og undgå straf for den gerning, de nu havde gjort. Så det er ikke helt korrekt, når venstrefløjens farer op og siger, at der ingenting er sket.

Dansk Folkeparti kan ikke tilslutte sig det her forslag – og det skal stå klokkeklart. Nu er det så blevet vedtaget alligevel, og vi kan jo så ikke gøre andet end at se på, når tingene former sig, men vi vil fortsat sige nej på området.

Kl. 15:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 15:25

Frank Aaen (EL):

Jeg synes ikke, det stod helt klart, og derfor vil jeg godt have give et klart svar: Støtter Dansk Folkeparti denne konvention, der sætter ind imod tvungne forsvindinger?

Kl. 15:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:25

Tina Petersen (DF):

Jeg synes egentlig, at det fremgik meget tydeligt af ordførertalen, at vi i dag i Danmark er med i utrolig mange aftaler ude i verden med hensyn til vores allierede, og hvordan de skal forholde sig. Der er lavet kodeksordninger, helt skrappe kodeksordninger, så Dansk Folkeparti mener ikke, at det er relevant at lægge opgaven ud til FN. Den er der allerede, den er allerede etableret, så nej, det er et klokkeklart nej fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 15:25

Frank Aaen (EL):

Jamen det er da interessant, at Dansk Folkeparti ikke mener, at vi internationalt skal have en konvention, der forbyder tvungne forsvindinger, altså at mennesker bliver bortført, forsvinder i fængsler, bliver tortureret, dræbt, at Dansk Folkeparti ikke mener, der er brug for sådan en konvention. Men tak for oplysningen, det var da virkelig, må jeg sige, i hvert fald overraskende for mig, at Dansk Folkeparti på det her område ikke vil leve op til internationale forpligtelser.

Kl. 15:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Tina Petersen (DF):

Vi har jo egentlig i bund og grund allerede indgået internationale forpligtelser, som jeg siger, med taskforce og de kodeks, der ligger. Jeg siger ikke, at vi ikke synes, at man skal lave kodeks for, hvordan man skal behandle andre mennesker. Jeg ved, at kodeks også indeholder mange af de her ting, der står nævnt i FN-konventionen, men Dansk Folkeparti synes, at det skal være der, hvor det ligger, og ikke i FN. Det er sådan set forskellen.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jørgen Poulsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:27

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg synes stadig væk, det står meget uklart – mener Dansk Folkeparti i virkeligheden, at det er helt i orden, at mennesker fjernes fra denne jord og smides i et sort hul uden at blive stillet for en dommer, uden nogen form for retsbehandling? Er det i virkeligheden det, Dansk Folkeparti mener?

Kl. 15:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Tina Petersen (DF):

Altså, nu kan jo høre på hr. Jørgen Poulsen, at vi skal en tur rundt i verden. Vi kan starte fra en ende af – det bestemmer hr. Jørgen Poulsen selv.

Dansk Folkeparti mener helt klart, at man ikke behøver en konvention nede i FN for at opfylde mange af de her krav, der allerede er nedskrevet. Det har man gjort hidtil, men man har bare gjort det med sine allierede i stedet for.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:28

Jørgen Poulsen (RV):

Det synes jeg nu er ret fantastisk. Det vil sige, at folk i de lande så skulle sætte lid til deres egne myndigheder. Det handler jo om det, som i virkeligheden er enhver diktators drøm, nemlig at kunne lade ubekvemme personer forsvinde uden at efterlade sig et spor. Det er jo det, det handler om, det er derfor, konventioner er til. Det er jo ikke, fordi jeg mener, at der er så meget brug for det i Danmark – der giver jeg ministeren fuldstændig ret. Men der er da i den grad brug for det andre steder.

Kl. 15:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Tina Petersen (DF):

Jamen altså, jeg kan jo så gentage mig selv: Der findes allerede en taskforce til lige netop at varetage den opgave, nemlig at hvis der er mennesker på denne jord, som er diktatorer, som har forbrudt sig mod det kodeks, som de samlede allierede har vedtaget, så forfølger man vedkommende, det er klart. Det er den måde, man har gjort det på, og jeg tror såmænd ikke, det bliver meget anderledes, ved at den lander nede i FN. Der får man den samme mulighed.

Kl. 15:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 15:29

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil gerne lige prøve at forstå, om Dansk Folkeparti er imod det, bare fordi det er en FN-konvention, eller om Dansk Folkeparti synes, at det er i orden, at diktatorer forskellige steder i verden kan få deres modstandere til at forsvinde – enten ved at få dem henrettet eller ved at smide dem i fængsel, hvorefter der ikke er nogen, der hører noget til det. Hvis Dansk Folkepartis ordfører synes, at det er i orden med det eksisterende system, hvem er det så, der skal reagere på det her? Altså, hvis man nu forestiller sig, at man har et afrikansk land, som lader sine borgere, typisk borgerrettighedsforkæmpere, og andre forsvinde, er det så de allierede, altså vores NATO-allierede, der skal reagere på det? Eller hvad er det, Dansk Folkeparti forestiller sig?

Kl. 15:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Tina Petersen (DF):

Det synes jeg egentlig også at jeg havde med i ordførertalen, men jeg kan da godt gentage, hvad jeg sagde. Altså, vi ved jo, at der er lavet tre resolutioner i FN-regi – to af dem i 2001 og, nu gentager jeg, en i 2007. De omhandler det internationale samfunds forpligtelser til at stoppe pirateri og overfald, og så kan man fortsætte med at nævne våbensalg, drab, diktatur osv. hele vejen derhenad. Det er ligesådan med den konvention, der nu ligger fra FN. Det er jo ting, der allerede er sat i gang. Det er jo ting, der har kørt i FN-regi på et andet niveau, hvor det er de allierede, der har sat sig til bordet og fundet det her kodeks og ud af det har skabt en taskforce, som skal stå med ansvaret for, at man efterlever det her kodeks.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:31 ke bare indeholder foranstaltninger mod tvangsforsvindinger, men også bestemmelser, som støtter ofrenes pårørende. Citat slut.

Kamal Qureshi (SF):

Den tidligere udenrigsminister, hr. Per Stig Møller, sagde til den generalforsamling, hvor Danmark underskrev konventionen, og jeg citerer:

Konventionen udfylder et hul i det internationale menneskerettighedsværn. Vi ser, hvorledes autoritære regimer overalt i verden lader folk forsvinde i stedet for at føre retssager mod dem under betryggende retsgarantier. Det er derfor vigtigt, at konventionen ikke bare indeholder foranstaltninger mod tvangsforsvindinger, men også bestemmelser, som støtter ofrenes pårørende. Citat slut.

Så må jeg forstå det sådan, at det, som den daværende udenrigsminister underskrev på vegne af Danmark, mener Dansk Folkeparti er fuldstændig overflødig. Og hvis jeg har forstået det korrekt, altså at Dansk Folkeparti mener, at det her er overflødig og allerede er dækket af eksisterende lovgivning, vil jeg da gerne spørge, hvad Dansk Folkeparti har tænkt sig at gøre ved det. For nu har Danmark jo sådan set underskrevet den konvention.

Kl. 15:31

Kl. 15:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:32

Tina Petersen (DF):

Vi er alle sammen blevet gjort bekendt med i dag, at den er trådt i kraft, og læser man hele udenrigsministerens tale fra den dag i Folketinget, som hr. Kamal Qureshi refererer fra, vil man også kunne se, at selv samme minister refererer til netop de her tre resolutioner, jeg nævnte, i FN-regi, alle de her ting, som Danmark har tilsluttet sig, hvor man har lavet en taskforce. Og udenrigsministeren giver tilmed i slutningen af sin tale med hensyn til Danmarks engagement udtryk for, at man intet har at være ked af; vi har været der, det er faktisk Danmark, der har været en af frontløberne, i forbindelse med at der er kommet et kodeks for, hvordan man behandler sine medmennesker rundt om i verden.

Så jeg vil sige til hr. Kamal Qureshi, at han skulle starte med at læse hele talen.

Kl. 15:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og herefter er det SF's ordfører, hr. Kamal Qureshi.

Kl. 15:33

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil ikke trætte forsamlingen med at gentage mange af de ting, der allerede er blevet sagt i den indledende debat.

Vi er i SF meget enige med hr. Per Stig Møller, der på vegne af Danmark underskrev konventionen tilbage i 2007, og meget enige med ham i det, som jeg tidligere har citeret ham for at sige, og jeg citerer:

Konventionen udfylder et hul i det internationale menneskerettighedsværn. Vi ser, hvorledes autoritære regimer overalt i verden lader folk forsvinde i stedet for at føre retssager mod dem under betryggende retsgarantier. Sådanne overgreb rammer ikke blot ofrene selv, som ofte udsættes for tortur, drab eller andre krænkelser i det skjulte, men også deres pårørende. Det er derfor vigtigt, at konventionen ik-

ke bare indeholder foranstaltninger mod tvangsforsvindinger, men også bestemmelser, som støtter ofrenes pårørende. Citat slut.
Vi kender det fra historien og også på nuværende tidspunkt fra masser af steder i verden, hvor folk forsvinder, hvis de udtaler sig imod et regime, eller hvis de aktivt arbejder imod en diktator. Og derfor er det vigtigt for Danmark, at vi er med og ikke alene underskriver nogle konventioner, men sådan set også sikrer, at dansk lovgivning lever op til de konventioner, vi underskriver.

Så fra SF's side støtter vi forslaget og vil også arbejde for, at det bliver ratificeret, så snart en ny regering træder til.

Kl. 15:35

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, hr. Jørgen Poulsen.

Kl. 15:35

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Jeg skal her fra starten sige, at de positive bemærkninger, som vi fra Det Radikale Venstres side har til det her forslag, også gælder Socialdemokratiet, hvis ordfører ikke kunne være her.

Beslutningsforslaget, vi har her, handler jo om en af de mest neddrægtige og modbydelige forbrydelser, der findes: at man kan kidnappe mennesker og lade dem forsvinde uden retslig behandling, og uden at deres pårørende får nogen viden om det. Det er fremgået her, at da Enhedslisten fremsatte det her forslag, var det jo, for at Danmark skulle sikre ratificeringen af det her forslag. Den ære er så i mellemtiden tilgået Irak, men selv uden den madding på krogen synes jeg nu alligevel at der er god grund til, at vi hurtigst muligt får ratificeret den her konvention. Og jeg kan endnu en gang ikke forstå, hvorfor regeringen netop i denne sag skynder sig så langsomt.

Jeg sagde før, at det jo er enhver diktators drøm at kunne lade ubekvemme modstandere forsvinde fra jordens overflade. Jeg tror, det er sådan, at de fleste mener, at det er noget, som kun foregår i bananstater og i hvert fald ikke i civiliserede lande, men desværre er kendsgerningen jo den, at det her også er blevet en metode, som anvendes af efterretningsvæsener i lande, som vi normalt betragter som garanter for demokratiet. Og derfor er det ikke sådan, som det er blevet sagt her i salen fra Dansk Folkepartis side, at man kan overlade det til en taskforce, for det vil jo igen bare blive den stærkes ret.

Jeg synes også, at alt, hvad vi nu har hørt om disse ikkeeksisterende fanger, skyggefangerne, som er transporteret gennem dansk luftrum med mellemlandinger i vores land, også i Grønland – ja, vi ved jo ikke, om de har fundet sted, for det eneste, vi har fået at vide, er, at det ikke vides, men at man nok vil ophøre med at gøre det i fremtiden, og det er jo en sådan lidt underlig forklaring – siger noget om, at vi har endnu en god grund til hurtigst muligt at få ratificeret den her meget, meget vigtige konvention, som også kunne gøre lidt retsmæssigt for alle de mødre, der går rundt og leder efter deres forsvundne sønner og mænd. Tak.

Kl. 15:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Og så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:39

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

(Ordføreren haster op til talerstolen fra sin plads). Jeg beklager, at jeg lige havde glemt, at det er Enhedslisten, der er forslagsstiller, og dermed selvfølgelig skal tale efter Liberal Alliance i den her sammenhæng. Vi skal arbejde for, at det bliver mere fast.

Liberal Alliance har ikke tænkt sig at stemme for forslaget. Vi er derimod meget tilfredse med den tale, som justitsministeren holdt, hvor man jo kan forstå – hvad alle vidste – at Danmark har underskrevet konventionen, og at man er i gang med et arbejde, der skal sikre, at vi også ratificerer. Og konventionen er i øvrigt trådt i kraft, fordi der ikke bare er 20, men 21 lande, som har ratificeret, og på den måde går sagen jo sin gang.

Jeg synes egentlig også, at Enhedslisten i stedet for at stille så mange spørgsmål skulle glæde sig over, at man efter al sandsynlighed, som Venstres ordfører også påpegede, har sørget for at skynde lidt på sagen, og det var vel sådan set det, der var formålet med at fremsætte beslutningsforslaget, og så er alt jo fint.

Derfor synes jeg, der er grund til at rose regeringen om ikke for tempoet, så for retningen.

Kl. 15:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen.

Kl. 15:40

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg skal starte med at takke SF, Radikale Venstre og Socialdemokratiet, og jeg har selvfølgelig også noteret mig, at det ser ud, som om bare det, at vi fremsatte forslaget, har været med til at sætte gang i processen. Det er vi naturligvis meget tilfredse med, og det tager vi da også til os, nemlig at forslaget på den måde har haft en virkning.

Alligevel synes jeg, at VKO's og Liberal Alliances afvisning er mærkelig. Det her forslag kan jo vedtages og på den måde sætte mere skub i processen. Det er jo ikke en ratifikation, vi har foreslået, det er en bemyndigelse til regeringen til at gennemføre ratifikationen, og så skal den selvfølgelig komme med de lovforslag, der er nødvendige, før det sker – det er klart – men det er jo ikke noget argument for ikke at stemme for forslaget. Derfor ved jeg ikke helt rigtig, hvorfor man siger, man ikke vil stemme for. Måske er det det sædvanlige, at når det er oppositionen, der har fremsat et forslag, går man pr. automatik imod. Det er jo en velkendt, men, synes jeg, meget dårlig politisk adfærd, vi har her i Folketinget, at man aldrig vil støtte det, andre kommer med.

Det kan også være, at der er en politisk begrundelse, eller at der i hvert fald har været det indtil nu, for at trække ratifikationen i langdrag, nemlig hele sagen omkring CIA-flyene, som jo har været meget højt på dagsordenen i den periode, hvor den her ratifikation kunne have foregået. Det kan man vel ikke udelukke kan være en forklaring. Ellers er det bare langsommelighed i Justitsministeriet; det kan nok heller ikke udelukkes. Jeg skal ikke gøre mig til dommer over, hvad der er den rigtige forklaring, men bare spørge justitsministeren: Hvornår gik processen faktisk i gang? Ved fremsættelsen af Enhedslistens forslag? I så fald tager vi det til os som et godt svar. Men hvorfor skete det ikke meget tidligere? Det synes jeg stadig væk vi mangler et svar på, nemlig hvorfor man ikke gik i gang straks efter underskrivningen for mere end 3 år siden.

Den her konvention *har* jo betydning for Danmark, selv om flere ordførere har været inde på, at den ikke lige gælder for Danmarks vedkommende. Den har også betydning for, hvordan Danmark agerer i forbindelse med CIA-flyvningerne, hvor vi jo ret beset ikke ved, om de stadig fortsætter, men der er også nogle, der *har* foregået, og som vi så burde få sat fart i at undersøge.

Den har også betydning i forbindelse med, at vi er krigsførende. Vi er jo krigsførende i et område, Afghanistan, hvor vi samarbejder med stater – USA og Afghanistan – der jævnligt står bag tvungne forsvindinger. Altså, alene det, at vi er i Afghanistan, gør, at det absolut har betydning også for Danmarks eget vedkommende med hen-

syn til, om vi på en eller anden måde er medvirkende i forbindelse med tvungne forsvindinger.

Internationalt har det også en stor betydning, for det er rigtigt, at konventionen er blevet ratificeret, men den vigtige del af konventionen, der opretter en komité, der kan modtage klager og behandle klager fra ofre og deres pårørende, hvis de mener, at deres stat ikke har levet op til konventionen, er ikke ratificeret endnu. Det er en funktion, som jo ellers gør, at konventionen bliver til mere end flotte ord, konventionen bliver også en konvention, der kan få direkte, konkret betydning for, at folk kan få ret i deres klager. Nu havde Venstres ordfører meget travlt med at fremhæve Irak som den nation, der som den 20. nation ratificerede konventionen og dermed fik konventionen til at træde i kraft, men lige præcis denne del om et klageorgan, hvor ofre og pårørende kan henvende sig, hvis deres land ikke overholder konventionen, vil Irak ikke være med til at ratificere. Og der kan man jo selv gætte hvorfor: fordi tvungne forsvindinger jo også er en del af dagligdagen i dagens Irak, og der har man altså ikke lyst til, at de forsvindinger skal kunne indklages for den her komité, der er en del af konventionen. Så der er rigtig gode grunde til, at Danmark virkelig sætter fart i ratifikationsprocessen, altså både af hensyn til internationalt at få den komité til at fungere og af hensyn til at forpligte os til at undersøge sager om forsvindinger, der er begået i Danmark og på dansk territorium – f.eks. en CIA-flyvning – eller på en dansk militærbase i udlandet, og i givet fald gøre noget ved det.

Der henvises til, at andre lande heller ikke har ratificeret, og det er fuldstændig korrekt, men det er ikke nogen undskyldning, for der er også mange, der har, og det er altså ikke bare i Irak. Det er lande som Frankrig, Tyskland, Japan og Spanien. De *har* gennemført processen, så mon ikke også Danmark kunne have gjort det?

Kl. 15:46

Tvungne forsvindinger er desværre en af de mest forfærdelige ting, vi har, og de har været praktiseret verden over, udført af myndighederne eller med myndighedernes godkendelse – eller også har man bare set gennem fingre med dem, fordi man var tilfreds med de forsvindinger, der blev udført. Vi kender det fra Rusland, det gamle Sovjet. Vi ved, at 30.000 forsvandt i Argentina under militærdiktaturet frem til 1983, og tilsvarende foregik det i Chile, og man kunne nævne en lang række lande, hvor det har foregået, og hvor det stadig foregår.

Vi ved altså som lige nævnt, at USA praktiserer tvungne forsvindinger og har hemmelige fængsler rundt omkring i verden. Nogle af dem er blevet flyttet, fordi de er blevet opdaget, andre er der stadig væk. Og vi har de her CIA-flyvninger, som gør en hel del europæiske lande medskyldige i tvungne forsvindinger.

Det er altså sådan, at selv når Danmark kommer med – hvornår det så måtte blive – er det stadig væk sådan, at 90 pct. af verdens befolkning ikke er omfattet af konventionen. Det gælder f.eks. USA, det gælder Kina, det gælder andre lande, der var absolut relevante at få med. Og med en hurtig ratifikation kunne vi jo være med til at presse de lande til også at tiltræde konventionen. Det er jo en del af det, der ligger i det, at når der kommer gang i en proces, vil det også presse andre lande.

Jeg håber, at jeg – gerne nu, men ellers skriftligt – kan få svar fra justitsministeren på de spørgsmål, jeg lige har stillet: Hvornår gik man i gang, og hvor langt er man kommet i processen?

Kl. 15:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Per Dalggaard for en kort bemærkning.

Kl. 15:47

Per Dalggaard (DF):

Ja tak. Begrebet tvungne forsvindinger har sådan i tidens løb ikke været et ukendt begreb for hr. Frank Aaens tidligere politiske stæstæder, men hvis den her konvention skulle blive ratificeret rundt-

kring i verden, ville det jo egentlig medføre, at tvungne forsvindinger i dag ville være noget, FN skal tage sig af, og så ville det betyde, at vi så skulle tro på, at FN kan klare den opgave. Er det derfor, at hr. Frank Aaen er så vild med, at det skal vedtages her og nu?

Hvis vi kigger på, hvordan FN har ageret i forbindelse med at varetage menneskerettighederne – specielt i andre lande end f.eks. lige de vestlige lande, hvor de hele tiden har nogle problemer med menneskerettighederne, men ikke har gjort det i de lande, hvor de ikke overholdes – er det så ikke sådan lidt hyklerisk at tro på, at lige præcis den her konvention vil betyde, at det vil blive varetaget, hvis det er FN, der skal stå for det i forbindelse med dem, der forsvinder?

Kl. 15:48

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Frank Aaen (EL):

Jeg er bange for, at hr. Dalgaard ikke har sat sig ind i sagen. Det er ikke FN, men de enkelte landes myndigheder, der forpligter sig til at gøre noget. Det er myndighederne i det enkelte land, der skal undersøge sager og retsforfølge dem, der gennemfører tvungne forsvindinger. Når ofrene og deres pårørende i et land ikke synes, at deres myndigheder gør, hvad de skal, kan de gå til FN og få deres klage behandlet, så det er her, FN kommer ind i billedet. FN er et klageorgan i den her forbindelse, men ansvaret for, at man i det daglige forhindrer og bekæmper og straffer dem, der står for tvungne forsvindinger, er det enkelte lands myndigheder.

Kl. 15:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Dalgaard.

Kl. 15:49

Per Dalgaard (DF):

Ja, FN fungerer så som en slags overdommer eller retssystem i forbindelse med, at nogle klager. Er det virkelig betryggende, at det er FN, der skal gøre det med den elendige historik, de har med at varetage menneskerettighederne, og her tænker jeg på de overgreb, der sker i specielt andre lande end lige de vestlige demokratier?

Kl. 15:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Frank Aaen (EL):

Kom da bare med andre forslag, hvis de er bedre. Det er i alt fald ikke betryggende, at det enkelte lands myndigheder står med ansvaret. For vi har jo rigtig mange eksempler på, at de enkelte landes myndigheder jo selv står for forsvindingerne, lader dem ske og ikke gør noget for at forhindre dem eller for at hjælpe ofrene og deres pårørende. Det er jo det, vi har titusindvis af menneskeskæbners eksempler på, og derfor er vi nødt til at have en konvention, der forpligter landene til at bekæmpe den trafik, og vi er nødt til at have etableret et klageorgan, hvor de, der føler sig mishandlet, eller deres pårørende, kan henvende sig for at få ret. For det viser sig jo også i f.eks. Argentina, at det værste for de pårørende i virkeligheden er, at de ikke har mulighed for at få ret. Man glemmer dem bare, og derfor er det godt at have et organ, hvor der er mulighed for at få ret og oprejsning.

Kl. 15:50

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil bare starte med at svare hr. Frank Aaen, at Liberal Alliance gerne vil stemme for forslag, Enhedslisten fremsætter, hvis vi ellers synes, de er fornuftige. Jeg lover hr. Frank Aaen, at der aldrig vil komme en automatreaktion fra vores side. Vi synes så bare, at regering – som jeg sagde i min ordførtale – gør det, der skal til; det er vi sådan set tilfredse med, og det er jo et politisk synspunkt, som man kan have. Det var det ene, og det var egentlig ikke derfor, jeg tog ordet.

Jeg tog nemlig også ordet for at sige, at jeg synes, at hr. Frank Aaen lige skal skrue ned for retorikken. Altså, det bliver lidt usmagenligt, når den tidligere politiske redaktør på den kommunistiske verdensbevægelses dagblad i Danmark, Land og Folk, hr. Frank Aaen, står og taler om, hvordan det var i Sovjetunionen, når vi taler om at ratificere den her konvention for Danmark. Det synes jeg simpelt hen ikke er rimeligt, og det er med til at udbrede en historieløshed i forbindelse med kommunismens forbrydelser, som jeg ikke synes er acceptabel.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Frank Aaen (EL):

Det er jo en god idé at høre, hvad der bliver sagt her fra talerstolen, hvis man vil blande sig i debatten. Det, jeg henviste til, var, at der i sovjettiden foregik den her form for forbrydelser, som vi i dag skal have en konvention imod. Så det var sådan set det modsatte af det, hr. Simon Emil Ammitzbøll siger. Jeg anerkender, at der skete de forbrydelser, og det er det, vi skal have stoppet, også dér, hvor det foregår i dag. Så det var sådan set det modsatte.

Så vil jeg sige tak for tilsagnet om ikke bare pr. automatik at stemme imod de forslag, som kommer fra dem, man normalt er i opposition til. Det synes jeg er et fint træk, og det vil jeg så minde Liberal Alliance om, hvis det desværre skulle ske alligevel. Men indtil videre siger jeg tak for det tilsagn.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:52

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hr. Frank Aaen kan da spørge sin kollega fru Line Barfod, om det ikke er rigtigt, at vi har et fortrinligt samarbejde på visse dele af det retspolitiske i forhold til sikring af retssikkerhed, åbenhed og ytringsfrihed; så det er sådan set o.k.

Men jeg vil bare stadig væk sige, at jeg synes, det er o.k., at hr. Frank Aaen gerne vil kæmpe for, at man skal ratificere den her konvention, men spar os dog for Sovjetsammenligningerne. Altså, hvis man skulle have brugt det fra hr. Frank Aaens mund, skulle man have taget de konsekvenser, der var at tage, i 1970'erne og 1980'erne i stedet for at stå og være en fortrop for et diktatur, der dybest set ønskede at invadere Danmark og afskaffe demokrati, folkestyre, rigdom og velstand for danskerne, også menneskerettighederne.

Jeg synes bare, at det virkelig illustrerer en hulhed, at man kan stå og sammenligne med Sovjet. Jeg er glad for, at hr. Frank Aaen er blevet klogere; det havde dog været dejligt, hvis det var sket, mens Sovjetunionen stadig eksisterede.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Frank Aaen (EL):

Det sidste har jeg jo sagt mange gange, altså at jeg skulle have været meget mere aktiv i min kritik af Sovjetunionen dengang. Det er ikke noget problem, den kritik tager jeg gerne til mig. Jeg har aldrig forsvaret diktatur, jeg har aldrig forsvaret, at man skulle angribe Danmark fra Østeuropas side; det er simpelt hen bare noget, der er taget ud af den blå luft. Jeg har aldrig gået ind for den slags mishandling af mennesker, som vi så desværre har set er foregået, også efter at vi troede, det var holdt op. Altså, det var ikke kun i Stalintiden, desværre. Så må jeg blive fri for den kritik.

Havde det nu ikke været sådan, at jeg også havde nævnt Sovjetunionen, men kun havde nævnt Argentina og USA i min tale, ville jeg jo have fået at vide, at jeg sprang Sovjetunionen over, ikke? Så jeg ved næsten ikke, hvad jeg skal gøre.

Kl. 15:53

Kl. 15:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 25:
Forslag til folketingsbeslutning om sociale klausuler om lærlinge og elever i statens udbud.**

Af Karsten Hønge (SF) og Christine Antorini (S) m.fl.
(Fremsættelse 19.11.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

**8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:
Forslag til folketingsbeslutning om sociale klausuler om lærlinge og elever i bolig- og pensionssektors byggeri.**

Af Karsten Hønge (SF) og Christine Antorini (S) m.fl.
(Fremsættelse 19.11.2010).

Kl. 15:54

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):
Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 15:55

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):
Tak for det.

Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti foreslår, at regeringen pålægges at udarbejde en model, der sikrer, at staten kan stille krav til sine leverandører og vindere af udbud om at have et vist antal elever og lærlinge for at kunne indgå kontrakter. S og SF foreslår endvidere, at regeringen pålægges at indgå en frivillig aftale med bolig- og pensionssektorerne om en tilsvarende pligt for disse. Forslagenes indhold er ikke nærmere beskrevet.

Helt overordnet kan jeg indledningsvis konkludere, at gældende ret, herunder EU-retten, ikke rummer mulighed for generelt at sikre, at statens leverandører og vindere af statslige udbud har et vist antal elever. Tilsvarende gælder for leverandører m.v. til boligselskaber og pensionskasser, så alene af den grund kan regeringen ikke støtte forslaget, og jeg har egentlig næsten heller ingen forventninger om, at Socialdemokraterne kan det, efter at denne oplysning er kommet frem. Det ville være i strid med EU-retten.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at regeringen går ind for alle lovlige tiltag, der kan skabe flere praktikpladser til erhvervsuddannelseselever, sådan at vi kan få flest muligt unge til at gennemføre erhvervsuddannelser med praktikuddannelse i private og offentlige virksomheder. Det samme gælder erhvervsgrunduddannelsen. Regler om udbud af statslige opgaver henhører under Økonomi- og Erhvervsministeriet. Jeg har derfor indhentet følgende bidrag til min besvarelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, og jeg citerer:

Det primære formål med udbudsreglerne er at sikre, at det offentlige får løst sine opgaver til den bedste pris og i den bedste kvalitet, og at de virksomheder, der byder på opgaverne, får en ligelig og fair behandling. Derfor er det vigtigt, at man som offentlig myndighed stiller netop de krav, som er relevante for den konkrete opgave. Myndigheden bør derfor altid overveje, hvad der er væsentligt for at opnå en god kontrakt.

Regeringen bifalder, at man som offentlig ordregiver vælger at lade sociale klausuler om f.eks. lærlinge- eller praktikpladser indgå som en del af sine kontrakter med private leverandører. Samtidig må regeringen dog gøre opmærksom på, at der ikke er frit slag for anvendelse af sociale klausuler i offentlige indkøbskontrakter. Et kontraktvilkår om praktikpladser skal overholde EU-rettens principper og bestemmelser om ligebehandling, proportionalitet og ikkediskrimination. Det betyder bl.a., at man ikke må pålægge en leverandør byrder ud over den konkrete kontraktperiode. F.eks. må man ikke binde en virksomhed til at indgå en uopsigelig uddannelsesaftale på 4 år i forbindelse med indgåelsen af en 1-årig kontrakt. Man kan heller ikke stille krav, der vil afskære tilbudsgivere fra andre medlemsstater fra at byde på opgaverne. F.eks. må der ikke stilles krav om en uddannelsesaftale, der kun kan indgås af virksomheder med hjemsted i Danmark.

Det vil altid være en konkret vurdering af det enkelte udbud, hvorvidt en social klausul er forenelig med EU-retten. Netop fordi der er tale om en konkret vurdering, bør vi undgå generelle modeller, da de ikke giver sikkerhed for, at reglerne bliver overholdt. I stedet bør myndighederne foretage en konkret vurdering fra sag til sag af, om der skal anvendes sociale klausuler, og hvordan de i givet fald skal udformes. Citat slut.

Regler om boligselskaberne og deres virksomhed henhører under Socialministeriet, så jeg er sådan set bare budbringer i dag. Jeg har derfor indhentet følgende bidrag til min besvarelse fra Socialministeriet, og jeg citerer:

Sigtet med at bruge sociale klausuler i den almene boligsektor til fremme af antallet af uddannelsespladser er en god idé, men det er en forudsætning, at det kan ske på lovlige vis. Helt grundlæggende anses almene boligorganisationer efter de udbudsretlige regler for at være ordregivende myndigheder på linje med offentlige myndigheder. Det betyder, at der er de samme udbudsretlige overvejelser ved brug af sociale klausuler, uanset om der er tale om en offentlig myndighed eller en almen boligorganisation.

Før der vil kunne indgås aftaler med Boligselskabernes Landsforening eller almene boligorganisationer, skal man være sikker på, at lovgivningen kan overholdes. Et krav om, at leverandører og vindere af udbud skal have et vist antal elever og lærlinge, må ikke være i strid med den gældende lovgivning, herunder konkurrencelovgivningen. Det er vigtigt at få afdækket, om der inden for lovgivningens rammer er reelle muligheder for, at almene boligorganisationer kan

bruge sociale klausuler om uddannelsesaftaler. I givet fald vil en aftale mellem staten og boligselskaberne være en god måde at fremme brugen af sociale klausuler ved udbud i den almene boligsektor på. Citat slut.

Da regler om pensionselskaber henhører under Økonomi- og Erhvervsministeriet, har jeg indhentet følgende bidrag til min besvarelse på dette område vedrørende pensionselskaberne fra Økonomi- og Erhvervsministeriet, og jeg citerer:

Kl. 16:00

Regeringen kan kun tilskynde til, at pensionselskaberne frivilligt inddrager sociale hensyn som f.eks. lærlinge- eller praktikpladser i sine leverandørkontrakter. Men regeringen skal ikke bestemme, på hvilken måde den enkelte virksomhed skal tage samfundsansvar. Det skal være op til den enkelte virksomhed at vurdere, om det ene eller det andet initiativ vil være en fordel for både virksomheden og samfundet. Kun hvis indsatsen inddrages i den enkelte virksomheds forretningsstrategi opnås der fordele både for samfundet og for virksomheden. Regeringen mener med andre ord, at virksomheds- og samfundsansvar skal være forretningsdrevet, da det skaber størst værdi både for den enkelte virksomhed og for samfundet.

Når regeringen ønsker at fremme virksomheds- og samfundsansvar handler det derfor om at vise virksomhederne, at der er gode grunde til at tage et hensyn til sociale forhold og miljø som en del af netop forretningsstrategien. Det er den tilgang, vi tror på giver de bedste resultater på længere sigt, og vi har da også set, at det haft rigtig fin virkning i det danske samfund.

FN fremhævede i juni i år Danmark som et af de førende lande inden for virksomheder med samfundsansvar. Det skete med henvisning til, at regeringens handlingsplan for 2008 har skabt en unik dansk tilgang gennem forretningsdrevet samfundsansvar, som både sikrer konkurrencemæssige fordele for danske virksomheder og bidrager til ansvarlig vækst. Det, at vi ikke vælger mellem enten vækst eller samfundsansvar, men ser det som to ting, der understøtter hinanden, er internationalt set ret unikt. Derfor vil den danske regering også fremover fastholde fokus på forretningsdrevet samfundsansvar for den enkelte virksomhed frem for en fælles aftale, som alle skal rette sig ind efter. Citat slut.

Jeg kan henholde mig til de citerede udsagn fra Økonomi- og Erhvervsministeriet og Socialministeriet.

Til slut vil jeg så understrege, at regeringen går ind for alle lovlige tiltag, der kan skabe flere praktikpladser til unge under uddannelse. Regeringen har også, som det er forslagsstillerne bekendt, indgået aftale om flere praktikpladser i 2011 med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre som led i aftalen om finansloven for 2011. Denne aftale har bl.a. til formål at sikre 8.900 flere praktikpladser i 2011.

Det indgår bl.a. i aftalen, at regeringen senest den 1. marts i år sikrer en kortlægning af virksomhedens retsstilling i forhold til krav om at ansætte elever for at byde på en offentligt udbudt opgave. Denne afklaring vil blive offentligt tilgængelig på udbudsportalen. Regeringen ønsker at henholde sig til denne aftale.

Sluttelig vil jeg sige, at vi i regeringen er optaget af, at vi skaber så mange praktikpladser som overhovedet muligt, og jeg synes også, at jeg vil benytte lejligheden til, hvis der er nogen, der ikke har set det, at sige, at vi netop har fået praktikpladstallene for de første 11 måneder i 2010 i forhold til de første måneder i 2009, og der viser det sig, at der en fremgang på 22 pct. i antallet af praktikpladser. Målet er langt fra nået, og vi skal fortsat øge vores ambitioner for at få flere i gang, men de partier, der står bag aftalen, nemlig Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti har jo det tilfælles, at vi tror på, at den aftale, vi har indgået, faktisk tilvejebringer omkring 9.000 nye uddannelsespladser.

Med det in mente vil jeg sige, at jeg også selv med stor interesse afventer den afklaring, som analysearbejdet skal føre frem til om-

kring gældende ret, da jeg jo selv har erfaret, hvor komplicerede reglerne på området er, og derfor selv har ønsket at sikre virksomhedernes og kommunernes retsstilling bedre ved at få afklaret på centralt sted, hvad der er op og ned i hele sagen om sociale klausuler.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger. Det er først fru Christine Antorini.

Kl. 16:04

Christine Antorini (S):

Tak. Jeg var lige ved at starte med at komme med et flabet spørgsmål til ministeren, fordi ministeren med henvisning til EU-retten indledte med at sige, at intet kan lade sig gøre. Men det har jeg besluttet mig for ikke at gøre, for jeg synes faktisk, at det var to meget interessante svar, som ministeren overbragte fra henholdsvis Økonomi- og Erhvervsministeriet og Socialministeriet. De sagde nemlig inden for hver deres område, at rigtig meget faktisk kan lade sig gøre, ved at staten som en offentlig arbejdsgiver kan stille nogle krav til de private leverandører og på den måde fremme sociale klausuler, herunder om flere lærepladser til lærlinge inden for byggeområdet, som jo har været ramt hårdt af krisen.

Mit spørgsmål er, om ministeren så måske alligevel vil præcisere, hvad der rent faktisk kan lade sig gøre. Det er jo det, det handler om. Det handler ikke om, hvad der ikke kan lade sig gøre, men handler om, at der er meget, der kan lade sig gøre. Det har vi også haft ministeren i samråd om for snart trekvart år siden. Det er jo det budskab, der skal ud, for rigtig meget kan lade sig gøre.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:05

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det er jeg fuldstændig enig i. Jeg har jo også selv taget teten i arbejdet med at få afklaret, hvad der egentlig kan lade sig gøre. Da jeg skulle forberede mig til det samråd, måtte jeg erkende, at reglerne er så komplicerede og modsatrettede, at det var uhyre vanskeligt at give korrekte svar til Uddannelsesudvalget. Jeg bestræbte mig på det, og jeg læste dem op, så jeg tror, at de lå nogenlunde inden for rammen.

Men på baggrund af den forberedelse må jeg bare sige, at jeg ikke synes, det er fair, at vi ikke har en bedre vejledning til kommunerne, som selvfølgelig skal bruge de muligheder, der er. Det er jeg meget enig i, for jeg er virkelig optaget af, og det er hele regeringen, at vi får brugt udbuddet til private til at få skabt praktikpladser, ligesom jeg har indgået aftale med kommunerne om, at de i deres daglige drift skal sikre praktikpladser. Så det er jeg fuldstændig enig i at vi skal have afklaret.

Men jeg kommer desværre til at skyldte et svar, for den afklaring, som jeg selv har savnet, foreligger desværre først til marts. Til den tid vil jeg meget gerne komme i samråd – hvis jeg bliver inviteret til den slags – eller fremsende materialet. Jeg vil også meget gerne påtage mig, at vi markedsfører det, der måtte komme ud af den analyse, med henblik på at sikre at virksomheder og kommuner er bekendt med, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Christine Antorini.

Kl. 16:07

Christine Antorini (S):

Det, der var så ærgerligt, da debatten startede om muligheden for at anvende sociale klausuler, var, at forgængerer til undervisningsministeren, nemlig hr. Bertel Haarder, meget hurtigt bare sagde, at intet kunne lade sig gøre, for det støder mod EU-retten. Det var næsten det, som ministeren kom til at sige i starten.

Det er der, hvor vi jo har efterlyst, at der kommer en vejledning. Der er jo kommuner, der er gået i gang. De har ikke en intention om at bryde loven, men de har en intention om at bruge den, så vidt muligt i forhold til hvad der er lovligt. Det, vi kan høre nu – hvad jeg synes er rigtig positivt – er, at der også er en stor mulighed med hensyn til pensionskassebyggeri og med hensyn til almene boliger, hvor staten går ind og kan lave nogle modeller.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Hvorfor skulle det tage så lang tid? Vi havde ministeren i samråd før sommerferien, og nu bliver det den 1. marts. Det er jeg jo godt klar over, for Socialdemokraterne er med i praktikpladsaftalen. Men når vi er medforslagsstillere på beslutningsforslaget her, er det jo også i frustration over, at der ligesom ikke er sket noget. Tiden er altså gået helt tilbage fra før sommerferien og nu frem til den 1. marts, hvor vi står og har et problem med de manglende praktikpladser. Hvorfor har det taget så lang tid?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:08

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det kan jeg desværre ikke redegøre for, for jeg er ikke orienteret om, hvorfor det egentlig har taget så lang tid. Men jeg vil gerne oversende et svar på det konkrete spørgsmål til Uddannelsesudvalget.

Det, jeg i hvert fald hæfter mig ved, er, at ved først givne lejlighed hvor jeg egentlig blev opmærksom på, hvad udfordringen var, igangsatte jeg faktisk det arbejde. Som det også fremgår af min besvarelse, er det et tværministerielt arbejde. Derfor kan der have været behov for også at indhente ting udefra, f.eks. fra EU-systemet. Men jeg ved det simpelt hen ikke, jeg er nødt til at vende tilbage med den del.

Jeg vil gerne sige, at jeg netop ikke opfatter det, som at tingene ikke kan lade sig gøre, altså, at vi ikke inden for EU-retten kan rumme mulighed for generelt at sikre en ret på det her område. Men jeg vil gerne have, at vi får afdækket mulighederne, og jeg vil gerne have, at man bruger dem. Det gør jeg altså, også selv om jeg ved, at der da godt kan være en enkelt borgerlig eller liberal, der siger, at det skal politikerne ikke blande sig i. Jeg vil bare sige, at det skal politikerne jo blande sig i. Vi har med stort mod hernede i Folketingsalen besluttet at bruge 2,4 mia. kr. af erhvervslivets penge på at skabe praktikpladser. Hvis der nu var en mulighed for, at det arbejde kunne understøttes, også når man udfører arbejdet for det offentlige og statslige, så ville det jo være mærkværdigt, hvis vi gerne ville tage pengene, men ikke ville give dem mulighed for at benytte de redskaber. Jeg er faktisk meget indstillet på, at vi finder løsninger.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:09

Karsten Hønge (SF):

Det er jo klart, at der ikke er frit slag inden for området, som ministeren siger. Selvfølgelig er der ikke det, og der er nogle EU-regler, der skal overholdes.

Men det interessante er jo netop, hvad det så er for nogle rammer, som ministeren ser. Ministeren sagde jo også, at alle lovlige tiltag skal bruges. Hvad er det så for nogle tiltag, som ministeren tænker på?

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:09

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Hr. Karsten Hønge får omtrent samme svar. Straks jeg blev opmærksom på den her udfordring, da jeg blev minister, satte jeg et afklarende arbejde i gang, men det er jo tværministerielt. Som det også fremgår af min besvarelse af spørgsmålet, er det faktisk, så snart vi kommer ind i substansen, knap nok mit område. Det er Økonomi- og Erhvervsministeriet, for så vidt angår de private virksomheder, det er Socialministeriet, så snart vi er inde i forhold til boligselskaberne, og derfor er det meget kompliceret for mig. Det var også det, jeg måtte erkende op til samrådet og præcis redegøre for, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre.

Det, jeg kan sige, er, at man ikke kan lave en generel ordning, fordi det skal være en konkret vurdering, der ligger til grund. Det er så det, vi er ved at udarbejde, f.eks. hvordan man tager hensyn til proportionaliteten. Det er ret vanskeligt. Jeg vil sige generelt om fortolkningen, at belastningen, hvis man skal overføre det til vejledning, jo så ligger på staten, med hensyn til at vejledningen er i overensstemmelse med EU-retten, hvorimod at det, hvis det er en kommune, der varetager EU-retten forkert, er den pågældende kommune, som skal løfte det juridiske ansvar, hvis der er noget, der er overtrådt. Så vi er grundige i arbejdet.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:11

Karsten Hønge (SF):

Problemet er jo bare, at mens vi snakker, løber tusindvis af unge panden mod lukkede døre derude. Det er jo rigtigt, at man kan tage tallene på den måde, at man jo kan se dem i forhold til i januar, men man kunne jo også se de praktiktal, der kom i sidste uge og så sammenligne dem med dem for nøjagtig et år siden. Så er de faktisk vokset med 414 elever eller med 6 pct., og i øjeblikket står der altså 7.386 unge i praktikpladskøen.

Vi har da også ude i landet set kommuner, Odense Kommune og Aarhus Kommune, hvor oven i købet de borgerlige medlemmer stemmer for at gå ind at lave de her sociale klausuler. Vi har også set Region Syddanmark gøre det samme. Så jeg synes, vi skal være optaget af at løse problemer for de 7.386, og jeg synes, vi skal prøve at finde nogle løsninger, som nogle kommuner har gjort – og også i hvert fald én region har gjort. Jeg synes, at jeg kan savne, at staten her går foran og laver nogle aftaler med pensionselskaberne og boligselskaberne og selv sørger for at komme med nogle signaler over for de leverandører, der er til staten.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 16:11

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg er nu enig med mig selv i, at vi skal overholde EU-retten, mens vi gør det, og det er derfor, jeg er nødt til at tage det forbehold. Hvis vi kommer ind i nogle generelle ordninger, er det, at vi er ude i den

der gråzone i forhold til EU-reglerne. Det må jeg jo bare simpelt hen tage til efterretning.

Jeg var i Europaudvalget her forleden dag om et helt andet område, men hvor jeg blev udfrikket, om regeringen nu stod bag EU og levede op til EU's fælles regler, og om vi på nogen måde kunne finde på at omgå dem. Der gav jeg et klart svar: Nej, selvfølgelig kan vi ikke det. Det gælder så også for det her område.

Jeg tror også, at SF og Socialdemokraterne efter den her drøftelse ser, at regeringens ambition om at skabe flere praktikpladser igen er blevet illustreret, og også at viljen til at få afdækket, hvad der er muligt og ikke muligt, igen er blevet bekræftet. Man må gerne sende det til afstemning for min skyld, men så er man jo nærmest selv nødt til at stemme imod.

De mange, der står og venter på en praktikplads, har vi virkelig taget alvorligt. Altså, den forligskreds, som SF så ikke er med i, har jo faktisk tilvejebragt 2,4 mia. kr. til at få skabt de ekstra praktikpladser, som vi mangler og mangler akut. Jeg vil også gerne sige, at vi i den forligskreds har sikret, at der er uddannelsesgaranti. Man kan endda på trin 2 gennemføre en skolepraktik, også i hele 2011, så alle, der kommer ind i en erhvervsuddannelse i dag, har mulighed for at gennemføre en uddannelse. Der er altså ikke nogen grund til, at man skal stå ude i søgekøen og vente på at komme i gang. Alle unge – alle unge – kan starte på at gennemføre en erhvervsuddannelse, også selv om situationen er, som den er i dag.

Kl. 16:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Nanna Westerby.

Kl. 16:13

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Nu er jeg jo lige kommet tilbage fra barselorlov, som har været lidt over et halvt år, og så rammes man jo nogle gange af, hvor lidt verden har forandret sig, mens man har været væk. Jeg vil sige, at jeg, inden jeg tog af sted, faktisk var rigtig glad for, at vi nu pludselig hørte fra regeringen, at man var meget optaget af, at vi kunne bruge de her sociale klausuler. Så meget desto mere undrer det også, at der så, når jeg kommer tilbage, ikke rigtig er sket noget på området.

Jeg er tilfældigvis også boligordfører og ved, at de almene boligorganisationer her frem til årsskiftet, som vi lige har været igennem, faktisk har gjort rigtig meget for at få sat gang i en masse alment byggeri, fordi det bliver dyrere efter årsskiftet. Det er der mange tekniske forklaringer på, men det bliver dyrere efter årsskiftet. Nu vil jeg så bare høre ministeren om noget: Ærgrer det ikke ministeren, at der har været så meget nøl i den her proces, at man for de tusindvis af byggerier og almene boliger ikke får lavet de her sociale klausuler, ikke får lavet aftaler med de almene boligselskaber på det her område, fordi der har været så meget nøl i den her proces?

Kl. 16:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:14

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg tror, fru Nanna Westerby under sin barselorlov har glemt, at jeg ikke har stillet i udsigt at ville ændre reglerne, for det er jo EU-retlige og konkurrencemæssige regler, som først skal afdækkes, så der er jo ikke nogen, der har forhindret nogen i at gøre noget, fordi jeg ikke har fuldført det stykke arbejde, jeg har igangsat, og som er ambitiøst, og som forudsætter, at vi er meget, meget præcise. For hverken fru Nanna Westerby eller jeg kan have en interesse i, at der bliver anlagt en sag, hvor vi skal bruge værdifulde skatte kroner på at betale en bod til en privat virksomhed, der har vundet en retssag, fordi vi har

fortolket reglerne forkert. Så jeg vil bare sige, at det er vigtigt at være grundig her. Der er intet, der er blevet forhindret, på grund af at jeg har sat det her analysearbejde i gang. Tværtimod tror jeg, det meget har været med til også ude i virksomhederne at sætte en dagsorden om, at der er fordele og ulemper ved at gå den her vej, og rigtig mange virksomheder i Danmark ser fordelene.

Sidst på året var jeg i Dansk Byggeri til en konference, hvor vi havde en god dialog om det, og mange af dem er jo meget, meget tilfredse med, at der bliver den her afklaring. Det er ikke, at de ønsker nye regler, og det kan vi heller ikke levere, men de vil gerne have den afklaring og vil egentlig gerne gå ind i arbejdet med at skabe flere praktikpladser.

Så jeg har altså ikke forhindret noget, og der er ikke nogen, der på den måde har ventet på mit arbejde.

Kl. 16:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Nanna Westerby.

Kl. 16:15

Nanna Westerby (SF):

Hvis ikke der er nogen, der venter på det arbejde, kan man jo lige så godt lade være med at lave det. Jeg er faktisk ikke helt enig i den vurdering, at der ikke er noget, der holder virksomheder, kommuner, alle mulige byggeprojekter og andre tilbage fra at lave de her sociale klausuler. Det er jo ikke så længe siden, vi havde en anden undervisningsminister, den nuværende indenrigs- og sundhedsminister, som jo var ude at love bål og brand, hvis man brugte de her sociale klausuler, og som sagde, det var i strid med EU's konkurrenceret, og at man i hvert fald ikke måtte gå ud at bruge det. Nu er der så mere positive toner fra undervisningsministeren, og det er jeg rigtig, rigtig glad for, og det vil jeg også godt rose for.

Men kan undervisningsministeren ikke godt forstå, at man ikke tør gå ud at sætte noget i gang, altså at man sidder og afventer det her udvalgsarbejde fra Undervisningsministeriet, når der har været så meget kritik af dem, som gik ud og brugte de her sociale klausuler fra den tidligere undervisningsminister?

Kl. 16:16

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:16

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nu er vi ikke et samfund, hvor det, at man får lidt kritik af en minister, får de fleste danskere til at ryste, vi er da heldigvis et samfund, hvor man i en virksomhed eller som privatperson, til trods for at en minister måtte mene det ene eller det andet, godt tør indtage det modsatte standpunkt. Derfor skal jeg blot sige, at der ikke er noget i det arbejde, som jeg har igangsat, som på nogen måde har forhindret, at pensionskasser eller andre kan udnytte de regler, der er. Jeg har bare ønsket at bistå både de offentlige udbydere og også virksomhederne i at få en større grad af afklaring. Jeg er også nødt til at sige, at hvad angår reglerne om boligselskaber, er jeg nærmest nødt til at læse op fra svaret igen, for det er simpelt hen ikke mit ressort. Jeg kan sige, at sigtet med at bruge de sociale klausuler i den almene boligsektor til fremme af antallet af uddannelsespladser opfattes som en god idé, også i Socialministeriet, men at det naturligvis er en forudsætning, at det sker på lovlige vis. Sådan vil det også være, efter min afklaring foreligger. Jeg håber på, at den bliver så anvendelig, at virksomheder, kommuner og andre vil føle sig trygge, for det er heller ikke rimeligt, at virksomheder bliver mødt med nogle krav, som simpelt hen er ulovlige, men som ikke kan gennemskue, at de er ulovlige.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Fru Anne-Mette Winther Christiansen som ordfører for Venstre.

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

I Venstre medgiver vi, at vi fortsat har en udfordring med praktikpladser. Det er sådan, at der har været en kritisk nedgang i antallet af praktikpladser under krisen. I forhold til praktikpladsantallet kan vi dog heldigvis nu begynde at se, at nedgangen er bremsede op. Men det er selvfølgelig ikke nok, og vi er også helt fra højre til venstre side af salen enige om, at vi skal fortsætte med at have praktikpladssituationen på dagsordenen, og at vi skal fortsætte med at have et meget ambitiøst mål for vores indgåelse af aftaler.

I Venstre er vi meget optaget af, at der er praktikpladser. Men vi er lodret imod, at en kommune som en betingelse for at indgå en kontrakt med en leverandør af varer, tjenesteydelser eller byggeri kan gå ind og stille et krav om, at leverandøren så skal ansætte eller har ansat x antal elever eller lærlinge. Vi mener, det er et problem at forpligte en leverandør på den måde, som Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti foreslår her. Og det skyldes bl.a., at der ikke uden videre kan opstilles en objektiv målestok for, hvilke elevansættelser der kan begrundes i en given kontrakt, bl.a. fordi en virksomhed jo ikke er herre over, hvilke eller hvor mange elever de kan tage ind i en given situation. Det skyldes jo, at en virksomhed skal være godkendt af et fagligt udvalg til at uddanne elever og lærlinge, for at de kan sikre, at kvaliteten i uddannelsen er i orden.

De faglige udvalg har desuden heller ikke formel eller reel kompetence til at godkende virksomheder i udlandet. Så her afskærer vi altså bevidst udenlandske virksomheder fra at kunne gå ind og være med. Vi vil møde nogle EU-retlige problemstillinger, som ministeren også har sagt, men hvilket hun jo så også siger at man ønsker en afklaring af; og det venter vi på.

I øjeblikket ser vi, at ikke alle kommuner selv leverer. Så vi har det altså også sådan, at hvis vi ikke beder dem om først at vise vejen, synes vi faktisk ikke, det er o.k., at vi så blokerer fuldstændig for alle andre.

Til sidst vil jeg sige, at målsætningen her jo faktisk er, at vi har en tæt sammenhæng mellem den samlede praktikpladsaftale og indsatsen for fremskaffelse af flere praktikpladser. Den aftale indgik vi den 1. november 2010, og den var jo, som ministeren har sagt, en lille sum penge på 2,4 mia. kr. Det er en betydelig sum, og det næste er, at det bliver til 8.900 flere praktikpladser.

Så i Venstre mener vi altså ikke, at forslaget her tilbyder andet eller mere end det, vi allerede har indgået en aftale om. Tværtimod mener vi, at de sociale klausuler i værste fald har en negativ konsekvens for både det erhvervsliv, der er omkring os, og det sociale engagement og bare skaber mere bureaukrati og en øget kontrol i stedet for at fremme situationen.

Så i Venstre henholder vi os til praktikpladsaftalen fra 2010, og det betyder altså også, at vi ikke kan støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:21

Karsten Hønge (SF):

Nu bryster ordføreren sig også ligesom ministeren af de 2,4 mia. kr. Men nu skal vi jo her være opmærksomme på – og jeg lagde mærke til, at ministeren da også belagde sine ord på den rigtige måde – at man har mod til at fremskaffe 2,4 mia. kr. fra erhvervslivet. Altså,

Kl. 16:17

det er jo penge, som arbejdsgiverne selv har betalt, bortset fra de 170 mio. kr. Så det offentliges investering i den praktikpladsaftale er 170 mio. kr. ud af de 2,4 mia. kr., vil jeg sige for nu lige at holde fast i proportionerne.

Det er jo rigtigt, at det her, afhængig af, hvordan man beregner det, meget gerne skulle kaste nogle praktikpladser af sig. Men det ændrer jo ikke på, at ordføreren er nødt til at forholde sig til, at der altså fortsat står 7.386 praktikpladssøgende derude, og mens vi snakker her, er det dem, der render panderne mod lukkede døre. Så synes jeg, det var bedre, om ordføreren prøvede at lede efter nogle løsninger på det.

Hvad er ordføreren holdning til, at en række borgerlige medlemmer af byråd og regionsråd faktisk har besluttet at afsøge de her muligheder i stedet for at afvise dem?

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg mener ikke, at vi fra Christiansborg skal opstille alle mulige blokeringer for, at man kan arbejde ude i den kommunale virkelighed, og jeg mener derfor, at det er fair nok, at de undersøger de muligheder, de har, og at de finder de løsninger, de har behov for.

Men ministeren har lovet, at der kommer en afdækning af, hvad de EU-retlige regler egentlig er, for vi ser ligesom mange steder, at socialdemokratiske kommuner så sørger for at lave så meget fnidder og filter i, hvad det egentlig er, der gælder, at det private erhvervsliv faktisk ikke kan komme ind og byde på opgaverne.

Så det er noget for noget her, og jeg mener ikke, det er fra Christiansborg, vi skal stille krav og blokere. Og ja, alle unge kan i dag starte på en erhvervsuddannelse, og de kan komme igennem. Men det er, fordi vi også i samme forligskreds aftalte, at der kunne eksistere skolepraktik.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:23

Karsten Hønge (SF):

Jo, men altså en ting er, at ordføreren ikke vil gå ind og pålægge kommunerne at lave noget, men hvad skulle så forhindre, at staten gjorde det? Staten kan da gå i gang med at stille de her krav til de firmaer, der ønsker at arbejde sammen med det offentlige. Jeg synes også, det er en noget skæv måde at stille det op på, som om det fuldstændig ville ødelægge de her virksomheder. Jamen de har da et simpelt valg: Hvis de synes, det er så bøvlet at arbejde sammen med det offentlige, kan de jo bare søge deres kunder andre steder. Der er ikke nogen der siger, at de skal arbejde for det offentlige, der ikke nogen, der siger, at de skal arbejde for kommunerne eller regionerne. Men hvis et firma ønsker at tjene penge på skatteborgerne, ønsker at tjene penge på staten, regionerne eller kommunerne, var det måske naturligt, at man bad dem om at spille positivt med på en af de allervigtigste dagsordener, vi har, nemlig hvordan vi får de unge til at tage en uddannelse.

Så vil ordføreren prøve at forholde sig til, at borgerlige lokalpolitikere faktisk har set nogle muligheder her for at fremskaffe praktikpladser til de unge?

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:24

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg forhindrer ikke nogen borgerlige politikere i lokalt at finde løsninger, der egner sig til dem, men nu er der jo en grund til, at hr. Karsten Hønge og jeg er medlem af hvert sit parti. Og jeg deler overhovedet ikke den vinkel, det synspunkt, som hr. Karsten Hønge bringer ind, at staten skal gå ind og være den store forpligtende formynders for alle og være den, der regulerer alt. Tværtimod vil jeg gerne have, at staten er hjælper for dem, der har særlige behov for hjælp, men resten af os skulle gerne kunne klare os selv. Og hvis vi skal kunne det, betyder det også, at det private erhvervsliv skal have lov til at komme ind og byde på opgaver, for som det er i dag, vokser den offentlige sektor eksplosivt. Det er der, arbejdsopgaverne ligger rigtig meget i øjeblikket, og hvis det er meningen, at vi ligesom skal have et erhvervsliv, der kan fungere, bør de dog have lige muligheder. Det kan jo ikke være sådan, at det offentlige kun skal være og kere sig om sig selv.

Kl. 16:25

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Christine Antorini.

Kl. 16:25

Christine Antorini (S):

Det sidste svar fra ordføreren forstod jeg simpelt hen ikke. Hele ideen med de to beslutningsforslag er netop, at det offentlige, i det her tilfælde staten, jo er en kæmpestor arbejdsgiver, som udbyder en række opgaver, f.eks. renoveringer af skoler, fremrykning af offentlige investeringer inden for veje osv., og det betyder, at det er en arbejdsgiver, som kan give job her og nu til private virksomheder. Det er det, det går ud på. Det kan give job til private virksomheder, og det, der er fordelene ved, at man har en holdning til det, når man udbyder job, er, at man kan fremme bestemte typer af produktioner. Det kan være miljøvenlig produktion, det kan også være virksomheder, som påtager sig det ansvar gerne at ville uddanne unge mennesker, så de kan få en læreplads og ende med at blive faglærte håndværkere.

Hvordan i alverden kan Venstres ordfører få det til, at det her er et spørgsmål om bureaukrati, og at den offentlige sektor skal blive større? Kan ministeren ikke bekræfte, at det her går ud på at stille nogle fuldstændig ens krav til private virksomheder, og at dem, der får forret, er dem, der lever op til udbudsmaterialet, sådan som det er en række steder allerede i dag, og som betyder, at vi får flere udlærte unge mennesker?

Kl. 16:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:26

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Som det er i dag, har en lille virksomhed mulighed for at byde ind på vedligehold af, det kan være af grønne arealer, det kan være bygninger, og de kan få lov til at få opgaven, men det kan vel være, at det firma er så lille, at der kun er en, måske to medarbejdere i det. Der er ikke overskud og ressourcer, lad os så sige det, til, at man tager en lærling eller en elev ind, og det vil betyde, at den virksomhed så ikke kan byde på opgaven.

Så er vi inde i, at det ikke er et åbent, frit marked, så er det blokeret af, at der kun er særlig udvalgte, der kan søge, og så bliver det til – for jeg må jo forvente, at de sociale klausuler gælder kommunen lige så vel som alle andre – at det så er kommunen, der selv har sine lærlinge, som selv varetager hele opgaven, og så er det hele låst fuldstændig. Der er ikke noget frit marked overhovedet.

De små og mellemstore virksomheder har virkelig behov for at få mulighed for at byde ind, men som det er i dag, vil nogle af dem, hvis der kommer sociale klausuler, være fuldstændig forhindret i at få en opgave i det offentlige, fordi de ikke har x antal elever. Og det er vi ikke tilhængere af.

Kl. 16:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Christine Antorini.

Kl. 16:27

Christine Antorini (S):

Jamen hvis jeg forstår Venstres ordfører korrekt, så betyder det, at Venstre nu så åbenbart helt vil forbyde det, som man kan i dag, og som er fuldt lovligt, for den situation, som Venstres ordfører beskriver, er jo det, som man gør i et antal kommuner, herunder Aarhus Kommune. Der er det jo sådan, at man faktisk stiller krav om et bestemt antal praktikpladser som en del af at udbyde de offentlige opgaver.

Jeg hørte undervisningsministeren lige før sige, at ministeren faktisk var positivt indstillet over for, at det offentlige i langt højere grad kunne være en drivkraft netop for at motivere private virksomheder til at oprette lærepladser, men nu siger Venstres ordfører præcis det modsatte. Så jeg vil godt vide: Hvad er det, der er Venstres holdning her? Vil Venstre dog ikke i det mindste anerkende, at den mulighed er der i dag, og at den fortsat skal kunne benyttes?

Kl. 16:28

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:28

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

I Venstre glæder vi os meget til, at ministeren kommer med den redegørelse, som kommer om EU-retlige regler. Så ser vi på hele området igen. Vi må sige, at der er ting, der kan lade sig gøre, og det må være i orden så, men det er ikke noget, vi billiger stort. Det er ikke noget, vi ser som noget, der skal rulles ud over hele landet. Det er ikke noget, vi ønsker. Vi ønsker det frie marked med fuldstændig lige vilkår for alle, og det skal ikke være afhængig af, om man kan levere en elevplads eller ej. Er man et lille firma, som kun har ganske få medarbejdere, men har mulighed for at løse en opgave i det offentlige regi, så skal det også være muligt at byde ind og få opgaven, og det skal ikke blokeres af, om man har en elev eller lærling eller ej.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Christine Antorini som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Christine Antorini (S):

Når Socialdemokraterne og SF i dag fremsætter de to beslutningsforslag, som skal fremme, at staten som en meget stor offentlig arbejdsgiver i højere grad bruger mulighederne for at stille krav med sociale klausuler og herunder også løfte den massive uddannelsesopgave, der er, fordi vi står i en situation, hvor 7.400 unge mennesker ikke får en praktikplads og derfor ikke kan blive færdige med deres uddannelse, bl.a. som håndværker, så er det, fordi det er en gave, vi har her i Danmark, at vi har nogle store offentlige arbejdsgivere i stat, i regioner og i kommuner, som ved at udbyde opgaver til private virksomheder for det første sætter gang i den vækst, vi i den grad har

brug for, og for det andet kan sætte gang i, at der kommer nogle flere uddannelsespladser.

Jeg bliver ærligt talt noget bekymret, når jeg hører de meget forskellige udlægninger, der er, af muligheden for at anvende sociale klausuler, herunder uddannelsesaftaler, f.eks. når jeg hører Venstres ordfører sige, at det nærmest er et problem, og når Venstres ordfører lægger vægt på, at det i hvert fald ikke skal rulles ud over hele Danmark. Så derfor vil jeg i stedet lytte meget mere til, hvad ministeren siger, for der kom nogle positive tilkendegivelser fra ministeren om, at der skal være en tydelig vejledning – vi ville have ønsket os, at den var kommet langt hurtigere – og at ministeren, når der kommer en vejledning, gerne ser mulighederne for at fremme flere praktikpladser benyttet i hele landet. Hele formålet med, at vi har fremsat de her beslutningsforslag, er jo, at vi synes, at det er gået alt, alt for langsomt med at bruge de muligheder, der ligger i, at stat, region og kommune er en stor arbejdsgiver.

Når vi hører det argument, at det vil være besværligt for virksomheder og hæmme virksomheder osv., så forstår jeg det ganske enkelt ikke. Sagen er jo den, at der heldigvis er mange virksomheder, som også påtager sig en uddannelsesopgave. Der er jo på trods af krisen mange unge mennesker, der får en praktikplads, men der er altså 7.400 unge mennesker, der ikke har det endnu. Der er også mange virksomheder, der er optaget af at fremme en miljøvenlig produktion, og de virksomheder, som påtager sig det ansvar, vil jo blive støttet af, at der er offentlige udbydere, som på fuldstændig lige vilkår siger, at hvis man er interesseret i den her offentlige opgave, der giver arbejdspladser, der giver økonomi til virksomheden, så bliver der stillet krav til kvalitet i det arbejde, der bliver leveret, herunder også i forhold til uddannelsespladser. Det er den virkelighed, som private virksomheder altid fungerer inden for. Der skal være gennemsigtighed i konkurrencebetingelserne, og når der er gennemsigtighed i konkurrencebetingelserne, kan man byde på den opgave.

Der er allerede kommuner, der er gået i gang. Aarhus Kommune er gået i gang, og Københavns Kommune er gået i gang, med rigtig gode resultater. Flere kommuner er gået i gang, og de har efterlyst den vejledning, som ministeren har lovet i snart trekvart år. Den håber vi snart kommer – vi kan høre, at den kommer den 1. marts – fordi endnu flere gerne vil benytte muligheden.

Det, vi er lidt optaget af i forbindelse med debatten her, er, hvordan ministeren direkte kan gå ind og bruge staten som en drivkraft, også til den her udvikling. Det er jo ikke tilstrækkeligt, at det kun er kommunerne, der gør det, for staten sidder på nogle af de rigtig store byggeopgaver. Derfor håber vi også, at der trods alt med de positive tilkendegivelser, som undervisningsministeren har fået af henholdsvis Socialministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet, også er blevet taget højde for, at der i den vejledning, som vi må forvente kommer senest den 1. marts, er nogle klare anbefalinger til, hvordan staten kan spille en langt mere aktiv rolle.

Et af de steder, hvor staten også kan spille en aktiv rolle, har vist sig, efter at de to beslutningsforslag er blevet fremsat her af S og SF. Vi har stillet spørgsmål til undervisningsministeren om den store indkøbsordning, altså statens indkøbsordning, som eksisterer i dag. Der er 850 leverandører, som er en del af statens indkøbsordning, og der er en omsætning på over 13 mia. kr. via statens indkøbsordning. Vi har spurgt ministeren, om man også der kunne forestille sig at staten kunne være en drivkraft i forhold til at stille krav til de 850 leverandører om, at de også i højere grad skulle påtage sig et socialt ansvar, herunder tilbyde uddannelsespladser.

Svaret fra ministeren er meget tydeligt. Det er, at det kan staten godt. Det viser, at der er et kæmpe potentiale i at understøtte de virksomheder, der rent faktisk gerne vil noget i forhold til at tilbyde uddannelsespladser til unge mennesker. Der er jo også en god grund til, at virksomheder gerne vil motiveres til det, for de ved, at de om et par år vil have brug for faglærte, uddannede medarbejdere.

Så vi håber, at de to beslutningsforslag ikke bare bliver afvist med, at de støder imod lovgivningen og EU-retten, og jeg skal komme efter dig. Vi lægger ikke op til at bryde loven. Vi lægger op til, at regeringen langt mere aktivt påtager sig et ansvar for at bruge stat, regioner og kommuner som arbejdsgivere, hvilket ikke alene fremmer mere bæredygtig produktion, men også at der kommer nogle flere praktikpladser til de unge. Så vi håber på en lidt mere velvillig modtagelse, for det her er faktisk noget, der rykker, og vi ved, at den del af erhvervslivet, som gerne vil noget med deres arbejdspladser, vil noget med de unge mennesker, vil sætte stor pris på, at staten i langt højere grad bliver en motor for det.

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Jesper Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Jesper Langballe (DF):

Det siger sig selv, at vi alle må være interesserede i, at ungdomsarbejdsløsheden imødegås, ved at der fremskaffes så mange lærlinge- og praktikpladser som muligt, og derfor indgik, som det er blevet nævnt, regeringen og Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne og De Radikale en finanslovaftale for 2011 om, at antallet af praktikpladser skulle søges øget med 8.900, herunder at regeringen inden den 1. marts får kortlagt virksomhedernes EU-retsstilling i forhold til det, vi her taler om. Og det går jo den rigtige vej, som vi også har hørt.

Det, der foreslås her af Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti, er jo i virkelighedens verden i fuldt sving. Det nye er, at et »kan« ske bliver til et »skal«, og det synes vi ikke er tiltalende. Staten skal opnå så gode og billige aftaler som muligt. Derfor skal der alene ses på ydelsen og prisen. Hvis man tynger betingelserne yderligere, hvad enten det er med miljømæssige eller sociale klausuler, vil man uvilkårligt fordyre kontrakterne. Ved at tvinge arbejdsgiverne til at ansætte bestemte medarbejdere, som virksomheden slet ikke har ønsket, risikerer man, at disse medarbejdere kommer til at stå i et dårligt lys i virksomheden.

Så vidt vi kan se, er der også den mulighed, at resultatet måske bliver det modsatte af det, der var hensigten, nemlig, at virksomhederne siger til sig selv: Jamen hvis vi alligevel skal påtvinges praktikanter som betingelse for en opgave, kan vi lige så godt lade være med at have faste lærlinge og praktikanter og vente, til opgaven foreligger. Risikoen er jo, at man mindsker antallet af praktikpladser i stedet for at øge det. I det hele taget vil de påtvungne praktikanter kunne fortrænge virksomhedens egne medarbejdere, også udlærte.

Der er næppe nogen tvivl om, at dette forslag, hvis det blev vedtaget, ville gå hårdt ud over de små og mellemstore virksomheder, ja, måske blive en afgørende strikke om deres hals. Vinderne vil være de store virksomheder, som altid vil kunne konkurrere med de små på prisen, og som har råd til at følge betingelserne. At det så strider mod EU-reglerne, får ikke os til at ligge søvnløse om natten, men vi må dog medgive regeringen, at man ikke kan vedtage et beslutningsforslag, der strider mod EU-reglerne. Det giver jo ikke nogen mening, og det er så mærkeligt, at det kommer fra så EU-venlige partier.

Forslaget vil virke dyrt og bureaukratiserende, og det vil svække den fri konkurrence. Dermed ikke være sagt, at vi ikke fuldt ud tilslutter os den grundintention, der bringer antallet af praktikpladser i vejret, og derfor kan vi jo ikke henstille nok til virksomhederne om at vise samfundssind, hvilket da også adskillige gør. Staten kan understøtte det ved opfordringer i hvert enkelt tilfælde, netop hver enkelt, for hvis det her skal ramme rigtigt, er det jo netop i det enkelte konkrete tilfælde, sagen skal vurderes. Det er, som regeringen har

udtrykt det, vigtigt, at dette samfundssind, hvis det skal have nogen gang på jorden, er forretningsdrevet.

Vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge for en kort bemærkning.

Kl. 16:39

Karsten Hønge (SF):

Jeg studser lidt over, at hr. Jesper Langballe kan sige, at det går rigtig godt nu, og at det går fremad. Vi fik tal i sidste uge, som sammenlignet med lige præcis for 1 år siden viser, at antallet af praktikpladssøgende er steget med 6 pct., så der i dag er 7.386 praktikpladssøgende. Hvordan kan det forstås, som at det går vældig fremad?

Det andet, jeg vil sige noget om, er, at ordføreren sagde, at det er i fuldt sving derude. Men hvis det er sådan, at man er i fuldt sving derude med at benytte sig af sociale klausuler, vil jeg sige, at forslaget her jo går ud på, at vi gør det til et egentlig system, som man kan forholde sig til. Så hvis man mener, at det alligevel er i sving derude, hvorfor skulle man så ikke se at få gjort det sådan, at det også fungerer for staten?

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Jesper Langballe (DF):

Jeg forstår ikke rigtig spørgsmålet. Skal jeg opfatte det på den måde, at når sådan noget – og det sker ret ofte – fungerer ad frivillighedens vej, så kan man lige så godt gøre det til statsvang, for resultatet bliver det samme? Hvis det er meningen med spørgsmålet, jamen så er jeg ikke enig i forudsætningen. Jeg mener, at det, at virksomhederne skal ansætte medarbejdere på grund af en statsvang, der bliver lagt på dem, vil have umådelig skadelige virkninger.

Jeg ved ikke, om det er, fordi Socialdemokratiet synes, at frivillighed eller tvang såmænd kan være et fedt. Sådan ser vi ikke på det.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:41

Karsten Hønge (SF):

Jeg må have misforstået, hvad hr. Jesper Langballe sagde i sin ordførertale. Jeg opfattede det sådan, at ordføreren sagde, at der var sving i den derude, og jeg troede, ordføreren henviste til, at der jo rent faktisk er sving i at lave de her regler om sociale klausuler over for virksomhederne, for nogle kommuner har jo allerede gjort det, og Region Syd er også indstillet på det. Så jeg troede, det var det, ordføreren refererede til. Det var det så øjensynligt ikke.

Men et andet spørgsmål, jeg så har, er: Hvordan kan det være, at hr. Jesper Langballe mener, at det her skulle fordyre kontrakterne? Hvorfor mener ordføreren, at det skulle fordyre noget som helst, at man ansætter elever? Det er jo ikke den oplevelse, de fleste virksomheder har. Gang på gang hører vi da seriøse virksomheder sige, at det ikke er for pengenes skyld, de ansætter elever. Men selvfølgelig tjener de penge på eleverne. Der er da på den måde ikke nødvendigvis udgifter for en virksomhed ved at have elever. Og under alle omstændigheder: Hvis man nu alligevel skulle gå ind på tanken, var det så ikke vigtigere, at man som landspolitiker anlagde et samfundsmæssigt synspunkt? For det, der sker i dag, er jo, at samfundet taber på det her, fordi vi har så mange unge, der ikke kommer i gang med

en uddannelse, og siden hen giver det store menneskelige omkostninger, og det giver også store samfundsmæssige omkostninger.

Så jeg ser ikke på nogen måde, at det skulle være en strik om halsen på de små og mellemstore virksomheder, for man åbner op for at lave delaftaler også for de små virksomheder.

Kl. 16:42

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:42

Jesper Langballe (DF):

Der vil jo for det første blive en fordyrelse på den offentlige side af skranken. Det er klart, at det her ville blive en meget bureaukratisk lov at administrere. Forestil jer, at man skal ud at undersøge: Har de nu taget de praktikanter, som de skal, som betingelse for at få den pågældende ordre? Det er ikke småting.

Det andet er, at det selvfølgelig bliver fordyrende for især de små og mellemstore virksomheder. Venstres ordfører kom med et ganske udmærket eksempel på det: I en situation, hvor der kun er en eller to, som byder ind på et anlægsarbejde, er der ikke råd til det. Og man kan prøve at forestille sig den situation – det er ganske vist ulovligt, men prøv engang at tænke over det – at den pågældende myndighed og en større virksomhed handler i porten, sådan at man får de små virksomheders tilbud, og den store virksomhed, der sådan set kan indstille sig på hvad som helst, passer så sit tilbud ind efter det. Det ville helt klart betyde, at små og mellemstore virksomheder – og især små – må dreje nøglen om.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:44

Karsten Hønge (SF):

Jeg har fået to spørgsmål.

Kl. 16:44

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ja, det er rigtigt. Så siger vi tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:44

Forhandling

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg vil da godt sige, at i Det Konservative Folkeparti er vi naturligvis meget optaget af, at der er praktikpladser, og at unge mennesker kan få en uddannelse. Derfor er vi sådan set også ganske begejstrede for at have været med til at sikre en uddannelsesgaranti, altså muligheden for, at man altid kan komme ind på en uddannelse og få lov at gennemføre en uddannelse.

Derfor har vi jo også i flere omgange, bl.a. gennem den såkaldte AER-ordning, forsøgt at lave forskellige tilskyndelser til, at det er attraktivt for virksomhederne at tage elever ind. Vi synes sådan set også, det er ganske sympatisk og også aldeles nødvendigt, at mange virksomheder forsøger at tage et socialt ansvar, ikke bare af hensyn til at de jo selv får brug for de her unge mennesker, når de er færdiguddannede, men også fordi vi jo som samfund har brug for, at de får den her uddannelse. Derfor synes vi også, det er udmærket, at man har muligheden for at indgå de her frivillige aftaler og forsøge at påvirke virksomhederne til at tage et socialt ansvar.

Men vi mener altså ganske afgjort, at det er yderst problematisk, hvis man begynder at sætte meget rigide kriterier op med bestemte

antal og procenter – som det jo også før er blevet foreslået fra SF's side – med hensyn til hvor mange elever der så skal være, for at man kan byde på bestemte opgaver. Der er, som flere har været inde på, tale om bureaukrati i et betydeligt omfang, og det er især – og det er noget af det, vi lægger allermest vægt på – et problem, i forhold til at nogle virksomheder har sværere ved at gøre det her end andre. Det vil især betyde, at små virksomheder, naturligvis allermest de helt små virksomheder, vil have ikke bare svært ved, men i praksis være afskåret fra at byde på de her opgaver. Det mener vi ikke er rimeligt; det sikrer ikke borgerne en garanti for den bedste pris og den bedste ydelse, og det giver ikke mulighed for, at der reelt er fri konkurrence for de private udbydere. Derfor er det utrolig vigtigt, at man netop gør det her ad frivillighedens vej.

Det er også vigtigt, at de pladser, der så er, er reelle pladser. Man skal også lige huske på, at man ikke i forhold til EU-retten har mulighed for at lave pålæg til virksomheder, der ligger ud over udbudet. Det ville jo i praksis sige, at man så måtte droppe det her med at have elevaftaler i 4 år, fordi man måske kun havde en opgave i et halvt år og man så var pålagt at have et bestemt antal elever i det halve år, men så behøvede man ikke at have det resten af tiden, og derfor ville man så kun lave kortere aftaler.

Det var egentlig ikke nødvendigvis, for at det skulle være nemt at forstå, hvad jeg sagde, det var bare for at illustrere de problemstillinger, som virksomhederne kan komme til at stå med, og årsagen til, at vi mener, det er langt bedre at gøre det her ved de frivillige aftaler, som hr. Jesper Langballe ganske rigtigt nævnte – altså at undlade at lave »kan« om til »skal«.

Det ændrer ikke på, at vi har en udfordring med at sikre, at der er det nødvendige antal pladser, og at både stat og kommuner for den sags skyld har en forpligtelse, og at vi naturligvis beder ministeren om ved enhver given anledning at drøfte spørgsmålet med de parter, der er inden for det offentlige, for at sikre, at også staten og kommunerne naturligvis løfter det ansvar, de også har, for at sikre det nødvendige antal pladser. Men det er altså ganske enkelt for nemt bare at skyde opgaven videre til de private udbydere og så tro, at det løser problemerne.

Så fra konservativ side vil vi meget gerne løbende være i dialog – både med ministeren og med andre – om, hvordan vi bedst sikrer en struktur, der gør det attraktivt at sørge for at skabe de her elevpladser, både i det offentlige og i de private virksomheder. Det gør vi på en lang række områder. Vi mener ikke, at det her er den bedste måde at gøre det på, og slet ikke med faste procentsatser, som vil gøre det fuldstændig umuligt for små private udbydere at byde ind på opgaver. Vi mener faktisk, det er ganske sundt, at der er den mulighed for, at også små udbydere, enkeltmandsfirmaer osv., har mulighed for at løse opgaver for det offentlige.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Karsten Hønge for en kort bemærkning.

Kl. 16:49

Karsten Hønge (SF):

Hvis det nu virkelig var så hamrende umuligt at gøre det her, og hvis det virkelig ødelagde så mange virksomheder, hvordan har fru Charlotte Dyremose det så med, at eksempelvis Odense Byråd enstemmigt har vedtaget at gå ind i det her – og det er oven i købet et byråd, hvor der faktisk sidder urimelig mange konservative, og som oven i købet har en konservativ rådmand for et område, der har at gøre med teknik – og faktisk godt mener, man kan håndtere det? Så hvorfor se de her udfordringer, der selvfølgelig ligger i det, som nærmest umuligheder, når man lokalt, bl.a. i Odense Byråd, hvor der som sagt er urimelig mange konservative, mener, man kan håndtere det?

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er meget spændt på at se, hvad de finder ud af inden for »kan«-bestemmelsen. Det er jo udmærket, at man netop har drøftelsen. Noget af det, jeg også indledte med at sige, var, at man i forbindelse med f.eks. konkrete initiativer kan sige, at man synes, der faktisk er nogle konkrete muligheder for at gå i dialog med det lokale private erhvervsliv, og at man tror på, at man kan gøre det på en konstruktiv måde. Jeg glæder mig stadig væk til at se, hvordan det kommer til at fungere i praksis, og så må vi jo se, hvad der bliver af udfordringer.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Hønge for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:50

Karsten Hønge (SF):

Jeg synes, at De Konservative burde tænke lidt mere på erhvervslivets langsigtede vilkår. Det kan godt være, at det for den enkelte virksomhed i en konkret situation kan være upraktisk at have en lærling. Så må virksomheden hellere lade være med arbejde for det offentlige, men søge sine kunder alle mulige andre steder, som man jo kan i et frit samfund. Men på lidt længere sigt har det samlede erhvervsliv brug for de uddannede.

Så hvorfor vælger fru Charlotte Dyremose at tænke meget kortsigtet på virksomhedernes vegne i stedet for at tænke på den løsning, som på lidt længere sigt løser, ikke bare de unges problem, samfundets problem, men i høj grad også det samme erhvervslivs problem?

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:51

Charlotte Dyremose (KF):

Hver eneste gang vi tager initiativer for at sikre flere praktikpladser, uanset om det er den økonomiske skrue, vi prøver at dreje på, om det er dialogen, om det er en opfordring til ministeren om at være i tæt dialog med kommunerne og staten, eller om vi laver uddannelsesgaranti og dermed sørger for, at alle unge mennesker har mulighed for at få en uddannelse, så de kan komme ud at fungere i erhvervslivet, få nogle erfaringer og måske så på et senere tidspunkt oven i købet bygge yderligere uddannelse på det, og hver eneste gang vi sætter flere og flere penge af til det samlede uddannelsesområde, ja, med samtlige de initiativer, vi tager, forsøger vi netop at tænke på det langsigtede perspektiv.

Men vi er så også sådan indrettet i Det Konservative Folkeparti, at vi, mens vi tænker på det langsigtede perspektiv, mens vi arbejder for at skabe flere praktikpladser, mens vi åbner op for skolepraktikpladser i nedgangstider, mens vi sørger for uddannelsesgarantien, ja, så undlader vi altså at smadre det eksisterende private erhvervsliv i processen, for så har vi ikke et i fremtiden.

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:52

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg kan ikke lade være med at starte med at sige, at når det gælder arbejdsløse, ældre nedslidte arbejdere og unge, er det pisk, der virker, men når det gælder erhvervslivet, skal det hele bare være frivilligt. Det er den tilgang til livet, man har, når man tilhører VKO; det er jo sådan set meget godt lige at mærke sig.

Gennem alle de år, jeg kan huske, har der manglet praktikpladser – til stor skade for de unge og samfundet som helhed. Det er jo en af grundene til – og sådan har det også været i årtier – at en meget stor del af de unge aldrig får en uddannelse. Den praktikpladsmangel fortsætter og er jo i øjeblikket stigende, på trods af at der er taget en hel del initiativer for at presse arbejdsgiverne til at oprette flere praktikpladser. Det pres, der er blevet lagt, har jo vist sig at virke, men bare ikke nok, og derfor vil jeg gerne sige med det samme, at når det så gælder om at komme med nye initiativer til at presse arbejdsgiverne til at oprette nogle flere praktikpladser, gør vi meget gerne det. Og det gør vi selvfølgelig, ikke mindst fordi der er meget stor arbejdsløshed, som jo gør, at der er særlig god grund til at gøre en indsats.

Vi ved jo, at dem, der aldrig får en uddannelse, er i meget stor fare for at blive langtidsarbejdsløse og er i meget stor fare for på sigt at falde helt ud af arbejdsmarkedet og dermed altså blive varigt forsørgt i stedet for at være en del af dem, der kan beskæftiges. Det er jo det problem, vi kan se. Når vi så i øjeblikket har en debat som den, vi har, om at fjerne efterlønnen, vil jeg da bare sige, at det at hjælpe en ung til at komme i arbejde, i praktik og til at få en uddannelse, er der måske 40 arbejdsår i. Det er der altså mere perspektiv i end i at regne med, at man kan piske en ældre til at arbejde 2 år mere.

Altså, der er jo ingen proportioner i, at man tror, at en fjernelse af efterlønnen kan løse alting, hvormod man på et sådant område som det her, hvor der virkelig er fare for, at folk falder ud af arbejdsmarkedet, og at vi får folk, der ikke er uddannet, siger, at det må ordnes frivilligt. Derfor er det altså også ud fra det perspektiv meget klogere at gøre noget på det her område, vi diskuterer i dag, end at have den der evindelige snak om at fjerne efterlønnen.

Så Enhedslisten støtter altså forslaget, og jeg skal hilse fra fru Marianne Jelved, der ikke kan være her, og sige, at det gør Det Radikale Venstre også.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Karsten Hønge.

Kl. 16:56

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karsten Hønge (SF):

Allerførst vil jeg sige tak for, at ordførere og regering har forholdt sig til forslagene. Det, jeg vil hæfte mig ved, er de svar, der kom fra Socialministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet, som jeg synes lød overvejende positive, i hvert fald i forsøget på at afprøve de områder og de muligheder, der ligger inden for det at kunne stille sociale klausuler. Det er jo klart, at EU-retten selvfølgelig skal respekteres. Jeg vil også sige, at vi i den forbindelse venter spændt på den redegørelse, som kommer til marts måned.

Til Venstre vil jeg sige, at jeg ikke ser et problem, der ikke kan løses i forhold til, at udenlandske virksomheder kan byde på danske opgaver, for med udenlandske virksomheder skal vi tænke på – som det vil være med mindre virksomheder, som også har været bragt ind som værende særlig problematiske, når man stillede krav til dem – at der ligger muligheder for at lave delaftaler, at lave små aftaler, hvor

unge er ude i praktik i en kortere periode. Så det behøver ikke at være lange læreforhold, man binder sig til.

Jeg synes, at jeg til Dansk Folkeparti, der som andre også har været bekymrede over, om det her skulle føre til en meget bureaukratisk ordning, vil sige, at vi i fællesskab må se, om vi kan finde en pragmatisk løsning på det, hvis vi mener, at målet er tilstrækkelig vigtigt at komme hen til. Og så vil jeg sige til Det Konservative Folkeparti, der var bange for, at der skulle komme sådan nogle rigide tal på, hvor mange lærlinge der skulle ind, at det faktisk ikke er målet med det, og at man faktisk har mulighed for her selvfølgelig at lave egentlige lærekontrakter, men også indgå et samarbejde med den lokale erhvervsskole, sådan at man, hvis man er en enmandsvirksomhed, selvfølgelig også får mulighed for at arbejde for det offentlige. Og selv om man er en enmandsvirksomhed, kan man jo godt, måske hvert andet år, tage en lærling i et 3-måneders-praktikophold.

Ellers vil jeg sige, at alle jo forventer, at vi om bare 10 år har et massivt overskud af ikkefaglærte, men til gengæld et underskud af faglærte. Beregninger kan svinge, men vurderingerne bevæger sig hele tiden omkring et overskud af ikkefaglærte på måske omkring 90.000 og et underskud på omkring 150.000 faglærte. Det er jo en fuldstændig uholdbar situation, og den opstår jo også kun, hvis vi ikke gør noget. Danmark har inden for de sidste år mistet omkring 200.000 private job. Vi skal op i gear igen, og det skal vi gøre ved at satse på uddannelse, som vil give grundlaget for den fremtidige vækst.

Danmarks styrke er det fleksible og omstillingsparate arbejdsmarked, men det er bare ikke kommet af sig selv. Det skal hele tiden holdes ved lige, det skal hele tiden smøres, og det skal bl.a. smøres med uddannelse. For at få Danmark tilbage på vækstsporet skal vi satse massivt på uddannelse. Erhvervsuddannelserne er et helt afgørende led i den kæde, som skal trække Danmark i gang igen. Vores erhvervsuddannelse giver for de fleste et solidt fundament for det fremtidige arbejdsliv, og rigtig mange bruger en erhvervsuddannelse som startskud til bagefter at kunne tage en videregående uddannelse.

Mange vælger senere hen i livet at skifte bane i arbejdslivet. Også i sådanne situationer står den faglærte altså med langt bedre kort på hånden end den ikkefaglærte. Erhvervsuddannelserne er tæt knyttet til virksomhederne, og vekselluddannelsesprincippet gør, at eleverne hurtigt og smidigt bevæger sig ud på arbejdsmarkedet efter endt uddannelse. Erhvervsuddannelserne er en af Danmarks styrkepositioner, men systemet har forskellige svagheder, og det er de mangler, som vi skal rette op på.

Det mest iøjnefaldende problem ved uddannelser, der indebærer praktik i virksomhederne, er, at der sjældent er overensstemmelse mellem antallet af praktikpladser og antallet af uddannelsessøgende. Den nyste opgørelse fra sidste uge viser, at der er 7.386 elever, der står i kø efter en praktikplads. Det er altså en stigning på 6 pct. i forhold til året før. Det er et spild af menneskelige ressourcer, at så mange går rundt uden at komme i gang med den uddannelse, som de drømmer om. Unge, som brændende ønsker at blive en del af arbejdsfællesskabet i samfundet, bliver holdt uden for. Vi burde være begejstrede for hver eneste, der vælger at tage en uddannelse, for det har både samfundet, den enkelte og erhvervslivet brug for. I stedet for en hjælpende hånd møder de her unge en lukket dør. Netop på det sårbare tidspunkt, hvor de er klar til at gøre deres uddannelse færdig, møder de en vanskelig barriere.

Også hvad angår praktikpladser, gælder det om at have den rigtige familie og det rigtige netværk i øvrigt, for fordelingen af praktikpladser er fuldstændig tilfældig. Der er brug for en række initiativer, hvis vi ikke skal tabe i tusindvis af unge på gulvet. En bonusordning på 70.000 kr. er allerede vedtaget, men det er jo tydeligvis ikke nok til at løse problemet. Gulerødder hjælper, men der er også brug for, at vi giver virksomhederne et lille skub.

Kl. 17:00

Kl. 17:04

Alle må give en hånd med for at løse et af samfundets største udfordringer, nemlig at uddanne de unge. På bare lidt længere sigt er det også i erhvervslivets egen interesse, at der er uddannet arbejdskraft til rådighed, og det er en nødvendighed for at kunne fastholde et samfund i vækst. Vi vil ikke blande os i, hvem de private virksomheder arbejder for, men hvis de ønsker at tjene penge på at arbejde for det offentlige, må samfundet med rimelighed kunne forvente, at disse virksomheder spiller positivt med, når en stor udfordring skal løses. Alt andet er bare for naivt.

I dag fokuserer vi på uddannelsesopgaven, men i princippet mener vi, at der også skal kunne stilles flere andre forskellige krav. Og der vil også blive plads til de helt små virksomheder, for når vi får udarbejdet det her i praksis, vil der også være mulighed for at have delaftaler og indgå egentlige samarbejdsaftaler med den lokale erhvervsskole.

Flere pensionselskaber og boligforeninger har jo allerede sendt positive signaler om deres villighed til at stille krav om praktikpladser hos deres samarbejdspartnere. Regeringen kunne derfor tage initiativ til en samlet aftale, der sikrer, at disse mange indkøbere af varer og tjenesteydelser også deltager i løsningen af praktikpladsproblemet.

Det handler ikke om, at vi skal vedtage en lov, der pålægger pensionselskaber eller boligforeninger, hvordan de skal drive deres forretninger, men målet er en politisk aftale, hvor selskaberne forpligter sig til at formulere en politik for deres samarbejdspartnere, der betyder, at disse leverandører åbner for praktikpladser.

Når alle store spillere, staten, regionerne, kommunerne, pensionselskaberne og boligforeningerne, samlet gør en vis indsats, kan vi forvente det samme af de mange selvejende institutioner rundt omkring i landet. Lokale politiske repræsentanter kan med henvisning til en sådan aktiv uddannelsespolitik lægge et venligt, men bestemt pres på de selvejende institutioner i området. Så vil det virkelig kunne rykke i praktikpladskøen.

Den her debat, vi har, har jo allerede fået forskellige kommuner til at beslutte, at de vil stille krav om praktikpladser, og det samme har bl.a. region Syddanmark. Modellen kan være forskellig både for kommuner og for forskellige faglige uddannelser, men målet er det samme: Flere unge skal kunne gøre deres uddannelse færdig.

Det er helt nødvendigt, at alle kommer på banen så hurtigt som muligt, for der går tid, fra man beslutter at arbejde med sådan nogle sociale klausuler og til, at der ude i den virkelige verden faktisk skabes praktikpladser. Men lige nu står der altså 7.386 unge i kø for at kunne gøre deres uddannelse færdig. Hvis vi ikke rykker nu, kommer vi til at stå med en kæmpestor regning både økonomisk og menneskeligt.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne-Mette Winther Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:03

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg har jo lyttet, og jeg har tænkt, at nu kommer svaret, nu kommer svaret, og det gjorde det så ikke. Så nu bliver jeg nødt til at stille spørgsmålet. Hvor mange aftaler har man lavet i Århus, Odense, København og Aalborg, for jeg ved, at det læner man sig meget op ad, fordi det er de store byer, der viser vejen? Hvor mange aftaler har man lavet?

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Karsten Hønge (SF):

Vi har ikke kendskab til, hvad det lokale aftaleantal præcis er. Det, jeg kan sige fra eksempelvis Århus, er, at de melder tilbage, at de kan se, at der bliver taget flere læringer på den konto, men de er jo for ret nylig gået i gang med det, så derfor tror jeg også, ligesom jeg foreslår her, at vi kommer til at rykke på det, for der går jo tid, inden det sådan manifesterer sig i, at der kommer unge i lære derude. Der går jo noget tid, og derfor foreslår jeg også, at vi rykker fra statens side på det her, for der går jo noget tid, ligesom det gør ude i kommunerne, hvor de først for nylig har fået de her ting på plads.

Kl. 17:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 17:04

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det var jo det svar, jeg tænkte jeg ville få, nemlig at der jo ikke er noget eksempel, som kan belyse, hvori det fantastiske er.

Men lad os så blive lidt mere konkrete. Vi får at vide, at det er staten, der skal levere. Lige gyldigt hvordan vi kigger på tallene, er der et underskud i statskassen. Jeg ved jo, at Socialistisk Folkeparti evner og nyder at bruge at love, at vi bare kan finde flere penge, for vi låner bare nogen. Hvor mange penge skal vi låne for at finansiere løsningen? Hvor mange penge forventer Socialistisk Folkeparti der skal bruges på dette tiltag?

Kl. 17:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:05

Karsten Hønge (SF):

Fru Anne-Mette Winther Christiansen må jo selvfølgelig selv om, hvordan hun håner sine lokale partifæller i både Århus og Odense. Der mener de jo godt at man kan finde praktiske løsninger på det her. Og uden at de så skal hånes for, at man ikke endnu præcis kan tælle op, hvor meget det giver, er signalet tilbage, at det her nok skal give flere praktikpladser. Det er jo et spørgsmål om, at der selvfølgelig går noget tid, fra man tager beslutningen, til de unge kommer i lære. Det er jo ikke meningen, at det her skal koste penge.

Det her er et spørgsmål om, at staten opfører sig – synes jeg selv – ansvarligt over for de unge, men strengt taget også ansvarligt over for erhvervslivet, fordi vi alle sammen har en interesse i at have en veluddannet befolkning, og derfor har vi brug for, at alle virksomheder spiller med, og at de virksomheder, der ønsker at arbejde for det offentlige, så skal spille med ved at tage det her ansvar for at uddanne. Det kommer ikke til at koste penge, tværtimod. Det samfundsmæssige regnskab bliver overordentlig positivt, ved at vi uddanner, og det, vi ser i dag, er negativt, nemlig at unge bare går derhjemme og laver ingenting og ikke får en uddannelse.

Kl. 17:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:06

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 19. januar 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:06).
